

Uputstvo za korisnika – Nokia 3220

9231118
Izdanje 1

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA

Mi, NOKIA CORPORATION izjavljujemo na svoju isključivu odgovornost da je proizvod RH-37 usklađen sa odredbama sledeće Direktive Saveta: 1999/5/EC.

Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi

http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

CE 168

Copyright © 2004 Nokia. All rights reserved.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on i Pop-Port su žigovi ili zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Nokia tune je audio žig kompanije Nokia Corporation.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2004. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.

Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

Nokia vodi politiku kontinuiranog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

Ni u kom slučaju Nokia neće biti odgovorna za ma kakav gubitak podataka ili prihoda ili neku posebnu, slučajnu, posledičnu ili indirektnu štetu ma kako da je prouzrokovana.

Sadržaji ovog dokumenta su dati "kao što jesu". Osim ako to ne zahteva odgovarajući propis, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu svrhu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. Nokia zadržava pravo na izmenu ovog dokumenta ili na njegovo povlačenje u svako doba bez prethodne najave.

Raspoloživost posebnih proizvoda može da varira u zavisnosti od područja. Molimo proverite to kod Vama najbližeg prodavca Nokia-e.

Kontrola izvoza

Ovaj uređaj može da sadrži robne proizvode, tehnologije ili softver koji podležu zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je preusmeravanje suprotno zakonu.

9231118 / Izdanje 1

Sadržaj

RADI SOPSTVENE BEZBEDNOSTI	12
Opšte informacije	14
O Vašem uređaju.....	14
Pregled funkcija telefonskog aparata	14
Zajednička memorija.....	16
Pristupne šifre.....	17
Sigurnosna šifra (5 do 10 cifara).....	17
PIN i PIN2 šifre (4 do 8 cifara), PIN šifra modula i Potpisni PIN.....	17
PUK i PUK2 šifre (8 cifara).....	18
Šifra zabrane poziva (4 cifre).....	18
Šifra novčanika (4 do 10 cifara).....	18
Mrežni servisi.....	19
Servis konfiguracionih podešavanja	19
Preuzimanje sadržaja i aplikacija.....	20
Nokia podrška na Internetu	21
1. Za početak	22
Instalisanje SIM kartice i baterije.....	22
Punjenje baterije.....	24
Uključivanje i isključivanje telefonskog aparata	24
Normalan radni položaj	25
Zamena maski.....	26
Menjanje držača	27
Pravljenje krojnih maski.....	28
Menjanje krojnih maski	28

Postavljanje tračice.....	29
2. Vaš telefonski aparat.....	30
Tasteri i konektori.....	30
Pasivni režim rada.....	31
Tapet.....	33
Zaštita ekrana (skrin sejver).....	33
Ušteda energije.....	33
Osnovni indikatori.....	34
Zaključavanje tastature.....	36
3. Funkcije poziva.....	37
Pozivanje.....	37
Brzo biranje nekog telefonskog broja.....	38
Prijem ili odbijanje dolaznog poziva.....	38
Poziv na čekanju.....	39
Opcije u toku veze.....	39
4. Pisanje teksta.....	41
Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta.....	41
Upotreba intuitivnog načina unosa teksta.....	42
Pisanje složenica.....	43
Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta.....	43
Saveti za pisanje teksta.....	43
5. Korišćenje menija.....	46
Pristup nekoj funkciji menija.....	46
Spisak funkcija menija.....	47
6. Funkcije menija.....	52
Poruke.....	52

Tekstualne poruke (SMS)	52
Pisanje i slanje poruka.....	53
Opcije slanja poruka	54
Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail.....	55
Folderi Prijem i Poslate poruke.....	56
Šabloni.....	56
Folder Sačuvane stavke i Moji folderi.....	57
Automatske poruke.....	58
Pisanje automatske poruke.....	58
Primanje automatske poruke	58
Multimedija poruke (MMS)	58
Pisanje i slanje multimedija poruke	59
Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku.....	62
Folderi Prijem, Slanje, Sačuvane poruke i Poslate poruke.....	63
Memorija za multimedija poruke puna	64
Instant poruke (Časkanje).....	64
Ulazak u meni Časkanje.....	66
Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja	67
Započinjanje časkanja.....	67
Prihvatanje ili odbijanje poziva na časkanje (pozivnice).....	69
Čitanje poruke časkanja.....	69
Učestvovanje u konverzaciji	70
Izmene sopstvenih podešavanja.....	71
Kontakti za časkanje.....	71
Blokiranje i odblokiranje poruka	72
Grupe.....	73
Podešavanja časkanja.....	73
E-mail aplikacija.....	74

Pisanje i slanje e-mail poruka.....	75
Preuzimanje e-mail poruka sa e-mail naloga u telefon.....	76
Čitanje i odgovaranje na e-mail poruku	77
Prijem i Ostali folderi (Draftovi, Arhiva, Slanje i Poslato).....	78
Brisanje e-mail poruka.....	78
Govorne poruke	79
Info poruke.....	79
Servisne komande	80
Brisanje svih poruka iz foldera.....	80
Podešavanje poruka.....	80
Podešavanja tekstualnih i SMS e-mail poruka.....	80
Podešavanja multimedija poruka	82
Podešavanja e-mail aplikacije.....	83
Zajednička podešavanja.....	85
Brojač poruka	85
Liste poziva.....	86
Lista prethodnih poziva	86
Brojači i merači poziva, podataka i poruka.....	87
Kontakti.....	88
Izbor podešavanja kontakata.....	89
Memorisanje imena i telefonskih brojeva (Dodaj kontakt).....	89
Memorisanje više brojeva ili tekstualnih napomena po jednom imenu.....	90
Dodavanje slike imenu ili broju u kontaktima	91
Traženje nekog kontakta	91
Brisanje kontakata	92
Izmena ili brisanje detalja	93
Moja prisutnost	94
Pretplaćena imena	96

Dodavanje kontakata u prijavljena imena	97
Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" imena	97
Odjava prijave (pretplate) kontakta	98
Kopiranje kontakata	99
Slanje i prijem vizitkarti	99
Brza biranja	100
Biranje glasom	100
Dodavanje i organizovanje glasovnih komandi (nadimaka)	101
Pozivanje koristeći glasovnu komandu (nadimak)	102
Info brojevi i brojevi servisa	103
Moji brojevi	103
Grupe pozivalaca	103
Podešavanja	104
Načini rada	104
Teme	105
Podešavanje tonova	106
Podešavanja svetla	107
Lične prečice	107
Desni selekcionni taster	107
Opcije "Idi na"	107
Komande glasom	108
Podešavanje ekrana	108
Podešavanja vremena i datuma	110
Podešavanje poziva	112
Podešavanje telefona	114
Povezivanje	115
(E)GPRS	115
(E)GPRS veza	116

Podešavanje (E)GPRS modema	117
Podešavanje proširenja	118
Podešavanja konfiguracije.....	118
Podešavanje zaštite	120
Vrati fabrička podešavanja.....	121
Meni operatora.....	121
Galerija	122
Mediji.....	125
Kamera	125
Fotografisanje i snimanje video snimka.....	125
Podešavanje kamere	126
Diktafon	128
Snimanje	128
Lista snimaka	128
Rokovnik.....	129
Alarm	129
Kada istekne vreme podešeno za alarm.....	129
Kalendar.....	130
Unos napomene u kalendar	131
Kada Vas telefonski aparat upozorava alarmom na napomenu.....	132
Lista obaveza.....	132
Napomene	133
Sinhronizacija.....	134
Sinhronizacija sa telefonskog aparata	134
Podešavanja za sinhronizaciju sa Vašeg telefonskog aparata:.....	135
Sinhronizacija sa kompatibilnog PC računara.....	136
Aplikacije.....	136
Igre i aplikacije.....	136

Startovanje igre ili aplikacije.....	136
Opcije dostupne za igre ili aplikacije	136
Preuzimanje igre ili aplikacije.....	137
Podešavanja igre	139
Stanje memorije za igre i aplikacije.....	139
Kalkulator	139
Tajmer.....	141
Štoperica.....	141
Novčanik.....	143
Pristupanje meniju Novčanik	143
Memorisanje detalja kartice.....	144
Lične napomene	145
Kreiranje skupa novčanika	145
Podešavanja novčanika	146
Vodič za plaćanje pomoću novčanika.....	147
Servisi.....	148
Osnovni koraci za pristup i korišćenje servisa	148
Podešavanje telefonskog aparata za neki servis	149
Uspostavljanje veze sa servisom.....	149
Pretraživanje strana servisa	150
Upotreba tastera telefonskog aparata u toku pretraživanja.....	150
Opcije u toku pretraživanja	151
Direktno pozivanje.....	152
Raskinite vezu sa servisom.....	152
Podešavanje izgleda pretraživača.....	152
Kukice	153
Adrese (bukmark oznake).....	154
Primanje adrese.....	154

Preuzimanje	155
Servisni prijem	155
Podešavanje servisnog prijema	156
Keš memorija.....	156
Sigurnost, zaštita pretraživača.....	157
Zaštitni modul	157
Sertifikati	158
Digitalni potpis.....	159
SIM servisi	160
7. Komunikacija sa PC računarom	161
PC Suite	161
(E)GPRS, HSCSD i CSD	163
Korišćenje komunikacionih programa za prenos podataka	163
8. Informacije o bateriji.....	164
Punjenje i pražnjenje	164
ČUVANJE I ODRŽAVANJE	166
DODATNE INFORMACIJE U VEZI BEZBEDNOSTI.....	168

RADI SOPSTVENE BEZBEDNOSTI

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.

UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO

Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU

Pridržavajte se svih lokalnih zakona. U toku vožnje neka Vam ruke budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.

SMETNJE

Svi bežični telefoni mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLUČITE U BOLNICAMA

Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite telefon u blizini medicinske opreme.

ISKLUČITE U AVIONU

Pridržavajte se svih ograničenja. Bežični aparati mogu da prouzrokuju smetnje u avionu.

ISKLUČITE PRI TOČENJU GORIVA

Ne koristite telefon na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLUČITE U BLIZINI MESTA MINIRANJA

Pridržavajte se svih ograničenja. Ne koristite telefon na mestima gde se odvija miniranje.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO

Aparat koristite samo u normalnom položaju onako kako je objašnjeno u dokumentaciji proizvođača. Ne dodirujte nepotrebno antenu.

KVALIFIKOVANI SERVIS

Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.

PROŠIRENJA I BATERIJE

Upotrebjavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

OTPORNOST NA VODU

Vaš telefon nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

REZERVNE KOPIJE

Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke koji se nalaze u telefonu.

PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE APARATE

Kod priključivanja na ma koji drugi aparat, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika datog aparata. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

HITNI POZIVI

Proverite da je telefon uključen i da je na mreži. Pritisnite potreban broj puta da obrišete sadržaj na ekranu i da se vratite u početni prikaz na ekranu. Unesite broj službe pomoći, zatim pritisnite . Dajte svoju lokaciju. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

Opšte informacije

■ O Vašem uređaju

Bežični uređaj opisan u ovom Uputstvu je odobren za korišćenje u EGSM 900, GSM 1800 i GSM 1900 komunikacionim mrežama. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog aparata, pridržavajte se svih zakona i poštujujte privatnost i legitimna prava drugih osoba.

Upozorenje: Da bi mogla da se koristi bilo koja funkcija ovog aparata, osim budilnika, aparat mora da bude uključen. Ne uključujte ovaj aparat kada upotreba bežičnog aparata može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Vaš aparat i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

■ Pregled funkcija telefonskog aparata

Nokia 3220 pruža brojne funkcije praktične za svakodnevno korišćenje kao što su kalendar, časovnik, alarm i ugrađena kamera. Kamera se može koristiti za snimanje video snimaka i fotografija koje možete da koristite za tapete, pozadinu,

u pasivnom režimu, ili kao sličice, minijature za modul [Kontakti](#). Vidite [Kamera](#) na stranici 125. Prilagodite sebi svoj telefon pomoću krojnih maski i tema. Vidite [Menjanje krojnih maski](#) na stranici 28 i [Teme](#) na stranici 105. Takođe Vam je za aparat na raspolaganju čitav dijapazon Nokia Xpress-on™ maski i Nokia Xpress-on™ držača. Za način promene maski i držača, vidite [Zamena maski](#) na stranici 26 i [Menjanje držača](#) na stranici 27.

Vaš telefonski aparat podržava:

- EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution – poboljšane brzine prenosa podataka u GSM mrežama), pogledajte [\(E\)GPRS](#) na stranici 115. EDGE je modulaciona tehnika koja povećava brzine protoka podataka u GSM mrežama.
- Servis multimedija poruka (MMS), i u stanju je da šalje i prima multimedija poruke koje sadrže tekst, jednu sliku, jedan audio snimak i jedan video snimak. Slike, melodije zvona i teme možete sačuvati za lična podešavanja svog telefona. Vidite [Multimedija poruke \(MMS\)](#) na stranici 58.
- XHTML pretraživač koji Vam omogućava preuzimanje i posmatranje bogatijih i koloritnijih grafičkih sadržaja. Vidite [Servisi](#) na stranici 148.
- E-mail aplikacija za prijem, čitanje i slanje e-mail poruka. Vidite [E-mail aplikacija](#) na stranici 74.
- Status prisutnosti kontakata, što Vam omogućava jednostavnu razmenu informacija o statusu prisutnosti, dostupnosti, vaših kolega, članova porodice ili prijatelja. Vidite [Moja prisutnost](#) na stranici 94.
- Ćaskanje (trenutne poruke), što predstavlja način slanja kratkih tekstualnih poruka koje se odmah dostavljaju korisnicima koji su "onlajn", tj. prisutni. Vidite [Instant poruke \(Ćaskanje\)](#) na stranici 64.

- Polifoni zvuk (MIDI) koji se sastoji iz nekoliko audio komponenata koje se reprodukuju istovremeno. Telefonski aparat poseduje audio komponente za preko 128 instrumenata, ali istovremeno može da reprodukuje najviše 24 instrumenta. Polifoni audio se koristi kod tonova zvona i tonova upozorenja. Telefon podržava Scalable Polyphonic MIDI (SP-MIDI) audio format.
- Java 2 Micro Edition, J2ME™, i sadrži neke Java aplikacije i igre koje su posebno programirane za mobilne telefone. U svoj telefon možete preuzimati i nove aplikacije i igre; vidite [Aplikacije](#) na stranici 136.

Zajednička memorija

Telefon ima tri različite memorije. Naredne funkcije Vašeg telefonskog aparata mogu da dele prvu memoriju: kontakti, tekstualne poruke, čet poruke (trenutne poruke) i SMS e-mail poruke, govorni nadimci (komande glasom), kalendar, i napomene. Drugu zajedničku memoriju koriste multimedija poruke, datoteke sačuvane u Galeriji i konfiguraciona podešavanja. Treću zajedničku memoriju koriste e-mail aplikacija, Java igre i aplikacije. Korišćenje jedne ili više opcija telefona može smanjiti kapacitet memorisanja ostalih opcija telefona u istoj zajedničkoj memoriji. Na primer, memorisanje mnogo podataka u Galeriji može zauzeti svu raspoloživu memoriju u drugoj zajedničkoj memoriji. Aparat će Vas obavestiti da je memorija ispunjena kada budete pokušali da koristite funkciju koja koristi zajedničku memoriju. U tom slučaju, pre nastavka rada, obrišite neke podatke ili datoteke memorisane u datoj zajedničkoj memoriji.

■ Pristupne šifre

Sigurnosna šifra (5 do 10 cifara)

Sigurnosna šifra Vam pomaže u zaštiti Vašeg telefonskog aparata od neovlašćene upotrebe. Fabrički podešena šifra je 12345. Promenite šifru i novu čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od svog telefonskog aparata. Da promenite šifru i podesite telefon da je zahteva, pogledajte deo [Podešavanje zaštite](#) na stranici 120.

Ako pet puta zaredom unesete neispravu sigurnosnu, zaštitnu šifru, telefon neće dalje primati unos šifre. Sačekajte pet minuta pa unesite šifru ponovo.

PIN i PIN2 šifre (4 do 8 cifara), PIN šifra modula i Potpisni PIN

- PIN (Personal Identification Number ili Lični identifikacioni broj) šifra štiti Vašu SIM karticu od neovlašćenog korišćenja. PIN šifra se obično isporučuje uz SIM karticu. Podesite aparat da zahteva unos PIN šifre pri svakom uključivanju; vidite [Podešavanje zaštite](#) na stranici 120.
- PIN2 šifra se eventualno isporučuje uz SIM karticu i neophodna je za pristup određenim funkcijama, kao što su brojači impulsa.
- PIN šifra modula je neophodna za pristupanje podacima u zaštitnom modulu. Vidite [Zaštitni modul](#) na stranici 157. PIN šifru modula dobijate sa SIM karticom ako ona u sebi ima ugrađen zaštitni modul.

- Potpisni PIN je neophodan za (elektronski) digitalni potpis. Vidite [Digitalni potpis](#) na stranici 159. Potpisni PIN dobijate sa SIM karticom ako ona u sebi ima ugrađen Zaštitni modul.

Ukoliko tri puta zaredom unesete pogrešnu PIN šifru, telefon prikazuje upozorenje *PIN je blokiran* ili *PIN šifra je blokirana*, i od Vas zahteva da unesete PUK šifru.

PUK i PUK2 šifre (8 cifara)

PUK (Personal Unblocking Key, Lična šifra za deblokadu) šifra je neophodna za izmenu blokirane PIN šifre. PUK2 šifra je potrebna za promenu blokirane PIN2 šifre.

Ako ove šifre nisu isporučene uz SIM karticu, za njih se obratite svom lokalnom provajderu servisa.

Šifra zabrane poziva (4 cifre)

Šifra zabrane (poziva) je neophodna kod korišćenja opcije *Usluga zabrane poziva*; vidite [Podešavanje zaštite](#) na stranici 120. Ovu šifru možete dobiti od svog provajdera, dobavljača usluga.

Šifra novčanika (4 do 10 cifara)

Šifra novčanika Vam je potrebna za pristup funkcijama novčanika. Ako tri puta zaredom ukucate pogrešnu šifru novčanika, aplikacija Novčanik se blokira na pet minuta. Naredna tri pogrešna unosa udvostručuju ovo vreme. Za dalje informacije pogledajte deo [Novčanik](#) na stranici 143.

■ Mrežni servisi

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga provajdera bežične telefonije. Rad mnogih funkcije ovog aparata zavisi od funkcija bežične komunikacione mreže. Ove mrežne servise ne nude sve mreže ili je za njihovo korišćenje neophodan poseban dogovor sa provajderom servisa. Od provajdera servisa ćete dobiti dodatna uputstva za njihovo korišćenje kao i način tarifiranja. Neke komunikacione mreže mogu da imaju ograničenja koja utiču na korišćenje mrežnih servisa. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i usluge.

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog aparata onemogućе ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, one se neće pojavljivati u meniju aparata. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Ovaj aparat podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Neke mogućnosti ovog uređaja, kao što su multimedija poruke, e-mail aplikacije, čet poruke, praćenje prisutnosti, Java igre i aplikacije i Internet servisi zahtevaju da mreža podržava korišćenje ovih tehnologija.

Servis konfiguracionih podešavanja

Da biste koristili neki od mrežnih servisa, kao što su mobilni Internet servis, MMS, čet poruke, E-Mail poruke ili Sinhronizacija, potrebno je da u svoj telefon unesete adekvatna podešavanja. Parametre, podešavanja, možete primati direktno kao konfiguracionu poruku i onda ih samo sačuvati u aparat. Provajder servisa Vam može dati PIN koji je potreban za memorisanje ovih podešavanja. Za detaljnije

informacije o parametrima, podešavanjima, obratite se svom operatoru mreže, provajderu ili najbližem Nokia dileru.

Kad ste primili konfiguracionu poruku, na ekranu se prikazuje *Podeš. konfigur. su primljena*. Da pogledate poruku koju ste primili, pritisnite **Prikaži**.

- Da primljena podešavanja sačuvate, pritisnite **Sačuvaj**. Ako telefon prikaže *Unesi PIN podešavanja.*; unesite PIN šifru za data podešavanja pa pritisnite **OK**. Postavite ova podešavanja kao osnovna ili ne. U vezi PIN šifre, obratite se provajderu servisa koji je poslao podešavanja.
- Da odbacite primljena podešavanja, pritisnite **Odbaci**.

Da pogledate i izmenite podešavanja pogledajte [Podešavanja konfiguracije](#) na stranici 118.

■ Preuzimanje sadržaja i aplikacija

U svoj telefonski aparat možete preuzimati nove sadržaje (npr. slike i video snimke) i aplikacije (mrežni servis).

1. Izaberite funkciju preuzimanja iz menija *Kolekcija* ili *Galerija*. Za način pristupa funkciji preuzimanja, pogledajte opis odgovarajućeg menija.
Prikazuje se lista adresa (bukmark oznaka). Odaberite *Još adresa* ako želite da vidite adrese koje su Vam na raspolaganju u meniju *Servisi*.
2. Odaberite adresu strane pretraživača kojoj želite da pristupite. Ako povezivanje ne uspe, promenite aktivni skup podešavanja veze u meniju *Servisi* i pokušajte ponovo. Pratite uputstva koja daje sam servis.

Koji su Vam servisi na raspolaganju, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa.

U aparat su možda unete adrese, bukmark oznake, nekih sajtova koji nisu povezani sa Nokiom. Nokia ne odobrava niti garantuje za ove sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

■ Nokia podrška na Internetu

Posetite <www.nokia.com/support> ili svoj lokalni Nokia veb sajt za najnoviju verziju ovog uputstva, za dodatne informacije, preuzimanja i servise za svoj Nokia aparat.

1. Za početak

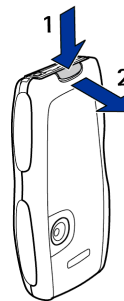
■ Instalisanje SIM kartice i baterije

Držite sve SIM kartice van dohvata dece. Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa, operator telekomunikacione mreže ili neki drugi subjekat.

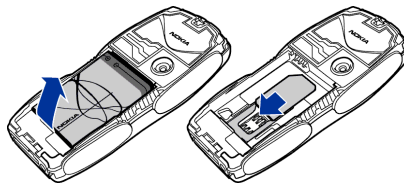
Pre vađenja baterije uvek isključite aparat i iskopčajte punjač.

1. Da skinete zadnju masku aparata:

Pritisnite dugme na zadnjoj masci (1) i nežno odvojite zadnju masku od telefona počevši od donje strane telefona (2).

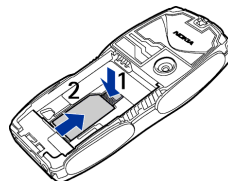

2. Izvadite bateriju tako što ćete je podići kao na slici. Ubacite SIM karticu u držač SIM kartice tako da se zabravi u položaj. Proverite da je SIM

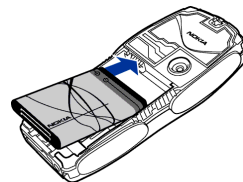

kartica umetnuta pravilno i da su zlatne kontakt površine na kartici okrenute ka dole.

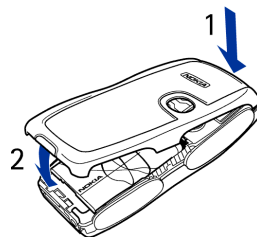
Da uklonite SIM karticu pritisnite držač SIM karticu (1) i izvucite SIM karticu prema gornjoj strani telefona (2).

3. Vratite bateriju. Vodite računa o kontaktima baterije

4. Poklopite gornji deo zadnje maske sa gornjim delom telefona (1), pritisnite donji deo zadnje maske da se zabravi (2).

■ Punjenje baterije

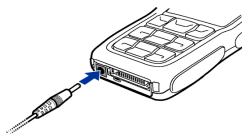

Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim aparatom, uređajem. Ovaj uređaj je namenjen za upotrebu sa napajanjem iz ACP-7, ACP-8, ACP-12, LCH-9 ili LCH-12 punjača.

1. Utaknite provodnik punjača u utičnicu na donjoj strani telefonskog aparata.
2. Uključite punjač u zidnu utičnicu naizmeničnog napona.

Ako je telefonski aparat uključen, na kratko se ispisuje tekst **Punjenje**. Ukoliko je baterija potpuno prazna, proći će nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može ostvariti bilo kakva veza.

Telefonski aparat možete koristiti dok je punjač priključen.

Vreme punjenja zavisi od punjača i baterije koji se koriste. Na primer, punjenje baterije ACP-12 punjačem traje oko 1 sat i 20 minuta kada je telefon u pasivnom režimu.

■ Uključivanje i isključivanje telefonskog aparata

Upozorenje: Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Pritisnite i držite glavni prekidač.

Ako aparat prikaže poruku *Ubaci SIM karticu* mada je SIM kartica pravilno ubačena, ili *SIM kartica nije podržana*, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu. Vaš telefonski aparat ne podržava 5 voltske SIM kartice i potrebno je karticu zameniti.

- Ako aparat zatraži PIN šifru, unesite je (prikazuje se kao ****) pa pritisnite **OK**.

Vidite [Zahtev za PIN šifrom](#) u okviru [Podešavanje zaštite](#) na stranici 120 i [Pristupne šifre](#) na stranici 17.

- Ako aparat zatraži sigurnosnu šifru, unesite je (prikazuje se kao *****) pa pritisnite **OK**.

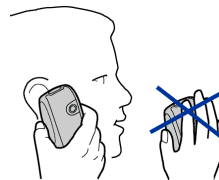
Vidite i deo [Pristupne šifre](#) na stranici 17.

■ Normalan radni položaj

Vaš telefon ima unutrašnju antenu. Koristite telefon samo u njegovom normalnom radnom položaju kao što je prikazano.

Napomena: Kao i kod svakog drugog radio predajnika, ne dodirujte nepotrebno antenu kada je aparat uključen. Dodirivanje antene utiče na kvalitet veze i može da dovede do rada aparata na višem energetskom nivou nego što bi inače bilo potrebno. Izbegavanjem dodirivanja zone antene u toku rada aparata poboljšava se efikasnost antene i trajanje baterije.

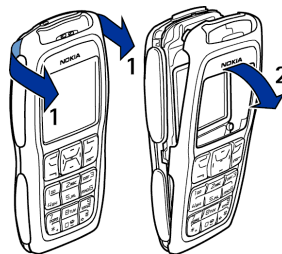

■ Zamena maski

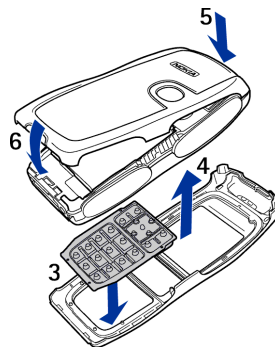

Napomena: Pre skidanja maske uvek isključite napajanje i iskopčajte punjač i svaki drugi aparat. Izbegavajte da dodirujete elektronske komponente u toku zamene maske. Aparat uvek odlažite i upotrebljavajte sa postavljenim maskama.

1. Skinite zadnju masku sa telefona kao što je prikazano na stranici 22.
2. Skinite prednju masku sa telefona. Masku nežno skidajte počev od vrha telefona (1) i odvojite je (2).
3. Nežno skinite uložak tastature sa prednje maske.

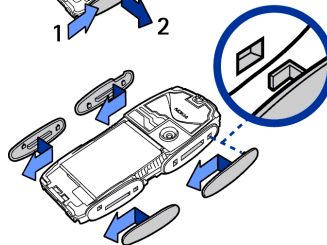

4. Postavite uložak tastature u novu prednju masku (3).
5. Zamenite prednju masku nežno je pritiskajući sve dok se ne zavravi u položaj (4).
6. Poklopite gornji deo zadnje maske sa gornjim delom telefona (5), pritisnite donji deo zadnje maske da je zavravite (6).

■ Menjanje držača

1. Skinite maske sa telefona. Vidite [Zamena maski](#) na stranici 26.
2. Da držače skinete sa telefona, prevucite ih ka vrhu telefona (1), a zatim ih uklonite (2).
3. Zamenite držače kao što je prikazano.
4. Vratite maske na aparat. Vidite [Zamena maski](#) na stranici 26.

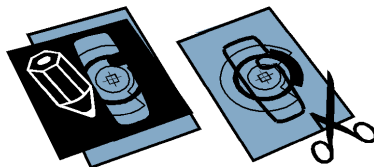
■ Pravljenje krojnih maski

Pomoću plastičnog šablona napravite krojnu masku po sopstvenom ukusu.

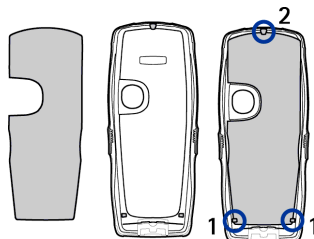
Napomena: Koristite normalan, običan papir kao u standardnim štampačima ili koristite papir za fotografije koji nije deblji od 0.3mm. Da biste izbegli neželjene uticaje na antenu telefona, izbegavajte materijale koji sadrže metalne čestice.

1. Postavite šablon u pravilan položaj i nacrtajte skicu.
2. Pažljivo odsecite Vašu novu krojnu masku.

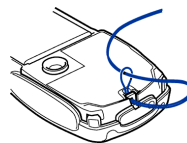
■ Menjanje krojnih maski

1. Skinite zadnju masku aparata. Vidite [Zamena maski](#) na stranici 26.
2. Uklonite krojnu masku iz zadnje maske.
3. Postavite novu krojnu masku na zadnju masku prevlačući krojnu masku ispod dva držača na dnu (1) i ispod držača na vrhu (2).
4. Vratite zadnju masku.

■ Postavljanje tračice

Uklonite zadnju masku i provucite tračicu kao što je prikazano na slici i zategnite je. Vratite zadnju masku.

2. Vaš telefonski aparat

■ Tasteri i konektori

1. Glavni prekidač

Uključuje i isključuje telefonski aparat. Kada je tastatura zaključana, kratak pritisak na glavni prekidač uključuje osvetljenje displeja na oko 15 sekundi.

2. Zvučnica

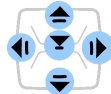
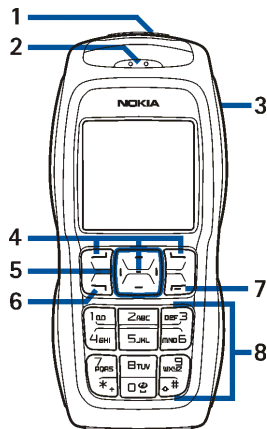
3. Zvučnik

4. Selekcioni tasteri i centralni selekcioni taster

Funkcija ovih tastera zavisi od teksta koji se pojavljuje iznad njih na ekranu. Vidite [Pasivni režim rada](#) na stranici 31.

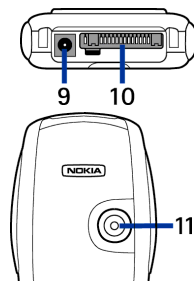
5. Tasteri za pretragu u 4 pravca; , , , ,

Omogućuje kretanje kroz imena, telefonske brojeve, menije i opcije parametara. Četvorosmerni navigacioni taster se takođe koristi i za pokretanje kursora nagore, nadole, ulevo i udesno u toku pisanja teksta, upotrebe kalendara i u nekim igricama. Blagim pritiskom

na sredinu ▼ birate željeni meni ili potvrđujete odabrano. U pasivnom režimu, pritisak na ▲ otvara meni *Standardna fotograf.*, pritisak na ◀ otvara meni *Kreiraj poruku* a pritisak na ▶ otvara meni *Kalendar*. Tokom poziva, pritiskom na ◀ i ▶ podešavate jačinu zvuka. U pasivnom režimu i u toku poziva, pritisak na ▼ otvara listu kontakata.

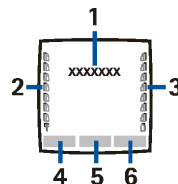
6. 📞 bira telefonski broj i odgovara na dolazni poziv. U pasivnom režimu, prikazuje listu prethodno biranih brojeva.
7. 📞 prekida uspostavljenu vezu. **Izlazak iz bilo koje funkcije.**
8. 100 - ☎ unos cifara i slovnih karaktera.
*+ i +# se koriste za različite namene u različitim funkcijama.
9. Konektor punjača
10. Pop-Port™ konektor se koristi, na primer, za slušalice i kabl za prenos podataka.
11. Objektiv kamere

■ Pasivni režim rada

Kada je telefonski aparat spreman za upotrebu a niste uneli nijedan karakter, aparat se nalazi u pasivnom režimu rada.

1. Prikazuje naziv komunikacione mreže ili logo operatora mreže što označava u kojoj se celularnoj mreži telefonski aparat trenutno koristi.
2. Prikazuje jačinu signala celularne mreže na vašoj trenutnoj lokaciji. Što je stubić viši, signal je jači.
3. Prikazuje nivo napunjenosti baterije. Što je stubić viši, više je energije u bateriji.
4. Levi selekcionni taster u pasivnom režimu je **Favoriti**.

Pritisnite **Favoriti** da vidite funkcije u listi ličnih prečica. Odaberite funkciju da je aktivirate.

Pritisnite **Opcije** pa odaberite:

- **Izbor opcija 'Idi na'**, da vidite listu raspoloživih funkcija koje možete dodati. Dođite do željene funkcije i pritisnite **Označi** da je dodate u listu prečica. Da uklonite neku funkciju iz liste, pritisnite **Ukloni**.
- **Organizovanje opcija 'Idi na'** da preuredite funkcije koje želite u Vašoj ličnoj listi prečica. Odaberite željenu funkciju, pritisnite **Premesti** pa odaberite gde želite da premestite datu funkciju.

Vidite i deo **Opcije "Idi na"** na stranici 107.

5. Centralni selekcionni taster u pasivnom režimu je **Meni**.

6. Desni selekcionni taster u pasivnom režimu je **Kontak**. za pristup meniju *Kontakti* ili nekoj drugoj funkciji kojoj dodelite prečicu. Vidite [Lične prečice](#) na stranici 107. Ili je taj taster neki tekst karakterističan za operatora i služi za pristup njegovom veb sajtu.

Vidite i deo [Osnovni indikatori](#) na stranici 34.

Tapet

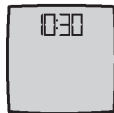
Svoj telefon možete podesiti da prikazuje neku sliku kao pozadinu, tapet, u pasivnom režimu. Vidite [Podešavanje ekrana](#) na stranici 108.

Zaštita ekrana (skrin sejver)

Svoj telefon možete podesiti da u pasivnom režimu prikazuje skrin sejver, zaštitu ekrana. Vidite [Podešavanje ekrana](#) na stranici 108.

Ušteda energije

Radi uštede energije, posle određenog vremenskog perioda nekorišćenja funkcija telefona, sve grafičke prikaze na displeju telefona zamenjuje digitalni sat. Da deaktivirate zaštitu ekrana, pritisnite bilo koji taster.

Ako niste podesili tačno vreme, na ekranu se prikazuje 00:00. Za postavljanje tačnog vremena, pogledajte [Podešavanja vremena i datuma](#) na stranici 110.

Zaštitu ekrana, skrin sejver, možete postaviti i iz menija *Galerija*. Vidite [Podešavanje ekrana](#) na stranici 108.

Osnovni indikatori

Primili ste jednu ili više tekstualnih, grafičkih poruka ili multimedija poruka. Vidite [Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail](#) na stranici 55 ili [Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku](#) na stranici 62.

Telefon je registrovao propušten poziv. Vidite [Liste poziva](#) na stranici 86.

Vaš telefon je povezan sa servisom instant poruka i status prisutnosti je "onlajn" (prisutan), odnosno "oflajn" (odsutan). Vidite [Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja](#) na stranici 67.

Primili ste jednu ili više čet poruka i povezani ste na servis časkanja (čet poruke). Vidite [Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja](#) na stranici 67.

Tastatura telefonskog aparata je zaključana. Vidite [Zaključavanje tastature](#) na stranici 36.

Telefonski aparat ne zvoni na dolazni poziv ili tekstualnu poruku kada je [Upozorenje na dolazni poziv](#) postavljeno na [Isključeno](#) i [Ton upozorenja poruke](#) postavljeno na [Isključeno](#). Vidite [Podešavanje tonova](#) na stranici 106.

Sat sa alarmom postavljen na [Uključi](#). Vidite [Alarm](#) na stranici 129.

Tajmer je uključen. Vidite [Tajmer](#) na stranici 141.

- Štoperica radi u pozadini. Vidite [Štoperica](#) na stranici 141.
- Ovaj indikator se prikazuje u gornjem levom delu ekrana kada je za status (E)GPRS veze odabrano *Stalna veza*, a (E)GPRS servis je na raspolaganju. Pogledajte deo [\(E\)GPRS veza](#) na stranici 116.
- Indikator se prikazuje u gornjem levom delu displeja kada je uspostavljena (E)GPRS veza. Vidite [\(E\)GPRS veza](#) na stranici 116 i [Pretraživanje strana servisa](#) na stranici 150.
- (E)GPRS veza se zadržava (stavlja na čekanje), na primer, u slučaju dolaznog ili odlaznog poziva u toku priključne veze. Indikator se prikazuje u gornjem desnom delu displeja.
- Svi vaši pozivi su preusmereni na drugi broj, *Preusmeri sve govorne pozive*. Ako posedujete dve telefonske linije, indikator preusmeravanja za prvu liniju je a za drugu liniju . Vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici 112.
- 1** ili **2** Ako imate dve telefonske linije, odgovarajuća ikonica označava onu koja je izabrana. Vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici 112.
- Zvučnik je aktiviran; vidite [Opcije u toku veze](#) na stranici 39.
- Pozivi su ograničeni na zatvorenu grupu korisnika. Vidite [Podešavanje zaštite](#) na stranici 120.
- Odabran je vremenski ograničen način rada. Vidite [Načini rada](#) na stranici 104.

Slušalice, hendsfri, adapter za slušni aparat (lupset) ili muzičko postolje je priključeno na telefon.

Da telefon podesite tako da u pasivnom režimu prikazuje vreme i datum, vidite [Podešavanje vremena i datuma](#) na stranici 110.

■ Zaključavanje tastature

Tastaturu možete zaključati kako bi se sprečilo slučajno pritiskanje tastera, na primer, kada Vam je telefonski aparat u tašni.

- **Zaključavanje tastature**

U pasivnom režimu pritisnite **Meni** a zatim taster ***+** u roku od 1,5 sekunde.

- **Otključavanje tastature**

Pritisnite **Otključ.** pa zatim ***+** u roku od 1,5 sekunde.

Da odgovorite na poziv dok je tastatura zaključana, pritisnite . U toku veze aparatom se može rukovati normalno. Kada završite ili odbacite poziv, tastatura će se automatski ponovo zaključati.

Za opciju *Automatska zaštita tastature*, pogledajte [Podešavanje telefona](#) na stranici 114.

Za zaključavanje tastature u toku veze, pogledajte deo [Opcije u toku veze](#) na stranici 39.

I kada je aktivirana blokada, zaključavanje tastature, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u aparatu može biti moguće. Unesite broj službe pomoći i pritisnite .

3. Funkcije poziva

■ Pozivanje

1. Ukucajte telefonski broj pretplatnika uključujući i karakteristični (pozivni) broj područja. Ako unesete pogrešan karakter, da biste ga obrisali pritisnite **Obriši**.

Za međunarodne pozive, pritisnite ***+** dva puta za međunarodni prefiks (karakter + zamenjuje pozivni broj za izlaz u međunarodni saobraćaj), zatim ukucajte pozivni broj države, područja (bez početne 0) i telefonski broj pretplatnika.

2. Pritisnite taster da taj broj pozovete.
3. Pritisnite taster da vezu završite ili da odustanete od uspostavljanja veze.

Vidite i deo [Opcije u toku veze](#) na stranici 39.

Pozivanje koristeći kontakte

Za traženje imena/telefonskih brojeva memorisanih u okviru *Kontakti*, pogledajte [Traženje nekog kontakta](#) na stranici 91. Pritisnite taster da taj broj pozovete.

Ponovno biranje poslednjeg biranog broja

U pasivnom režimu, pritisnite jednom da pristupite listi poslednjih 20 brojeva koje ste pozivali ili pokušali da pozovete. Dođite do željenog broja ili imena i pritisnite da ga pozovete.

Pozivanje govorne pošte

U pasivnom režimu, pritisnite i držite taster , ili pritisnite i .

Ukoliko se zatraži telefonski broj Vaše govorne pošte, ukucajte ga i pritisnite **OK**. Vidite i deo [Govorne poruke](#) na stranici 79.

Brzo biranje nekog telefonskog broja

Da biste mogli da koristite brzo biranje, potrebno je telefonski broj pretplatnika dodeliti nekom od tastera za brzo biranje, od **ZABC** do **WXYZ**; vidite [Brza biranja](#) na stranici 100. Pozovite broj na jedan od narednih načina:

- Pritisnite željeni taster za brzo biranje, pa onda .
- Ako je *Brzo biranje* uključeno, pritisnite i držite željeni taster za brzo biranje dok se veza ne uspostavi. Vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici 112.

■ Prijem ili odbijanje dolaznog poziva

Pritisnite da dolazni poziv primite, a da vezu završite.

Pritisnite da dolazni poziv odbijete.

Ako pritisnete **Tišina**, samo se isključuje zvono. Tada poziv možete ili primiti ili odbiti.

Ako su na telefon priključene kompatibilne slušalice sa odgovarajućim tasterom, na poziv možete odgovarati i završavati vezu, pritiskom na taj taster.

Savet: Ukoliko je funkcija *Preusmeri ako je zauzeto* aktivirana za preusmeravanje dolaznih poziva, na primer na vašu govornu poštu, odbijanje dolaznog poziva će isti i preusmeriti. Vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici 112.

Kada Vas neko poziva telefon prikazuje ime pozivaoca, telefonski broj ili tekst *Privatan broj* ili *Poziv*. Ukoliko se u *Kontakti* nalazi više imena čiji se telefonski brojevi završavaju sa istih sedam cifara kao broj sa koga primete poziv, prikazaće se samo telefonski broj, ako je na raspolaganju. Telefon može prikazati pogrešno ime ako ime pozivaoca nije memorisano u okviru *Kontakti* a postoji memorisano ime čiji se telefonski broj završava sa istih sedam cifara kao broj pozivaoca.

Poziv na čekanju

U toku veze pritisnite da odgovorite na poziv na čekanju. Prvi poziv se zadržava, stavlja na čekanje. Da biste aktivnu vezu završili, pritisnite .

Da aktivirate funkciju *Poziv na čekanju* pogledajte deo [Podešavanje poziva](#) na stranici 112.

■ Opcije u toku veze

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku aktivne veze su mrežni servisi. Za raspoloživost, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Pritisnite **Opcije** u toku aktivne veze za neke od sledećih opcija:

- *Isključi mikrofon* ili *Uključi mikrofon*, *Kontakti*, *Meni*, *Snimi*, mrežni servisi *Odgovori* i *Odbaci*, *Zadrži* ili *Preuzmi*, *Novi poziv*, *Završi poziv*, *Završi sve pozive*.
- *Zaključaj tastat.*, da aktivirate zaključavanje tastature.
- *Pošalji DTMF*, da pošaljete DTMF tonske sekvence kao, na primer, pristupne šifre, lozinke, ili brojeve bankovnih računa (mrežni servis). DTMF sistem koriste svi telefoni sa mogućnošću tonskog biranja. Ukucajte DTMF sekvencu ili je

potražite u *Kontakti* pa pritisnite **DTMF**. Imajte na umu da karakter (instrukciju) za čekanje "w" i za pauzu "p" unosite višestrukim pritiskom na taster *+.

- *Zameni* se koristi za prelazak sa aktivnog na poziv na čekanju i obratno, a *Prebaci* za povezivanje poziva na čekanju i aktivnog poziva uz sopstveni izlazak iz veze (mrežni servis).
- *Konferencija* da pozovete i uključite u vezu još nekog učesnika (mrežni servis).
- *Privatan poziv* da obavite privatni razgovor sa nekim od učesnika konferencijskog poziva (mrežni servis).
- *Uključi auto. jač.* ili *Isključi auto. jač.* Automatska kontrola jačine zvuka podešava jačinu zvuka u zvučnici telefonskog aparata zavisno od nivoa ambijentalne buke.
- *Zvučnik* da koristite integrisani zvučnik u toku poziva kao hendsfri funkciju svog telefonskog aparata.

Napomena: Ne držite aparat uz uho kada je aktiviran zvučnik pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste aktivirali/deaktivirali zvučnik, odaberite *Zvučnik/Telefon*, ili pritisnite **Zvučnik**, odnosno **Normal**. Zvučnik se automatski deaktivira kada prekinete vezu ili pokušaj uspostavljanja veze, ili kada na telefon priključite hendsfri komplet ili slušalice.

Ako ste na telefon priključili kompatibilni hendsfri komplet ili slušalice, *Telefon* se u listi opcija zamenjuje sa *Hendsfri* ili *Slušalice*, a selekциони taster **Normal**. sa **Hendsf.**, odnosno sa **Slušal.**

4. Pisanje teksta

Tekst možete da unosite, na primer kod pisanja poruka, koristeći tradicionalni ili intuitivni način unosa teksta.

U toku pisanja teksta intuitivni način unosa teksta je označen u levom gornjem delu ekrana ikonicom , a tradicionalni način ikonicom . Vrsta slova je označena sa **abc**, **abc** ili **ABC** pored indikatora unosa teksta. Vrstu slova, velika ili mala, menjate pritiskom na . Režim unosa cifara je označen sa **123**, i sa unosa slova na unos cifara i obratno prelazite pritiskom i držanjem tastera .

■ Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta

U toku pisanja teksta, pritisnite **Opcije** i odaberite *Rečnik*.

- Da intuitivni način unosa teksta uključite, odaberite neki od jezika u listi opcija rečnika. Intuitivni način unosa teksta je na raspolaganju samo za jezike iz liste.
- Da se vratite na tradicionalni način unosa teksta, odaberite *Rečnik je isključen*.

Savet: Za brzo uključivanje odnosno isključivanje intuitivnog načina unosa teksta u toku pisanja, pritisnite dva puta , ili pritisnite i držite **Opcije**.

■ Upotreba intuitivnog načina unosa teksta

Svaki karakter možete uneti jednim pritiskom na taster. Intuitivni način unosa teksta se bazira na rečniku koji je ugrađen u telefonski aparat a kome i Vi sami možete da dodajete nove reči.

1. Pisanje reči započnite koristeći tastere Z_{ABC} do W_{XYZ}. Svaki taster pritisnite samo jednom za jedno slovo. Reč se menja posle svakog otkucaja.

Primer: Da biste napisali **Nokia** kada je odabran rečnik engleskog jezika, pritisnite **mnoB**, **mnoB**, **SJKL**, **4BHI** i **ZABC**.

Za više uputstava u vezi pisanja teksta, pogledajte deo [Saveti za pisanje teksta](#) na stranici 43.

2. Kada završite pisanje reči, i ona je ispravna, potvrdite izbor dodavanjem razmaka tasterom ili pritiskom na neki od tastera za pretragu. Pritisak na taster za pretragu takođe i pomera kursor.

Ako reč nije ispravna, pritisnite potreban broj puta ***+** pa **Opcije** i odaberite **Predlozi**. Kada se pojavi željena reč, potvrdite je.

Ako se iza reči prikaže znak ?, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Da reč dodate u rečnik, pritisnite **Kucaj**, ukucajte reč (koristeći tradicionalni način unosa teksta) i pritisnite **Sačuvaj**. Kada se rečnik ispuni, nova uneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.

3. Započnite sa pisanjem naredne reči.

Pisanje složenica

Ukucajte prvi deo reči i potvrdite ga pritiskom na taster . Napišite poslednji deo reči, pa reč potvrdite.

■ Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta

Pritiskajte numerički taster, Z_{ABC} do WXYZ₉, potreban broj puta sve dok se željeni karakter ne pojavi. Na numeričkom tasteru nisu ispisani svi karakteri koji su Vam na raspolaganju na njemu. Koji su Vam karakteri na raspolaganju zavisi od jezika koji je odabran u meniju *Jezik telefona*; vidite [Podešavanje telefona](#) na stranici 114.

- Ukoliko se naredno slovo nalazi na istom tasteru kao prethodno uneto, sačekajte dok se kursor ne pojavi ili pritisnite jedan od tastera za pretragu i ukucajte željeno slovo.
- Najčešći znaci interpunkcije kao i posebni karakteri se nalaze na numeričkom tasteru *+.

Za više uputstava u vezi pisanja teksta, pogledajte deo [Saveti za pisanje teksta](#) na stranici 43.

■ Saveti za pisanje teksta

Naredne opcije mogu takođe biti na raspolaganju za unos teksta:

- Za razmak pritisnite taster .
- Pomoću navigacionog tastera pomerajte kursor levo, desno, dole ili gore.

- Da unesete neku cifru dok ste u režimu unosa slova, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.
- Da obrišete karakter levo od kursora, pritisnite **Obriši**. Pritisnite i držite **Obriši** da karaktere obrišete brže.
Da u toku pisanja poruke obrišete sve karaktere odjednom, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Obriši tekst*.
- Da ubacite reč kada koristite intuitivni način unosa teksta, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ubaci reč*. Napišite reč koristeći tradicionalni način unosa teksta i pritisnite **Sačuvaj**. Reč se takođe dodaje i u rečnik.
- Da unesete specijalni karakter, kada koristite tradicionalni način unosa teksta, pritisnite taster ***+**, ili kada koristite intuitivni način, pritisnite i držite taster ***+** ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Ubaci simbol*.
Nekim od tastera za pretragu dođite do karaktera, pa pritisnite **Ubaci** da karakter odaberete.
Do karaktera možete doći i pritiskom na Z_{ABC}, 4_{GHI}, mno₆ ili B_{TUV}, pa karakter odabrat i pritiskom na S_{JHL}.
- Da biste uneli neki "smešak" kada koristite tradicionalni način unosa teksta, pritisnite taster ***+** dva puta, ili kada koristite intuitivni način, pritisnite i držite taster ***+** pa ponovo pritisnite ***+**, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Ubaci smešak*.
Da dođete do nekog "smeška" pritiskajte neki od tastera za pretragu, pa pritisnite **Ubaci** da taj "smešak" odaberete.

Do karaktera možete doći i pritiskom na ZABC, 4GHI, mnop ili BTUV, pa karakter odabrati pritiskom na SJKL.

Naredne opcije su na raspolaganju pri pisanju tekstualne poruke:

- Da biste uneli neku cifru dok ste u režimu unosa slova pritisnite **Opcije** i odaberite *Ubaci broj*. Ukucajte telefonski broj ili ga potražite u *Kontakti* i pritisnite **OK**.
- Da unesete neko ime iz *Kontakti*, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Ubaci kontakt*. Da ubacite telefonski broj ili tekstualnu stavku koja je pridodata imenu, pritisnite **Opcije** i odaberite *Vidi detalje*.

5. Korišćenje menija

Telefonski aparat Vam nudi široki dijapazon funkcija koje su grupisane u menije. Većinu funkcija menija prate kratki tekstovi uputstva, pomoći. Da biste pogledali tekst uputstva, dođite do željene funkcije menija i sačekajte 15 sekundi. Za izlazak iz teksta uputstva pritisnite **Nazad**. Vidite [Podešavanje telefona](#) na stranici 114.

■ Pristup nekoj funkciji menija

1. Da pristupite meniju, pritisnite **Meni**.
2. Pomoću ili se krećite po meniju (ili nekim od tastera za pretragu kada ste u mrežastom prikazu), pa odaberite, recimo, *Podešavanja* pritiskom na **Izaberi**. Za način promene prikaza menija, pogledajte *Pregled menija* u delu [Podešavanje ekrana](#) na stranici 108.
3. Ako meni sadrži podmenije, odaberite koji želite, na primer *Podešavanje poziva*.
4. Ako i odabrani podmeni sadrži dalje podmenije, ponovite korak 3. Odaberite naredni podmeni, na primer *Odgovor bilo kojim tasterom*.
5. Odaberite parametar, opciju po svom izboru.
6. Pritisnite **Nazad** da se vratite na prethodni nivo, odnosno **Izađi** da izađete iz menija.

■ Spisak funkcija menija

- **Poruke**

1. Kreiraj poruku
 1. Tekstual. poruka
 2. Multimed. poruka
 3. Automat. poruka
2. Prijem
3. Slanje
4. Poslate poruke
5. Sačuvane stavke
 1. Tekst. poruke
 2. Multim. poruke
6. Časkanje
 1. Prijava
 2. Sačuvane konv.
 3. Podešavanja veze
7. E-mail¹
 1. Kreiraj e-mail
 2. Primi
 3. Prekini
 4. Prijem
 5. Ostali folderi

8. Govorne poruke

1. Preslušaj govorne poruke
2. Broj govorne pošte

9. Info poruke

1. Info servis
2. Teme
3. Jezik
4. Info teme sačuvane u SIM kartici
5. Čitaj²

10. Servisne komande

11. Brisanje poruka

12. Podeš. poruka

1. Tekst. poruke
2. Multim. poruke
3. E-mail poruke
4. Ostala podeš.

13. Brojač poruka

- **Liste poziva**

1. Propušteni pozivi
2. Primljeni pozivi
3. Pozivani brojevi

1. Ako se ovaj meni ne prikazuje, shodno tome se menjaju i brojevi menija koji slede.
2. Ovaj meni se prikazuje jedino ako je primljena neka info poruka.

4. Obriši liste zadnjih poziva
 1. Sve
 2. Propuštene
 3. Prilmljene
 4. Pozivane
5. Trajanje poziva
 1. Trajanje zadnjeg poziva
 2. Trajanje prilmljenih poziva
 3. Trajanje napravljenih poziva
 4. Trajanje svih poziva
 5. Poništi merače
6. Merač GPRS podataka
 1. Podataka poslato u zadnjoj sesiji
 2. Podataka prilmljeno u zadnjoj sesiji
 3. Ukupno poslato podataka
 4. Ukupno prilmljeno podataka
 5. Obriši merače
7. Merač trajanja GPRS veze
 1. Trajanje zadnje sesije
 2. Trajanje svih sesija
 3. Obriši merače

• **Kontakti**

1. Nađi
2. Dodaj kontakt
3. Obriši
4. Moja prisutnost
5. Pretplaćena imena
6. Kopiraj
7. Podešavanja
 1. Memorija u upotrebi
 2. Pregled kontakata
 3. Stanje memorije
8. Brza biranja
9. Govorni nadimci
10. Info brojevi¹
11. Brojevi servisa¹
12. Moji brojevi²
13. Grupe pozivača²

• **Podešavanja**

1. Načini rada
 1. Opšti
 2. Nečujan

-
1. Prikazuje se samo ako to podržava SIM kartica. Za raspoloživost, raspitajte se kod svog operatora mreže ili dobavljača usluga.
 2. Ako Info brojevi, Brojevi servisa, ili obe funkcije nisu na raspolaganju, numerička oznaka, broj ovog menija će se shodno tome i menjati.

- 3. Sastanak
- 4. Teren
- 5. Moj način 1
- 6. Moj način 2
- 2. Teme
 - 1. Izaberi temu
 - 2. Preuzimanja tema
- 3. Podešavanje tonova
 - 1. Upozorenje na dolazni poziv
 - 2. Melodija
 - 3. Jačina zvona
 - 4. Vibracija
 - 5. Ton upozorenja poruke
 - 6. Ton poruke časkanja
 - 7. Tonovi tastature
 - 8. Tonovi upozorenja
 - 9. Upozoravaj na
- 4. Podešavanja svetla
 - 1. Sekvence svetla
- 5. Lične prečice
 - 1. Desni selekcionni taster
 - 2. Izbor opcija 'Idi na'
 - 3. Organizovanje opcija 'Idi na'
 - 4. Komande glasom
- 6. Podešavanje ekrana
 - 1. Pozadina
 - 2. Zaštita ekrana
 - 3. Kolor šeme
 - 4. Pregled menija
 - 5. Logo operatora
- 7. Podešavanja vremena i datuma
 - 1. Sat
 - 2. Datum
 - 3. Autoažuriranje vremena i datuma
- 8. Podešavanje poziva
 - 1. Auto. kontrola jačine zvuka
 - 2. Preusmerenje
 - 3. Odgovor bilo kojim tasterom
 - 4. Automatsko ponavljanje biranja
 - 5. Brzo biranje
 - 6. Poziv na čekanju
 - 7. Izveštaj po pozivu
 - 8. Šalji moj identitet
 - 9. Linija za odlazne pozive¹
- 9. Podešavanje telefona
 - 1. Jezik telefona
 - 2. Automatska zaštita tastature
 - 3. Prikaz informacije o čeliji

1. Za raspoloživost, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

4. Pozdravna poruka
 5. Izbor operatora
 6. Potvrda akcija SIM servisa
 7. Pomoćna objašnjenja
 8. Ton pri uključenju
10. Povezivnje
 1. GPRS
 11. Podešavanje proširenja¹
 1. Slušalice
 2. Hendsfri
 3. Loopset
 12. Podešavanja konfiguracije
 1. Uobič. podešavanja konfiguracije
 2. Aktiviraj uobičaj. u svim aplikacijama
 3. Preferencijalna pristupna tačka
 4. Podešavanja lične konfiguracije
 13. Podešavanje zaštite
 1. Zahtev za PIN šifrom
 2. Usluga zabrane poziva
 3. Fiksno biranje
 4. Zatvorena grupa korisnika
 5. Stepen zaštite
 6. Pristupne šifre
 14. Vрати fabrička podešavanja
- **Meni operatora²**
 - **Galerija**
 1. Fotografije
 2. Video snimci
 3. Teme
 4. Slike
 5. Melodije
 6. Audio snimci
 - **Mediji**
 1. Kamera
 2. Diktafon
 - **Rokovnik**
 1. Alarm
 1. Vreme alarma
 2. Ponavljanje alarma

-
1. Ovaj se meni prikazuje jedino ako je na telefon priključeno, ili ranije bilo priključeno neko kompatibilno proširenje koje je na raspolaganju za ovaj aparat.
 2. Ako se ovaj meni ne prikazuje, shodno tome se menjaju i brojevi menija koji slede. Ime zavisi od operatora mreže.

- 3. Ton alarma
- 2. Kalendar
- 3. Obaveza
- 4. Napomene
- 5. Sinhronizacija
- **Aplikacije**
 - 1. Igre
 - 1. Izaberi igru
 - 2. Dopuna igara
 - 3. Memorija
 - 4. Podeš. aplikacije
 - 2. Kolekcija
 - 1. Izaberi aplikaciju
 - 2. Dopuna aplikacija
 - 3. Memorija
 - 3. Dodaci
 - 1. Kalkulator
 - 2. Tajmer
 - 3. Štoperica
 - 4. Novčanik

- **Servisi**
 - 1. Početna strana
 - 2. Adrese
 - 3. Linkovi preuzim.
 - 1. Preuzim. melodija
 - 2. Preuzimanja slika
 - 3. Dopuna igara
 - 4. Preuzimanja videa
 - 5. Preuzimanja tema
 - 6. Dopuna aplikacija
 - 4. Zadnja web adr.
 - 5. Servisni prijem
 - 6. Podešavanja
 - 1. Podešavanja konfiguracije
 - 2. Podešavanje izgleda
 - 3. Podešavanje zaštite
 - 4. Podešavanje servisnog prijema
 - 7. Idi na adresu
 - 8. Obriši keš
- **SIM servisi**¹

1. Prikazuje se jedino ako ga vaša SIM kartica podržava. Naziv i sadržaj je različit i zavisi od SIM kartice.

6. Funkcije menija

■ Poruke

Servis poruka se može koristiti samo ako ga podržava Vaša mreža i Vaš provajder usluga.

Imate mogućnost pisanja, slanja i memorisanja tekstualnih, multimedija i SMS e-mail poruka (mrežni servis). Sve poruke su organizovane po folderima.

Da odaberete veličinu fonta za čitanje i pisanje poruka, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Ostala podeš.*, pa *Veličina fonta*.

Napomena: Kada šaljete poruke, aparat može da prikaže obaveštenje *Poruka je poslata*. To znači da je aparat poslao poruku na broj centra za slanje poruka koji je u njemu programiran. To ne znači da je poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi SMS servisa, obratite se svom provajderu.

Tekstualne poruke (SMS)

Koristeći usluge SMS servisa vaš telefonski aparat može da šalje i prima višedelne poruke koje se sastoje od nekoliko standardnih tekstualnih poruka (mrežni servis). Cena se određuje na bazi broja potrebnih standardnih poruka za jednu višedelnu poruku. Ovo ima uticaja na obračun naplate poruka.

Pre prvog slanja poruke, morate da sačuvate podešavanja za poruke. Vidite [Podešavanje tekstualnih i SMS e-mail poruka](#) na stranici 80.

Imate takođe mogućnost prijema i slanja tekstualnih poruka koje sadrže slike. Grafička poruka se može biti višedelna poruka.

Napomena: Grafičke poruke mogu primati i prikazivati jedino telefonski aparat koji nude mogućnosti grafičkih poruka.

Funkcija tekstualnih poruka koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

Pisanje i slanje poruka

Vaš aparat podržava slanje tekstualnih poruka koje su duže od uobičajenog ograničenja od 160 karaktera. Ako je poruka duža od 160 karaktera, ona će biti poslata kao niz od dve ili više poruka. Broj raspoloživih karaktera / redni broj višedelne poruke su prikazani u gornjem desnom delu ekrana, na primer 120/2. Imajte na umu da korišćenje specijalnih (Unicode) karaktera kao što su ë, â, á, ě zauzima više karakternih mesta.

1. Pritisnite **Meni**, i odaberite *Poruke*, *Kreiraj poruku* i *Tekstual. poruka*.

Savet: Da brže počnete pisanje poruke, pritisnite u pasivnom režimu.

2. Ukucajte tekst poruke. Vidite [Pisanje teksta](#) na stranici 41. Za unos tekstualnih šablona ili slika u poruku, vidite deo [Šabloni](#) na stranici 56. Svaka grafička poruka se sastoji od nekoliko tekstualnih poruka. Zato slanje jedne grafičke poruke može da košta više od slanja jedne tekstualne poruke.
3. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji** ili .

Poruke koje pošaljete se čuvaju u folderu *Poslate poruke* ako je za opciju *Sačuvaj poslate poruke* postavljeno *Da*. Vidite [Podešavanja tekstualnih i SMS e-mail poruka](#) na stranici 80. Tekstualne poruke su označene sa .

4. Unesite telefonski broj primaoca, ili ga potražite u *Kontakti*. Da biste poruku poslali, pritisnite **OK**.

Opcije slanja poruka

Pošto ste poruku napisali, pritisnite **Opcije**, i odaberite *Opcije slanja*.

- Da poruku pošaljete na više odredišta, odaberite *Pošalji na više*. Pošto ste poruku poslali svim željenim primaocima, pritisnite **Završi**. Imajte na umu da se svakom primaocu šalje zasebna poruka.
- Da poruku pošaljete kao SMS e-mail poruku (mrežni servis), odaberite *Pošalji kao e-mail*.

Ukucajte e-mail adresu primaoca, ili je potražite u *Kontakti*, pa pritisnite **OK**. Po želji, unesite i predmet SMS e-mail poruke, pa pritisnite **OK**.

Ukucajte tekst e-mail poruke. Vidite *Pisanje teksta* na stranici 41. Ukupan broj karaktera koje možete uneti prikazuje se u gornjem desnom delu ekrana. E-mail adresa i predmet poruke ulaze u ukupni broj karaktera.

Vidite i deo *Šabloni* na stranici 56. Slike se ne mogu ubacivati.

Da pošaljete SMS e-mail poruku, pritisnite **Pošalji**. Ukoliko niste prethodno memorisali parametre za slanje SMS e-mail poruka, telefon će zatražiti broj e-mail servera.

Da e-mail pošaljete, pritisnite **OK**.

- Da biste poruku poslali koristeći neki od načina slanja, odaberite *Način slanja* pa zatim način slanja koji želite da upotrebite.

Za definisanje načina slanja poruka, pogledajte [Podešavanja tekstualnih i SMS e-mail poruka](#) na stranici 80.

Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail

Kada primite poruku ili SMS e-mail, prikazuje se indikator obaveštenje *Primljeno poruka*: kao i broj novih poruka.

Blinkanje ikonice označava da je memorija za poruke ispunjena. Pre nego što budete mogli da primite nove poruke, morate izbrisati neke stare u folderu *Prijem*.

1. Pritisnite **Prikaži** da Vam se prikaže nova poruka, ili pritisnite **Izađi** ako želite da je pogledate kasnije.

Naknadno čitanje poruke:

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke* pa *Prijem*.

2. Ako je primljeno više od jedne poruke, odaberite poruku koju želite da pročitate. Nepročitana tekstualna poruka ili SMS e-mail je označena sa .

Opcije u toku čitanja poruke:

Pritisnite **Opcije** pa odaberite neku opciju, recimo, da obrišete, prosledite ili izmenite poruku kao tekstualnu ili SMS e-mail poruku, da promenite ime poruke koju čitate, ili da je premestite u neki drugi folder.

Odaberite *Kopiraj u kalendar* da tekst na početku poruke kopirate u kalendar telefona kao podsetnicu za taj dan.

Odaberite *Detalji poruke* da vidite, ako se prikazuju, ime i broj telefona pošiljaoca, centar za razmenu poruka koji je korišćen kao i datum i vreme prijema poruke.

Odaberite *Uzmi detalje* da iz otvorene poruke preuzmete brojeve, e-mail adrese ili internet adrese.

Savet: Dok čitate poruku, pritisnite da iz nje preuzmete brojeve, e-mail adrese ili adrese veb sajtova.

Dok čitate grafičku poruku, odaberite *Sačuvaj sliku* da sliku sačuvate u folder *Šabloni*.

3. Odaberite **Odgovori** i tip poruke da na poruku odgovorite.

Kada odgovarate na SMS e-mail poruku, prvo potvrdite ili izmenite e-mail adresu i predmet. Zatim napišite svoj odgovor.

4. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji** pa zatim **OK** da poruku pošaljete na broj koji je prikazan na ekranu.

Folderi Prijem i Poslate poruke

Primljene tekstualne i multimedija poruke telefon čuva u folderu *Prijem*.

Poslate tekstualne poruke su sačuvane u folderu *Poslate poruke*.

Tekstualne poruke koje nameravate da pošaljete kasnije, možete memorisati u folder *Sačuvane stavke*, *Moji folderi* ili *Šabloni*.

Šabloni

Vaš telefonski aparat sadrži tekstualne obrasce, šablone, označene sa , i grafičke obrasce, označene sa .

Da pristupite listi šablona, pritisnite **Meni**, i odaberite *Poruke*, *Sačuvane stavke*, *Tekst. poruke* pa *Šabloni*.

- Da ubacite tekstualni obrazac, šablon u poruku ili e-mail, ili u svoj odgovor na njih, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Koristi obrazac* i odaberite obrazac, šablon, koji želite da ubacite.
- Da ubacite sliku u tekstualnu poruku, ili u svoj odgovor na nju, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Ubaci sliku* pa odaberite sliku da je vidite. Pritisnite **Ubaci** da sliku ubacite u svoju poruku. Ikonica u zaglavlju poruke označava da je pridodata sličica. Broj karaktera koji možete uneti u neku poruku zavisi od veličine same sličice.

Da biste pogledali tekst i sliku zajedno, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Pregled*.

Folder Sačuvane stavke i Moji folderi

Da organizujete svoje poruke, neke od njih možete da prebacite u folder *Sačuvane stavke* ili da dodate nove foldere za svoje poruke.

U toku čitanja poruke, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Premesti*, dođite do foldera u koji želite da premestite poruku i pritisnite **Izaberi**.

Da dodate ili obrišete folder, pritisnite **Meni**, i odaberite *Poruke, Sačuvane stavke, Tekst. poruke* pa folder *Moji folderi*.

- Da dodate folder ako prethodno niste dodali nijedan folder, pritisnite **Dodaj**. U suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj folder*.
- Da folder izbrišete, dođite do njega i pritisnite **Opcije** pa odaberite *Obriši folder*.

Automatske poruke

Automatske poruke su tekstualne poruke koje se momentalno prikazuju.

Pisanje automatske poruke

Pritisnite **Meni**, i odaberite *Poruke*, *Kreiraj poruku* pa *Automat. poruka*. Za dalje rad, pogledajte deo **Pisanje i slanje poruka** na stranici 53. Maksimalna veličina automatske poruke je 70 karaktera. Da ubacite tekst koji trepće u poruku, odaberite *Ubaci zn. za trep.* iz liste opcija da podesite marker. Tekst iza markera treperi sve dok se dugi marker ne ubaci.

Napomena: Automatske poruke mogu primati i prikazivati jedino telefonski aparati koji nude mogućnosti automatskih treperućih poruka.

Primanje automatske poruke

Primljena automatska poruka se ne čuva automatski. Da poruku pročitate, pritisnite **Čitaj**. Pritisnite **Opcije** i odaberite *Uzmi detalje* da preuzmete telefonske brojeve, e-mail adrese i veb sajt adrese iz poruke. Da poruku sačuvate, pritisnite **Sačuvaj** i odaberite folder u kojem želite da sačuvate poruku.

Multimedija poruke (MMS)

Napomena: Multimedija poruke mogu da primaju i prikazuju jedino telefonski aparati koji nude kompatibilne mogućnosti multimedija poruka.

Multimedija poruka može da sadrži tekst, zvuk i jednu sliku ili jedan video snimak. Telefon podržava multimedija poruke veličine do 100 kB. Ako se maksimalna veličina poruke premaši, telefon neće moći da je primi. Zavisno od mreže, eventualno ćete primiti tekstualnu poruku sa Internet adresom na kojoj možete pogledati tu multimedija poruku.

Ako poruka sadrži sliku kompatibilnog formata, telefon je umanjuje kako bi se uklopila u površinu ekrana.

Funkcija multimedija poruka koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

Ako je *Dozvoli multimedija prijem* podešeno na *Da* ili *U matičnoj mreži*, Vaš provajder usluga ili operator Vam mogu naplaćivati svaku poruku koju primite. Prijem multimedija poruka je podrazumevano postavljen na uključeno. Vidite [Podešavanja multimedija poruka](#) na stranici 82.

Servis multimedija poruka podržava sledeće formate:

- Slika: JPEG, GIF, WBMP, BMP i PNG.
- Zvuk: Skalabilni polifoni MIDI (SP-MIDI), AMR audio i monofoni tonovi zvona.
- Video snimci 3gp formata u SubQCIF i QCIF rezoluciji i AMR audio zapis.

Telefon možda ne podržava sve varijante gore pomenutih formata. Ako primljena poruka sadrži komponente, objekte, nepodržanog formata, one će se prikazati kao ime datoteke uz tekst: *Format objekta nije podržan*.

Imajte na umu da ne možete primati multimedija poruke u toku razgovora, igre ili upotrebe druge Java aplikacije. Kako isporuka multimedija poruka može zatajiti iz brojnih razloga, za važne komunikacije se ne oslanjajte isključivo na njih.

Pisanje i slanje multimedija poruke

Za postavljanje parametara multimedija poruka, vidite deo [Podešavanja multimedija poruka](#) na stranici 82. Za raspoloživost servisa multimedija poruka kao i za pretplatu, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Zaštita autorskih prava može sprečavati kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, melodija zvona i drugog sadržaja.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Kreiraj poruku* pa *Multimed. poruka*.
2. Ukucajte tekst poruke. Vidite *Pisanje teksta* na stranici 41.
 - Da u poruku ubacite neku datoteku, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ubaci* pa zatim odaberite željenu opciju. Ne možete birati opcije koje su prigušene. Prikazaće se lista raspoloživih foldera u okviru *Galerija*. Otvorite odgovarajući folder, dođite do željene datoteke, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Ubaci*. Kada poruka ima u prilogu neku datoteku, to je označeno nazivom datoteke u samoj poruci. Imajte na umu da u novu poruku ne možete da ubacite neku temu.
 - Da tekstualni sadržaj pomerite na vrh ili na dno poruke, pritisnite **Opcije** i odaberite *Tekst na vrhu* ili *Tekst na dnu*.
 - Vaš telefon podržava slanje i prijem multimedija poruka koje sadrže više stranica (slajdova). Da u poruku dodate slajd, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ubaci* pa *Slajd*. Svaki slajd može da sadrži tekst, jednu sliku i jedan audio snimak.

Ako poruka sadrži više slajdova, željeni slajd možete da otvorite tako što ćete pritisnuti **Opcije** pa odabrati *Prethodni slajd*, *Sledeći slajd* ili *Lista slajdova*.

Da izmenite koliko se dugo neki slajd prikazuje u slajd prezentaciji, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Temp. slajdova*. Da promenite podrazumevanu vrednost, vidite deo *Uobičajeno tempiranje slajdova* in *Podešavanja multimedija poruka* na stranici 82.

- Da ubacite neko ime iz liste kontakata, pritisnite **Opcije**, odaberite redom *Još opcija*, *Ubaci kontakt*, pa željeno ime.
Da ubacite neki telefonski broj iz liste kontakata, pritisnite **Opcije**, odaberite *Još opcija* pa *Ubaci broj*.
 - Da u poruku ubacite napomenu kalendara, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ubaci*, pa *Napomena*.
 - Da u poruku ubacite vizitkartu, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ubaci*, pa *Vizitkarta*.
 - Da obrišete sliku, slajd ili audio snimak iz poruke, pritisnite **Opcije**, odaberite *Obriši* pa odgovarajuću opciju.
 - Da poruku sačuvate u folder *Sačuvane stavke*, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Sačuvaj poruku*.
 - Da poruci dodate predmet, pritisnite **Opcije** i odaberite *Još opcija* pa *Izmeni predmet*.
 - Da vidite veličinu ili primaoca poruke, pritisnite **Opcije**, odaberite *Još opcija* pa *Detalji poruke*.
3. Da vidite poruku pre slanja, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pregled*.
 4. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji**, ili pritisnite **Opcije** i odaberite *Pošalji na e-mail* ili *Pošalji na više*.
 5. Unesite telefonski broj primaoca (ili e-mail adresu), ili ga potražite u *Kontakti*. Pritisnite **OK** i poruka se premešta u folder *Slanje* da bude poslata.

Za slanje multimedija poruke je potrebno duže vreme nego za slanje tekstualne poruke. Dok se multimedija poruka šalje prikazuje se animirana ikonica a Vi možete koristiti druge funkcije aparata. Ako dođe do prekida u toku slanja poruke, telefon će nekoliko puta ponoviti pokušaj slanja. Ako to ne uspe, poruka ostaje u folderu *Slanje* tako da možete pokušati slanje kasnije.

Poruke koje pošaljete se čuvaju u folderu *Poslato* ako je za opciju *Sačuvaj poslate poruke* postavljeno *Da*. Vidite [Podešavanja multimedija poruka](#) na stranici 82. Multimedija poruke su označene sa .

Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku

Važno: Objekti multimedija poruke mogu da sadrže viruse ili da na neki drugi način budu štetni za aparat ili PC računar. Ne otvarajte priloge poruka ako niste sigurni u pouzdanost pošiljaoca.

Dok telefon prima multimedija poruku, prikazuje se animirana ikonica . Pošto se završi prijem poruke, prikazuje se ikonica kao i tekst: *Primljena je multimedijalna poruka*.

Blinkanje ikonice označava da je memorija za multimedija poruke puna; vidite [Memorija za multimedija poruke puna](#) na stranici 64.

Izgled multimedija poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog aparata.

1. Da poruku pogledate odmah, pritisnite **Prikaži**, ili da je pogledate kasnije, pritisnite **Izadi**.

Čitanje poruke naknadno: Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke* pa *Prijem*. Nepročitana multimedija poruka je označena sa .

2. Dođite do poruke da biste je pogledali. Pritisnite **Opcije** i biće Vam na raspolaganju neke od sledećih opcija:
- *Pokreni prezent.*, da pogledate prezentaciju koja je pridodata poruci.
 - *Vidi tekst*, da pogledate tekstualni deo poruke.
 - *Otvori sliku, Otv. audio snimak* ili *Otv. video snimak*, da otvorite odgovarajuću datoteku.
 - *Sačuvaj sliku, Sačuvaj zvuk* ili *Sačuvaj video*, da sačuvate odgovarajuću datoteku u folder *Galerija*.
 - *Detalji*, da vidite podatke, detalje datoteke.
 - *Obriši poruku*, da sačuvanu poruku obrišete.
 - *Odgovori* ili *Odgovori svima*, da na poruku odgovorite. Da odgovor pošaljete, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pošalji*.
 - *Prosledi na broj, Prosledi na e-mail* ili *Prosledi na više*, da prosledite poruku.
 - *Izmeni*, da unesete izmene u poruku. Samo u poruke koje ste sami kreirali možete unositi izmene. Vidite **Pisanje i slanje multimedija poruke** na stranici 59.
 - *Detalji poruke*, da vidite predmet, veličinu i vrstu poruke.
 - Pogledajte i opcije u *Galerija*; vidite *Galerija* na stranici 122.

Folderi Prijem, Slanje, Sačuvane poruke i Poslate poruke

Primljene multimedija poruke telefon čuva u folderu *Prijem*.

Multimedija poruke koje nisu poslate se premeštaju u folder *Slanje*.

Multimedija poruku koju želite da pošaljete kasnije, možete sačuvati u folder *Sačuvane stavke*.

Multimedija poruke koje su poslate čuvaju se u folderu *Poslato* u podmeniju *Multim. poruke* ako je za opciju *Sačuvaj poslate poruke* odabrano *Da*. Vidite *Podešavanja multimedija poruka* na stranici 82.

Memorija za multimedija poruke puna

Kada Vas čeka nova multimedija poruka a memorija za poruke je puna, blinka ikonica i prikazuje se tekst *Multimed. mem. je puna, vidi por. koja čeka*. Da poruku koja čeka pogledate, pritisnite **Prikaži**. Da poruku sačuvate, pritisnite **Opcije**, odaberite *Sačuvaj poruku* i obrišite stare poruke tako što ćete prvo odabrati folder pa zatim i staru poruku koju želite da obrišete.

Da poruku koja čeka odbacite, pritisnite **Izađi** pa zatim **Da**. Ako pak pritisnete **Ne**, poruku ćete moći da vidite.

Instant poruke (Ćaskanje)

Instant poruke (Ćaskanje) je slanje kratkih, jednostavnih tekstualnih poruka koje se putem TCP/IP protokola dostavljaju korisnicima koji su na mreži, tj. "onlajn" (mrežni servis). Vaša lista kontakata Vam prikazuje kada su kontakti u njoj "onlajn", tj., na mreži i dostupni za konverzaciju preko instant poruka. Pošto napišete i pošaljete svoju poruku, ona ostaje na ekranu. Poruka odgovora se pojavljuje ispod vaše izvorne poruke.

Da biste mogli da koristite funkciju instant poruka, morate da se pretplatite na tu uslugu. Za raspoloživost usluge, cene kao i da se na istu pretplatite, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu servisa, od kojih ćete takođe

dobiti i svoj jedinstveni identifikator (ID), lozinku i parametre, podešavanja, za servis instant poruka (ćaskanje). Za postavljanje potrebnih parametara, podešavanje instant poruka, vidite deo [Podešavanja ćaskanja](#) na stranici 73.

Ikone i tekstovi mogu da budu različiti, zavisno od datog servisa instant poruka.

U toku aktivne sesije instant poruka koja se odvija u pozadini, možete koristiti ostale funkcije telefona. Zavisno od mreže, aktivna sesija instant poruka, ćaskanja, može brže da prazni bateriju telefona, pa će možda biti potrebno da na telefon priključite punjač.

Instant poruke koriste zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

Osnovni koraci u instant porukama (ćaskanju)

- Za ulazak u meni instant poruka (oflajn, tj. bez povezivanja), pogledajte [Ulazak u meni Ćaskanje](#) na stranici 66.
- Za povezivanje na servis instant poruka (onlajn), pogledajte [Povezivanje i raskid veze sa servisom ćaskanja](#) na stranici 67.
- Da započnete konverzaciju sa nekim kontaktom, pogledajte [Kont. za ćaskanje](#) u delu [Započinjanje ćaskanja](#) na stranici 67.

Da napravite sopstvenu listu kontakata, pogledajte [Kontakti za ćaskanje](#) na stranici 71.

- Da se priključite javnoj, otvorenoj grupi, pogledajte [Grupe](#) u delu [Započinjanje ćaskanja](#) na stranici 67.

Da se priključite grupi za instant poruke, preko pozivne poruke, pogledajte [Prihvatanje ili odbijanje poziva na ćaskanje \(pozivnice\)](#) na stranici 69.

Da kreirate sopstvenu grupu, ili da se priključite nekoj otvorenoj, javnoj grupi, ili da je obrišete, pogledajte [Grupe](#) na stranici 73.

- Da izmenite svoje podatke, vidite [Izmene sopstvenih podešavanja](#) na stranici 71.
- Da pretražujete korisnike, učesnike, kao i same grupe, vidite [Traži](#) u delu [Započinjanje ćaskanja](#) na stranici 67.
- Da poruku pročitate, pogledajte [Čitanje poruke ćaskanja](#) na stranici 69.
- Da napišete i pošaljete poruku u toku aktivne sesije, pogledajte [Učestvovanje u konverzaciji](#) na stranici 70.
- Da pogledate, preimenujete ili obrišete sačuvane razgovore, konverzacije, izaberite [Sačuvane konv.](#) iz menija [Ćaskanje](#).
- Da blokirate/odblokirate kontakte, vidite [Blokiranje i odblokiranje poruka](#) na stranici 72.
- Da raskinete vezu sa servisom, pogledajte [Povezivanje i raskid veze sa servisom ćaskanja](#) na stranici 67.

Ulazak u meni [Ćaskanje](#)

Da uđete u meni [Ćaskanje](#) kada ste oflajn, pritisnite **Meni**, i odaberite [Poruke](#) pa zatim [Ćaskanje](#). Aktivirajte servis pa zatim odaberite:

- [Prijava](#), da se povežete na servis.

Da podesite telefonski aparat da se automatski povezuje na servis kada uđete u meni [Ćaskanje](#), vidite [Povezivanje i raskid veze sa servisom ćaskanja](#) na stranici 67.

- *Sačuvane konv.*, da vidite, obrišete ili preimenujete konverzacije koje ste sačuvali u toku neke sesije. Opciju *Sačuvane konv.* možete odabrati i kada ste već povezani na servis.
- *Podešavanja veze*, da pristupite neophodnim podešavanjima veze. Vidite [Podešavanja ćaskanja](#) na stranici 73. Opciju *Podešavanja veze* možete odabrati i kada ste već povezani na servis.

Povezivanje i raskid veze sa servisom ćaskanja

Da se povežete na servis, uđite u meni *Ćaskanje*, aktivirajte servis i odaberite *Prijava*. Odaberite neki od raspoloživih skupova. Ako je potrebno unestite *ID korisnika*: kao i *Lozinka*:. Pošto se telefonski aparat uspešno poveže sa servisom, prikazaće se *Prijavljeno*.

Savet: Da podesite telefon da se automatski povezuje na servis ćaskanja kada uđete u meni *Ćaskanje*, povežite se na servis, odaberite *Moja podešavanja*, *Automatska prijava* pa *Pri pokr. ćaskanja*.

Da raskinete vezu sa servisom, izaberite *Odjava*.

Započinjanje ćaskanja

Uđite u meni *Ćaskanje* i povežite se na servis. Možete odabrati:

- *Konverzacije*, da vidite listu novih i pročitanih poruka ili poziva na ćaskanje trenutno aktivne sesije. Dođite do željene poruke ili pozivnice i pritisnite **Otvori** da je pročitate.
 - označava nove, a označava pročitane čet poruke, poruke ćaskanja.
 - označava nove, a označava pročitane grupne poruke.
 - označava pozivnice.

- Kont. za ĉaskanje* sadrži kontakte koje ste sami dodali. Dođite do kontakta kome želite da šaljete instant poruke, da ĉaskate, i pritisnite **Ĉaskanje** ili pritisnite **Otvori** ako je nova poruka prikazana na listi.

Ako ste primili novu poruku od nekog kontakta, ona je označena sa .

 označava kontakte iz memorije telefona koji su onlajn (povezani), a one koji su oflajn (nisu povezani).

 označava blokirani kontakt; vidite [Blokiranje i odblokiranje poruka](#) na stranici 72.

Da kontakte dodate u listu, vidite [Kontakti za ĉaskanje](#) na stranici 71.
- Grupe* i *Javne grupe*. Prikazuje se lista markera javnih grupa koje Vam je stavio na raspolaganje operator mreže ili provajder servisa. Da započnete konverzaciju, dođite do željene grupe i pritisnite **Priklj. se**. Unesite svoje "ekransko" ime koje želite da koristite u konverzaciji, ĉaskanju. Pošto se uspešno priključite grupnoj konverzaciji, ĉaskanju, telefon prikazuje *Pridruženo grupi*: i ime grupe. Za kreiranje privatne grupe, pogledajte [Grupe](#) na stranici 73.
- Traži* pa odaberite *Korisnike* ili *Grupe*, da pretražujete druge učesnike ili javne grupe na mreži.

 - Ako odaberete *Korisnike*, nekog korisnika možete tražiti po telefonskom broju, "ekranskom" imenu, e-mail adresi ili po imenu.
 - Ako odaberete *Grupe*, grupu možete tražiti po nekom članu, korisniku grupe, po imenu grupe, temi ili identifikatoru (ID).

Da započnete sesiju, pošto ste pronašli korisnika ili grupu koju želite, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ĉaskanje* ili *Pridruži se grupi*.

- Da započnete sesiju iz modula Kontakti, vidite [Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" imena](#) na stranici 97.

Prihvatanje ili odbijanje poziva na ćaskanje (pozivnice)

U pasivnom režimu, pošto ste se povezali na servis i primili novi poziv za ćaskanje, prikazuje se obaveštenje *Primljen je novi poziv*. Pritisnite **Čitaj**, da pročitate.

Ako je primljeno više poziva, prikazuje se *Novih poziva primljeno*: i broj pozivnica. Pritisnite **Čitaj**, dođite do željenog poziva pa pritisnite **Otvori**.

- Da se priključite privatnoj grupnoj konverzaciji, pritisnite **Prihvati**. Unesite svoje "ekransko" ime koje želite da koristite kao nadimak. Pošto se uspešno priključite grupnoj konverzaciji, telefon prikazuje *Pridruženo grupi*: i ime grupe.
- Da pozivnicu odbacite ili da je obrišete, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Odbaci* odnosno *Obriši*.

Čitanje poruke ćaskanja

U pasivnom režimu, pošto ste se povezali na servis, kada primite novu instant poruku, poruku ćaskanja, od nekoga ko ne učestvuje u konverzaciji, prikazuje se obaveštenje *Nova instant poruka*. Pritisnite **Čitaj**, da je pročitate.

Ako je primljeno više poruka, prikazuje se *Novih instant poruka*:. Pritisnite **Čitaj**, dođite do željene poruke pa pritisnite **Otvori**.

Novе poruke primljene za vreme aktivne sesije se nalaze u *Konverzacije* u okviru menija *Ćaskanje*. Ako je poruka od osobe čiji se kontakt podaci ne nalaze u listi kontakata menija *Kont. za ćaskanje*, prikazuje se identifikator (ID) pošiljaoca. Ako

se kontakt podaci nalaze u memoriji za kontakte telefonskog aparata i telefon ih prepozna, prikazaće se ime pošiljaoca. Da sačuvate novi kontakt u memoriju za kontakte telefonskog aparata, pritisnite **Opcije** i odaberite:

- *Sačuvaj kontakt*, zatim unesite ime osobe.
- *Dodaj uz kontakt*, odaberite kontakt kome želite da dodate ove podatke pa pritisnite **Dodaj**.

Učestvovanje u konverzaciji

Pridružite se nekoj sesiji, ili je započnite sami pritiskom na **Piši**.

Savet: Ako u toku ćaskanja primite novu poruku od osobe koja nije u trenutnoj konverzaciji, prikazaće se indikator (☰) u vrhu ekrana i čuće se ton obaveštenja.

Napišite svoju poruku pa pritisnite **Pošalji** ili da je pošaljete. Ako pritisnete **Opcije**, biće Vam na raspolaganju neke od sledećih opcija:

- *Vidi konverzaciju*, da vidite konverzaciju koja je u toku. Da sačuvate konverzaciju, pritisnite **Sačuvaj**, pa zatim unesite ime za konverzaciju.
- *Sačuvaj kontakt*, pogledajte **Čitanje poruke ćaskanja** na stranici 69.
- *Dodaj uz kontakt*, pogledajte **Čitanje poruke ćaskanja** na stranici 69.
- *Članovi grupe*, da vidite članove izabrane privatne grupe. Ova opcija se prikazuje jedino ako ste sami kreirali datu grupu.
- *Zatvori konverz.*, da završite konverzaciju koja je u toku.
- *Rečnik*; pogledajte **Pisanje teksta** na stranici 41.

Izmene sopstvenih podešavanja

Uđite u meni *Časkanje* i povežite se na servis. Odaberite *Moja podešavanja*, da vidite i izmenite sopstvenu dostupnost ili "ekransko" ime. Odaberite *Dostupnost* pa zatim *Dostupan za sve* ili *Dostup. za kont.* (ili *Naizgled nedostu.*) da bi Vas, kada se povežete na servis, videli kao "onlajn", pristunog, svi korisnici grupe ili samo oni koji se nalaze u Vašoj listi kontakata. Dok ste povezani na servis časkanja, ikonica označava da ste "onlajn", a da niste vidni ostalima.

Kontakti za časkanje

Da dodate kontakte u listu kontakata za časkanje, povežite se na servisa i odaberite *Kont. za časkanje*.

Ako je lista kontakata prazna, telefon prikazuje *Lista kontakata je prazna. Da kopiram kontakte sa servera?* da biste mogli da sa servera preuzmete kontakte koji su na raspolaganju.

U suprotnom, pritisnite *Opcije* i odaberite *Dodaj kontakt* ili, ako niste dodali nijedan kontakt, pritisnite *Dodaj*. Odaberite:

- *Unesi ID ručno*, da ID, identifikator korisnika uneste ručno, preko tastature.
- *Traž. sa servera*, da neki kontakt potražite na serveru.
- *Od kontakata*, da neko ime potražite u *Kontakti*.
- *Kopir. sa servera*, da neko ime iskopirate iz liste kontakata na serveru.

Kada se kontakt doda, telefon prikazuje obaveštenje *Dodato u kon. za časkanje:* kao i ime kontakta.

Dođite do nekog kontakta pa pritisnite **Ćaskanje** da započnete ćaskanje, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite:

- **Info kontakta**, da pogledate detalje za odabrani kontakt. Ako želite da izmenite podatke, vidite **Izmena ili brisanje detalja** u poglavlju **Kontakti** (meni 3) na stranici **93**.
- **Izmeni ime**, da izmenite ime datog kontakta.
- **Blokiraj kontakt** (ili **Odblokiraj kon.**) da blokirate (ili odblokirate) poruke od odabranog kontakta.
- **Dodaj kontakt**, da dodate novi kontakt iz memorije telefonskog aparata.
- **Ukloni kontakt**, da uklonite kontakt iz liste kontakata.
- **Kopir. na server**, da neko ime iskopirate u listu kontakata na serveru.
- **Upozor. o dostupn.**, da markirate one od kojih želite da primate upozorenja, obaveštenja, o dostupnosti.

Blokiranje i odblokiranje poruka

Povežite se na servis i odaberite **Konverzacije** ili **Kont. za ćaskanje**. Istaknite kontakt iz liste kontakata čije dolazne poruke želite da blokirate. Pritisnite **Opcije**, odaberite **Blokiraj kontakt** pa pritisnite **OK**.

Da odblokirate poruke, povežite se na servis i odaberite **Lista blokiranih**. Dođite do kontakta čije poruke želite da odblokirate i pritisnite **Deblokir**.

Poruke možete odblokirati i iz liste kontakata; vidite **Kontakti za ćaskanje** na stranici **71**.

Grupe

Za sesiju možete kreirati sopstvene privatne grupe, ili koristiti javne grupe koje nudi provajder servisa. Privatne grupe postoje samo dok je sesija aktivna. U privatnu grupu možete dodati samo kontakte koji se nalaze u vašoj listi kontakata, i samim tim u memoriji telefonskog aparata; vidite [Memorisanje imena i telefonskih brojeva \(Dodaj kontakt\)](#) na stranici 89. Ako server na koji ste prijavljeni ne podržava grupe servise, svi meniji koji se odnose na grupe će biti prigušeni.

Javne grupe

Javne grupe koje održava Vaš provajder servisa možete memorisati i kao markere. Povežite se na servis, odaberite *Grupe* pa *Javne grupe*. Dođite do grupe u kojoj želite da časkate i pritisnite **Priklj. se**. Ako niste u grupi, ukucajte svoje "ekransko" ime kao svoj nadimak u grupi. Ako pritisnete **Opcije**, možete da odaberete *Obriši grupu* da neku grupu obrišete iz svoje liste grupa.

Kreiranje privatne grupe

Povežite se na servis, odaberite *Grupe* pa *Kreiraj grupu*. Ukucajte naziv za grupu kao i svoje "ekransko" ime koje želite da koristite u grupi. U svakoj grupi možete da koristite različito "ekransko" ime. U listi kontakata markirajte članove svoje privatne grupe i ukucajte tekst pozivnice za nove dodate članove.

Podešavanja ćaskanja

Konfiguracionu poruku za podešavanja možete dobiti od operatora mreže ili od provajdera servisa. Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, pogledajte deo [Servis konfiguracionih podešavanja](#) na stranici 19. Za unos podešavanja ručno, pogledajte [Podešavanja konfiguracije](#) na stranici 118. Za podešavanja prisutnosti i ćaskanja, kontaktirajte svog provajdera servisa.

Da uđete u meni *Časkanje* kada ste oflajn, pritisnite **Meni**, i odaberite *Poruke* pa zatim *Časkanje*. Aktivirajte servis i odaberite *Podešavanja veze*. Odaberite:

- *Konfiguracija* i dodite do skupa koji želite da aktivirate, pa pritisnite **Izaberi**.
- *Račun* da pogledate naloge koje nudi provajder usluga. Ako je prikazano više od jednog naloga, odaberite onaj koji želite da koristite.
- *ID korisnika*, da vidite ili izmenite, identifikator, ID, korisnika.
- *Lozinka*, da unesete lozinku.

E-mail aplikacija

E-mail aplikacija Vam omogućava da pristupite kompatibilnom e-mail nalogu koji koristite na poslu ili kod kuće, preko telefona (mrežni servis). Svojim telefonom možete da pišete, čitate i šaljete e-mail poruke. Vaš telefon podržava POP3 i IMAP4 e-mail servere.

Aplikacija e-mail poruka koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

Pre nego što budete mogli da šaljete ili preuzimate e-mail poruke, neophodno je da uradite sledeće:

- Otvorite novi e-mail nalog ili koristite postojeći. U vezi svog e-mail naloga, obratite se svom provajderu servisa elektronske pošte.
- U vezi parametara, podešavanja neophodnih za e-mail, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu e-mail servisa. Za prijem podešavanja e-mail servisa u formi konfiguracione poruke, vidite deo [Servis konfiguracionih podešavanja](#) na stranici 19.

- Da postavite e-mail podešavanja u svom telefonu, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka* pa *E-mail poruke*. Vidite [Podešavanja e-mail aplikacije](#) na stranici [83](#).

Pisanje i slanje e-mail poruka

Svoju e-mail poruku možete napisati i "oflajn", tj. pre nego što se povežete na e-mail servis, ili se prvo povezati na servis pa onda napisati i poslati svoju poruku ("onlajn").

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *E-mail* pa *Kreiraj e-mail*. Na ekranu se prikazuje obaveštenje da sačekate.
2. Ukucajte e-mail adresu primaoca pa pritisnite *OK*, ili pritisnite **Izmeni**, ukucajte e-mail adresu, pa pritisnite *OK*.
Da e-mail adresu potražite u *Kontakti*, pritisnite **Opcije** i odaberite *Nadi*.
3. Eventualno, unesite i predmet e-mail poruke, pa pritisnite *OK*.
Ako pritisnete **Opcije** moći ćete da odaberete neku od narednih funkcija: editor poruka, dodaj novog primaoca, dodaj dodatnog primaoca, dodaj dodatnog skrivenog primaoca.
4. Unesite tekst e-mail poruke; vidite [Pisanje teksta](#) na stranici [41](#). Ukupan broj karaktera koje možete uneti prikazuje se u gornjem desnom delu ekrana.
5. Da pošaljete e-mail poruku, pritisnite **Pošalji**. Odaberite:
 - *Pošalji odmah*, da odmah započnete slanje poruke. Ako niste već povezani na svoj e-mail nalog, telefon prvo uspostavlja vezu, a zatim i šalje e-mail poruku.

- *Pošalji kasnije*, da e-mail poruku pošaljete kasnije. E-mail poruka se memoriše u folder *Slanje*. Ako želite da unesete izmene ili da nastavite pisanje e-mail poruke kasnije, poruku možete sačuvati u *Draftovi* tako što ćete odabrati *Sačuvaj draft*.

Naknadno slanje e-mail poruke: Pritisnite **Meni** i odaberite *Poruke, E-mail*, pritisnite **Opcije**, pa izaberite *Pošalji odmah* ili *Primi i pošalji*.

Pošto pošalje e-mail poruku, telefon pita da li želite da raskinete vezu sa e-mail servisom. Pritisnite **Da** da vezu raskinete, ili **Ne** da vezu ostavite otvorenom.

Napomena: Kada šaljete e-mail poruke, aparat može da prikaže obaveštenje *Poruka je poslata*. To znači da je e-mail poruka poslata sa Vašeg telefonskog aparata na e-mail server. To ne znači da je e-mail poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi e-mail servisa, obratite se svom provajderu.

Preuzimanje e-mail poruka sa e-mail naloga u telefon

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, E-mail* pa *Primi*, da preuzmete e-mail poruke koje su poslate na Vaš e-mail nalog (adresu). ili:

Pritisnite **Meni** i odaberite *Poruke* pa *E-mail*, pritisnite **Opcije** i odaberite *Primi i pošalji* da preuzmete nove e-mail poruke i da pošaljete e-mail poruke koje su sačuvane u folderu *Slanje*.

Ako je memorija za poruke ispunjena, pre preuzimanja novih poruka obrišite neke stare poruke u telefonu.

2. Vaš telefon uspostavlja vezu sa e-mail servisom. Dok Vaš telefon preuzima e-mail poštu, prikazuje se status traka.

Po završenom preuzimanju, telefon Vas pita da li želite da raskinete vezu sa e-mail servisom. Pritisnite **Da** da vezu raskinete, ili **Ne** da vezu ostavite otvorenom.

3. Pritisnite **Izaberi** da vidite novu poruku u *Prijem*, ili pritisnite **Nazad** da je pogledate kasnije.

Ako je primljeno više od jedne poruke, odaberite onu koju želite da pročitate. Nepročitana tekstualna poruka je označena sa .

Čitanje i odgovaranje na e-mail poruku

Važno: E-mail poruke mogu da sadrže viruse ili na neki drugi način škodljive sadržaje po Vaš telefon ili PC. Ne otvarajte priloge poruka ako niste sigurni u pouzdanost pošiljaoca.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, E-mail* pa *Prijem*.
2. U toku čitanja poruke, pritisnite **Opcije**.
Moći ćete, recimo, da vidite detalje odabrane poruke, da je označite kao nepročitanu, da je obrišete, da odgovorite pošiljaocu, da odgovorite svim primaocima poruke, da je prosledite ili premestite u neki drugi folder.
Ako poruka ne može da stane na prvu stranicu, pritisnite *Sled. str.* da vidite narednu stranicu poruke.
3. Da na e-mail poruku odgovorite, pritisnite **Odgovori**. Odaberite *Originalni tekst* da u svoj odgovor uključite izvornu poruku (da je citirate) ili odaberite *Očisti ekran*.

Kada odgovarate na e-mail poruku, prvo potvrdite ili izmenite e-mail adresu i predmet, zatim napišite svoj odgovor.

4. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji** i odaberite *Pošalji odmah*.

Da poruku pošaljete kasnije, pritisnite *Pošalji kasnije*. Poruka se premešta u folder *Slanje*.

Po završenom slanju poruke, telefon Vas pita da li želite da raskinete vezu sa e-mail servisom. Pritisnite **Da** da vezu raskinete, ili **Ne** da vezu ostavite otvorenom.

Prijem i Ostali folderi (Draftovi, Arhiva, Slanje i Poslato)

Vaš telefon ima sledeće foldere u okviru menija *E-mail*:

- *Prijem*, za čuvanje e-mail poruka koje ste preuzeli sa svog e-mail naloga.
- *Ostali folderi* sadrži naredne foldere: *Draftovi* za čuvanje nedovršenih e-mail poruka, *Arhiva* za organizovanje i čuvanje e-mail poruka, *Slanje* za čuvanje e-mail poruka koje još nisu poslate kada odaberete opciju *Pošalji kasnije*; vidite [Pisanje i slanje e-mail poruka](#) na stranici 75, i folder *Poslato* za čuvanje poslatih e-mail poruka.

Brisanje e-mail poruka

Da obrišete e-mail poruku, pritisnite **Meni** i odaberite *Poruke* pa *E-mail*, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Obriši poruke*.

Da obrišete sve poruke u nekom folderu, dođite do foldera u kojem želite da obrišete poruke pa pritisnite **Da**. Da obrišete sve poruke u svim folderima, odaberite *Sve poruke* i pritisnite **Da**.

Imajte na umu da kada obrišete neku e-mail poruku u svom telefonu, ona se ne briše i na e-mail serveru.

Govorne poruke

Govorna pošta je mrežni servis i na nju se eventualno treba pretplatiti. Za detaljnije informacije, kao i za telefonski broj svoje govorne pošte, obratite se svom provajderu.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke* pa *Govorne poruke*. Odaberite:

- *Preslušaj govorne poruke*, da biste pozvali svoju govornu poštu na broj koji ste memorisali u meniju *Broj govorne pošte*.

Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), svaka linija može imati sopstveni broj govorne pošte. Pogledajte deo [Podešavanje poziva](#) na stranici 112.

- *Broj govorne pošte*, da ukucate, potražite ili izmenite telefonski broj svoje govorne pošte; zatim pritisnite **OK** da ga sačuvate.

Ako to mreža podržava, ikonica će označavati nove govorne poruke. Pritisnite **Slušaj**, da pozovete broj svoje govorne pošte.

Savet: Pritiskom i držanjem **1** pozivate svoju govornu poštu ako ste prethodno memorisali broj govorne pošte.

Info poruke

Putem mrežnog servisa info poruka možete da primete poruke o raznim temama od svog provajdera. Ove poruke mogu biti, na primer, o vremenskim uslovima ili o stanju u saobraćaju. Za raspoloživost, teme i odgovarajuće indeksne brojeve tema, obratite se svom provajderu.

Servisne komande

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke* pa *Servisne komande*. Ukucajte i pošaljite svom provajderu servisni zahtev (poznat i kao USSD komanda, instrukcija) kao što je instrukcija za aktiviranje usluga mreže.

Brisanje svih poruka iz foldera

Da obrišete sve poruke iz foldera, pritisnite **Meni**, i odaberite *Poruke* pa *Brisanje poruka*.

Da obrišete sve poruke u nekom folderu, odaberite folder u kojem želite da obrišete poruke pa pritisnite **OK** da to potvrdite.

Ako se u folderu nalaze nepročitane poruke, telefon će Vas pitati da li želite da obrišete i njih.

Podešavanje poruka

Podešavanje poruka se odnosi na slanje, prijem i čitanje poruka.

Podešavanja tekstualnih i SMS e-mail poruka

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka* pa *Tekst. poruke*.

Način slanja

Odaberite *Način slanja*. Ako Vaša SIM kartica podržava više od jednog skupa, načina slanja poruka, odaberite onaj koji želite da izmenite.

- Odaberite *Broj centra za poruke* da sačuvate telefonski broj centra za razmenu poruka koji je potreban za slanje tekstualnih poruka. Ovaj broj dobijate od svog provajdera, dobavljača usluga.
- Odaberite *Poruke se šalju kao* da izaberete tip poruke: *Tekst, E-mail, Pejdžer* ili *Fax*.
- Odaberite *Trajnost poruke* da odredite vremenski period za koji će mreža pokušavati da dostavi Vaše poruke.
- Za tip poruke *Tekst* odaberite *Broj uobičajenog primaoca* da memorišete uobičajeni, primarni, broj na koji će se slati poruke tog tipa.
Za poruku tipa *E-mail* odaberite *E-mail server* da memorišete broj e-mail servera.
- Odaberite *Izveštaji o dostavi* da od mreže zahtevate da Vam se šalju izveštaji o dostavi Vaših poruka (mrežni servis).
- Odaberite *Upotreba GPRS* pa zatim *Da*, da postavite GPRS kao preferentni nosač za SMS. Takođe podesite i *GPRS veza* na *Stalna veza*; vidite [\(E\)GPRS veza](#) na stranici 116.
- Odaberite *Odgovor kroz isti centar* da omogućite primaocu vaše poruke da Vam odgovori preko Vašeg centra za poruke (mrežni servis).
- Odaberite *Promeni naziv načina isporuke* da promenite naziv odabranog skupa, načina slanja. Podrazumevani način se ne može preimenovati. Skupovi, načini slanja se prikazuju samo ako vaša SIM kartica podržava više od jednog skupa.

Podešavanja memorisanja poruka

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Podeš. poruka, Tekst. poruke*, pa *Sačuvaj poslate poruke*. Odaberite *Da* da podesite telefon da memoriše poslate multimedija poruke u folder *Poslate poruke*. Ako pak odaberete *Ne*, poslate poruke se neće čuvati.

Podešavanja multimedija poruka

Ako je *Dozvoli multimedija prijem* podešeno na *Da* ili *U matičnoj mreži*, Vaš provajder usluga ili operator Vam mogu naplaćivati svaku poruku koju primite. Prijem multimedija poruka je podrazumevano postavljen na uključeno.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Podeš. poruka* pa *Multim. poruke*. Odaberite:

- *Sačuvaj poslate poruke*. Odaberite *Da* da podesite telefon da memoriše poslate multimedija poruke u folder *Poslato*. Ako pak odaberete *Ne*, poslate poruke se neće čuvati.
- *Izveštaji o dostavi*, da zahtevate da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi Vaših poruka (mrežni servis).
- *Smanji sliku*, da definišete veličinu slike koja se ubacuje u multimedija poruku.
- *Uobičajeno tempiranje slajdova*, da podesite osnovni ritam slajdova u multimedija porukama.
- *Dozvoli multimedija prijem*. Odaberite *Ne, Da* ili *U matičnoj mreži* za status servisa multimedija poruka. Ako odaberete *U matičnoj mreži*, nećete moći da primite multimedija poruke kada se nalazite izvan svoje matične mreže.

Ako je *Dozvoli multimedija prijem* podešeno na *Da* ili *U matičnoj mreži*, Vaš provajder usluga ili operator Vam mogu naplaćivati svaku poruku koju primite. Prijem multimedija poruka je podrazumevano postavljen na uključeno.

- **Dolazne multimedija poruke.** Odaberite *Primaj*, da podesite da telefon automatski preuzima nove primljene multimedija poruke, ili *Odbacuj*, ako ne želite da primete multimedija poruke. Ovaj izbor se ne prikazuje ako je za *Dozvoli multimedija prijem* postavljena opcija *Ne*.
- **Podešavanja konfiguracije.** Odaberite *Konfiguracija* i odaberite uobičajenog provajdera servisa za preuzimanje multimedija poruka. Odaberite *Račun* da pogledate naloge koje obezbeđuje provajder usluga. Ako je prikazano više od jednog naloga, odaberite onaj koji želite da koristite. Konfiguracionu poruku za podešavanja možete dobiti od operatora mreže ili od provajdera servisa. Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, vidite deo [Servis konfiguracionih podešavanja](#) na stranici 19. Za unos podešavanja ručno, pogledajte [Podešavanja konfiguracije](#) na stranici 118.
- **Dozvoli reklame** da dopustite ili sprečite prijem poruka koje su definisane kao reklame. Ovaj izbor se ne prikazuje ako je za *Dozvoli multimedija prijem* postavljena opcija *Ne*.

Podešavanja e-mail aplikacije

Konfiguracionu poruku za podešavanja e-mail servisa možete dobiti od svog provajdera servisa. Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, vidite deo [Servis konfiguracionih podešavanja](#) na stranici 19. Za unos podešavanja ručno, pogledajte [Podešavanja konfiguracije](#) na stranici 118.

Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebna podešavanja. Za podešavanja se obratite svom operatoru mreže ili provajderu servisa elektronske pošte.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka* pa *E-mail poruke*. Odaberite:

- *Konfiguracija* i dođite do skupa koji želite da aktivirate, pa pritisnite **Izaberi**.
- *Račun* da pogledate naloge koje nudi provajder usluga. Ako je prikazano više od jednog naloga, odaberite onaj koji želite da koristite.
- *Moje ime*. Ukucajte svoje ime ili nadimak.
- *E-mail adresa*. Unesite e-mail adresu.
- *Uključi potpis*. Možete definisati "potpis", tekst koji će se automatski dodavati na kraj Vaših e-mail poruka.
- *Odgovor na adresu*. Ukucajte e-mail adresu na koju želite da Vam se šalju odgovori.
- *SMTP korisničko ime*. Ukucajte ime koje želite da koristite za odlaznu poštu.
- *SMTP lozinka*. Ukucajte lozinku koju želite da koristite za odlaznu poštu.
- *Prikaži prozor terminala*. Odaberite **Da** da sprovedite ručnu autentikaciju za intranet veze.
- *Vrsta servera za dolaznu poštu*. Odaberite *POP3* ili *IMAP4*, zavisno od tipa sistema elektronske pošte koji koristite. Ako su podržana oba tipa, odaberite *IMAP4*.
- *Podešavanja dolazne pošte*
Ako ste za tip dolaznog servera odabrali *POP3*, prikazuju se sledeći upiti:
 - *Primi e-mailove*. Unesite maksimalni broj e-mail poruka koji želite da se preuzima u jednom koraku.
 - *POP3 korisničko ime*. Unesite korisničko ime.

- *POP3 lozinka*. Unesite lozinku.
- *Prikaži prozor terminala*. Odaberite *Da* da sprovedite ručnu autentikaciju za intranet veze.

Ako ste za tip dolaznog servera odabrali *IMAP4*, prikazuju se sledeći upiti:

- *Primi e-mailove*. Unesite maksimalni broj e-mail poruka koji želite da se preuzima u jednom koraku.
- *Metoda primanja*. Odaberite *Najnoviji* ako želite da preuzmete sve nove primljene e-mail poruke, ili odaberite *Najnoviji nepročit.* ako želite da preuzmete samo nepročitane e-mail poruke.
- *IMAP4 korisničko ime*. Unesite korisničko ime.
- *IMAP4 lozinka*. Unesite lozinku.
- *Prikaži prozor terminala*. Odaberite *Da* da sprovedite ručnu autentikaciju za intranet veze.

Zajednička podešavanja

Pritisnite **Meni** i odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Ostala podeš.* pa *Veličina fonta* da odaberete veličinu slova dok čitate ili pišete poruku.

Brojač poruka

Da pogledate koliko ste poruka poslali i primili, pritisnite **Meni** i odaberite *Poruke* pa *Brojač poruka*. Odaberite *Poslatih poruka* ili *Primljenih poruka* ili odaberite *Poništi brojače* da obrišete merače.

■ Liste poziva

Telefonski aparat registruje telefonske brojeve koje ste birali, od kojih ste primili poziv ili ga propustili, kao i približne dužine trajanja veze.

Aparat će registrovati propuštene i primljene pozive jedino ako Vaša mreža podržava ovu funkciju, ako je aparat uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

Kada pritisnete **Opcije** u menijima *Propušteni pozivi*, *Primljeni pozivi* i *Pozivani brojevi* možete, na primer, pogledati datum i vreme datog poziva, izmeniti ili obrisati telefonski broj iz liste, sačuvati broj u folder *Kontakti*, ili poslati poruku na dati broj.

Lista prethodnih poziva

Pritisnite **Meni**, odaberite *Liste poziva* pa odaberite:

- *Propušteni pozivi*, da biste videli do 20 poslednjih brojeva sa kojih je neko pokušao da Vas pozove (mrežni servis). Broj ispred imena ili telefonskog broja označava koliko puta Vas je osoba pozivala.

Savet: Kada se na ekranu prikaže obaveštenje o propuštenim pozivima, da pristupite listi propuštenih poziva, pritisnite **Listaj**. Dodite do broja koji želite da pozovete i pritisnite

- *Primljeni pozivi*, da biste videli do 20 poslednjih brojeva na čije ste pozive odgovorili (mrežni servis).

- **Pozivani brojevi**, da vidite do 20 poslednjih brojeva koje ste pozvali ili pokušali da pozovete.

Savet: U pasivnom režimu, jednom pritisnite da pristupite listi pozivanih brojeva. Dodite do željenog broja ili imena i pritisnite da ga pozovete.

- **Obriši liste zadnjih poziva**, da obrišete liste prethodnih poziva. Odaberite da li želite da obrišete sve brojeve u listama prethodnih poziva, ili pak, samo one u listi propuštenih, primljenih ili biranih brojeva. Obrisano se ne može povratiti.

Brojači i merači poziva, podataka i poruka

Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge provajdera može da varira u zavisnosti od mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Liste poziva** pa odaberite:

- **Trajanje poziva.** Prelistajte da vidite približne dužine trajanja svojih dolaznih i odlaznih poziva u satima, minutima i sekundama. Za brisanje merača Vam je potrebna sigurnosna šifra.

Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), svaka linija ima sopstveni merač dužine poziva. Prikazuju se merači poziva za liniju koja je odabrana. Pogledajte deo **Podešavanje poziva** na stranici 112.

- **Merač GPRS podataka.** Prelistajte da proverite količinu primljenih ili poslanih podataka u poslednjoj sesiji, svih primljenih i poslanih podataka, kao i da poništite merače. Jedinica mere merača je bajt. Za brisanje merača Vam je potrebna sigurnosna šifra.

- *Merač trajanja GPRS veze.* Krećite se po listi da proverite približnu dužinu poslednje GPRS veze ili svih GPRS veza. Merače možete i poništiti. Za brisanje merača Vam je potrebna sigurnosna šifra.

■ Kontakti

Imena i telefonske brojeve (kontakte) možete sačuvati u memoriju aparata i u memoriju SIM kartice.

- Memorija telefonskog aparata može da primi do 1000 imena sa brojevima i tekstualnim napomenama za svako ime. Za određeni broj imena možete da sačuvate i sliku. Broj imena koji će moći da bude sačuvan zavisi od dužine imena kao i broja i od dužine telefonskih brojeva i tekstualnih stavki.

Kontakti koriste zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

- Telefonski aparat podržava SIM kartice koje mogu memorisati do 254 imena i telefonskih brojeva. Imena i brojevi sačuvani u memoriji SIM kartice označeni su ikonicom .

U modulu dinamički kontakti svoj trenutni status dostupnosti za komunikacije možete prikazivati svima onima koji imaju pristup ovom servisu, a koji takvu informaciju o Vašoj dostupnosti zatraže. Status dostupnosti svih onih kontakata koje ste prijavili možete videti u meniju *Pretplaćena imena*, kao i u okviru detaljnog prikaza nekog imena u meniju *Kontakti*. Vidite [Moja prisutnost](#) na stranici 94.

Izbor podešavanja kontakata

Pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa **Podešavanja**. Odaberite:

- **Memorija u upotrebi**, da odaberete memoriju koju želite da koristite za kontakte; memoriju SIM kartice ili telefona. Da biste imena i brojeve mogli da pozivate iz obe memorije, odaberite **Telefon i SIM kart.** U tom slučaju će se imena i brojevi upisivati u memoriju telefonskog aparata.
- **Pregled kontakata**, da izaberete kako će se prikazivati imena, brojevi i slike.
- **Stanje memorije**, da vidite koliko je memorije preostalo slobodno za kontakte u odabranoj memoriji.

Memorisanje imena i telefonskih brojeva (Dodaj kontakt)

Imena i brojevi će se memorisati u aktivnu memoriju (u upotrebi); vidite [Izbor podešavanja kontakata](#) gore.

1. Pritisnite **Meni** i odaberite **Kontakti** pa **Dodaj kontakt**.
2. Ukucajte ime i pritisnite **OK**. Vidite [Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta](#) na stranici 43.
3. Ukucajte telefonski broj i pritisnite **OK**. Za unos brojeva, pogledajte [Pozivanje](#) na stranici 37.
4. Kada su ime i broj memorisani, pritisnite **Završi**.

Savet: Brzo memorisanje U pasivnom režimu, ukucajte telefonski broj pretplatnika pa pritisnite **Sačuvaj**. Ukucajte ime i pritisnite **OK** pa **Završi**.

Memorisanje više brojeva ili tekstualnih napomena po jednom imenu

Za svako ime u internoj memoriji za kontakte aparata možete memorisati različite vrste telefonskih brojeva i kratkih tekstualnih napomena.

Prvi broj koji se memoriše automatski se postavlja za osnovni, podrazumevani, i označava se okvirom oko oznake tipa broja, na primer . Kada odaberete neko ime iz kontakata da biste ga na primer pozvali, ako ne odaberete neki drugi, korišćiće se osnovni, podrazumevani broj.

1. Proverite da aktivna memorija bude ili *Telefon* ili *Telefon i SIM kart*. Vidite [Izbor podešavanja kontakata](#) na stranici 89.
2. Da pristupite listi imena i telefonskih brojeva, u pasivnom režimu pritisnite .
3. Dođite do imena u internoj memoriji za kontakte aparata kojem želite da dodate novi broj ili tekst, i pritisnite **Detalji**.
4. Pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj broj* ili *Dodaj detalj*.
5. Da dodate broj ili detalj, odaberite neki od tipova brojeva, odnosno tekstualnih podataka.
 - Ako odaberete tip tekstualnog podatka *ID korisnika*:
Odaberite *Traži*, da pronađete ID po broju mobilnog telefona ili po e-mail adresi na serveru operatora ili provajdera servisa, ako ste povezani na servis praćenja prisutnosti. Vidite [Moja prisutnost](#) na stranici 94. Ako se pronađe samo jedan identifikator, ID, on se automatski memoriše. U suprotnom, da ID, identifikator, sačuvate, pritisnite **Opcije** i odaberite *Sačuvaj*.

Da sami ukucate ID, odaberite *Unesi ID ručno*. Ukucajte ID i pritisnite **OK** da ga memorišete.

Da promenite tip broja ili teksta, odaberite *Promeni tip* iz liste opcija. Imajte na umu da ne možete izmeniti tip ID (identifikatora) kada se on nalazi u *Kont. za ćaskanje* ili u listama *Pretplaćena imena*.

Da odabrani broj postavite za osnovni, uobičajeni broj, odaberite *Post. kao uobič.*

6. Ukucajte broj ili tekst i pritisnite **OK** da to sačuvate.
7. Pritisnite **Nazad** a zatim **Izađi** da se vratite u pasivni režim.

Dodavanje slike imenu ili broju u kontaktima

Imenu ili broju koji je sačuvan u internoj memoriji aparata možete dodati neku sliku podržanog grafičkog formata.

Pritisnite u pasivnom režimu , dođite do željenog kontakta kojem želite da dodate sliku i pritisnite **Detalji**. Pritisnite **Opcije** pa odaberite *Dodaj sliku*. Otvara se lista foldera u okviru *Galerija*. Dođite do željene slike, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Sačuv. u kontakte*. Kopija slike se dodaje kontaktu.

Traženje nekog kontakta

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa zatim *Nađi* ili, da brzo pronađete ime nekog kontakta, pritisnite u pasivnom režimu.
2. U dijalog prozoru možete ukucati prva slova imena koje tražite.

Pritisnite i da se krećete po listi imena, a i da pomerate kursor u dijalog prozoru.

3. Dodite do željenog kontakta i pritisnite **Detalji**. Pritisnite **Vidi** da vidite kompletene podatke.

Zavisno od toga koji je *Pregled kontakata* odabran u okviru *Izbor podešavanja kontakata* na stranici 89, prijavljena (pretplaćena) imena će biti drugačije prikazana. Prikazivaće se ili samo indikator dostupnosti, ili indikator dostupnosti, lični logo i poruka o statusu. Pritisnite **Detalji** i prikazaće se svi dinamički podaci.

Savet: Pregled kontakta. Da brzo pogledate neko određeno ime i osnovni broj, pritisnite i zadržite   na imenu u toku prelistavanja imena kontakata.

Da pogledate kompletnu poruku o statusu, pritisnite **Detalji**, pa zatim pritisnite i zadržite taster   na dinamičkom kontaktu u toku prelistavanja imena kontakata.

Brisanje kontakata

Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa zatim *Obriši* da obrišete kontakte i sve podatke koji su im pridodati.

- Da obrišete kontakte pojedinačno, odaberite *Jedno po jedno* pa dođite do imena koje želite da obrišete. Pritisnite **Obriši** pa pritisnite **Da** da to potvrdite.

Ako se ID kontakta nalazi u listi *Kont. za ćaskanje* ili *Pretplaćena imena*, pre nego što se kontakt obriše, prikazuje se obaveštenje *Info o prisutnosti će se izbrisati*.

- Da sve kontakte obrišete odjednom, odaberite *Obriši sve* pa dodite do jedne od memorija, *Telefon* ili *SIM kartica*, i pritisnite **Obriši**. Pritisnite **Da** da koristeći zaštitnu šifru potvrdite brisanje.

Izmena ili brisanje detalja

Potražite kontakt koji želite da izmenite ili obrišete i pritisnite **Detalji**. Dodite do imena, broja, tekstualnog podatka ili slike koju želite da izmenite ili obrišete, pa pritisnite **Opcije**.

- Da izmenite neko ime, broj ili tekstualni podatak, ili da zamenite sliku, odaberite *Izmeni ime*, *Izmeni broj*, *Izmeni detalj*, odnosno *Promeni sliku*.
Imajte na umu da ID ne možete izmeniti ili obrisati kada se nalazi u listama *Kont. za ćaskanje* ili *Pretplaćena imena*.
- Da obrišete neki broj ili tekstualni podatak, odaberite *Obriši broj*, odnosno *Obriši detalj*.
- Da obrišete neku sliku koja je pridodata kontaktu, odaberite *Obriši sliku*.
Brisanje slike iz kontakata, istu ne briše i iz *Galerija*.

Moja prisutnost

Koristeći servis praćenja prisutnosti (mrežni servis) možete prikazati svoj status prisutnosti drugima, na primer svojoj porodici, prijateljima i kolegama, koji imaju kompatibilne uređaje i pristup ovom servisu. Status prisutnosti uključuje Vašu dostupnost, poruku o statusu i lični logo. Korisnici koji imaju pristup ovom servisu i traže informaciju o Vašoj prisutnosti mogu da vide Vaš status. Zahtevana informacija se prikazuje u *Pretplaćena imena* u pregledima menija *Kontakti*. Vi sami određujete informacije o svojoj prisutnosti koje želite da drugi korisnici vide i kontrolišete ko sve može da vidi Vaš status.

Da biste mogli da koristite funkciju prisutnosti, morate se pretplatiti na tu uslugu. Da proverite raspoloživost usluge, cene kao i da se na istu pretplatite, obratite se svom operatoru ili provajderu servisa, od koga ćete takođe dobiti i svoj jedinstveni identifikator (ID), lozinku i parametre, podešavanja ovog servisa. Za postavljanje parametara, podešavanje prisutnosti, vidite deo *Podešavanja ćaskanja* na stranici 73. Kada ste povezani na servis prisutnosti možete koristiti ostale funkcije svog telefonskog aparata, dok servis prisutnosti ostaje aktivan u pozadini.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Moja prisutnost*. Odaberite:

- *Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'* (ili *Prekini*) da se povežete (ili da raskinete vezu) sa servisom.
- *Moja trenutna prisutnost*, da izmenite status prisutnosti. Odaberite:
 - *Vidi trenutnu prisutnost*, pa odaberite *Lična prisutnost* ili *Javna prisutn.*, da vidite svoj trenutni privatni, odnosno javni status prisutnosti.

- *Moja dostupnost* da za svoj status dostupnosti odaberete *Dostupno* označen sa , ili *Zauzet* označen sa , ili *Nije dostupan* označen sa .
- *Poruka o mojoj prisutnosti* i ukucajte tekst koji će se prikazivati drugima, ili pritisnite **Opcije**, odaberite *Prethodne poruke*, pa zatim odaberite neku staru poruku za statusnu poruku.
- *Logo moje prisutnosti*, da odaberete svoj lični logo iz foldera *Slike* u galeriji. Ako odaberete *Uobičajena*, logo se ne prikazuje.
- *Prikaži*, da odaberete grupe kojima želite, ili ne želite da prikazujete svoj status prisutnosti.
 Odaberite *Lični i javni* i kontakti iz Vaše lične liste mogu da vide sve informacije o Vašoj prisutnosti: dostupnost, poruku o statusu i logo. Ostali kontakti mogu da vide samo Vašu dostupnost.
 Odaberite *Lični posmatrači* i kontakti iz Vaše liste ličnih mogu da vide sve Vaše informacije o prisutnosti (dostupnost, poruku o statusu i logo). Drugi korisnici neće videti nikakve informacije.
 Ako odaberete *Niko*, niko neće videti informacije o Vašoj prisutnosti.
- *Posmatrači*, pa odaberite:
 - *Tren. posmatr.*, da vidite sve osobe koje su prijavljene, "pretplaćene" na Vaše podatke, informacije o prisutnosti.
 - *Lista ličnih* je lista osoba kojima je dozvoljeno da vide informacije o Vašoj prisutnosti, uključujući dostupnost, poruku o statusu i lični logo. Listom ličnih manipulišete sami. Druge osobe koje nisu na Vašoj listi ličnih, mogu da vide samo Vašu dostupnost.

- *Lista blokiranih*, da vidite sve osobe kojima je blokirano, sprečeno, praćenje informacija o Vašoj prisutnosti.
- *Podešavanja*, pa odaberite:
 - *Prikaži prisutnost na neaktivnom*, da se indikator trenutnog statusa prisutnosti prikazuje u pasivnom režimu.
 - *Sinhronizuj sa načinima rada*, da odaberete da li želite da opcije *Poruka o mojoj prisutnosti* i *Moja dostupnost* ažurirate ručno ili automatski tako što ćete te opcije povezati sa trenutno aktivnim načinom rada. Pogledajte i deo [Načini rada](#) na stranici 104. Imajte na umu da izmenjeni, lični, logo statusa ne možete povezati sa nekim načinom rada.
 - *Vrsta veze*, da podesite da li se telefon pri uključivanju automatski povezuje na servis.
 - *Podešav. časak. i moje prisustnosti*, pogledajte [Podešavanja časakanja](#) na stranici 73.

Pretplaćena imena

Možete kreirati listu kontakata čiji status prisutnosti želite da pratite. Te podatke možete pratiti ako Vam to kontakti dopuštaju, kao i ako to ne sprečava komunikaciona mreža ili dati kontakt. Ova prijavljena, "pretplaćena" imena možete pretraživati u meniju Kontakti ili u meniju *Pretplaćena imena*.

Proverite da aktivna memorija bude ili *Telefon* ili *Telefon i SIM kart*. Vidite [Izbor podešavanja kontakata](#) na stranici 89.

Da se priključite servisu praćenja prisutnosti, pritisnite **Meni**, odaberite redom *Kontakti*, *Moja prisutnost* pa *Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'*. Prijavljene, "pretplaćene" kontakte možete videti čak i kada niste priključeni na servis praćenja prisutnosti, ali ne možete videti status prisutnosti kontakta.

Dodavanje kontakata u prijavljena imena

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Pretplaćena imena*. Ako niste priključeni na servis praćenja prisutnosti, telefon će Vas pitati da li želite da se priključite.
2. Ako nemate nijedan kontakt u listi, pritisnite **Dodaj**. U suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pretpl. na novo*. Prikazuje se lista kontakata.
3. Odaberite neki kontakt iz liste i, ako kontakt ima identifikator, ID, on se dodaje u listu prijavljenih, "pretplaćenih" imena. Ako ima više identifikatora, ID, odaberite jedan od njih. Po prijavi, "pretplaćivanju" kontakta, prikazuje se *Pretplata aktivirana*.

Savet: Da prijavu, "pretplatu" kontakta obavite iz liste *Kontakti*, u pasivnom režimu pritisnite i dođite do kontakta koji želite da prijavite. Pritisnite **Detalji** pa **Opcije**. Da prijavite, "pretplatite", odaberite *Zahtev za prisutn.* pa zatim *Kao pretplata*.

Ako želite da vidite informaciju o prisutnosti ali ne i da prijavite, "pretplatite" kontakt, odaberite *Zahtev za prisutn.* pa zatim *Samo jednom*.

Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" imena

Da vidite, pregledate podatke o prisutnosti, vidite i deo *Traženje nekog kontakta* na stranici 91.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Pretplaćena imena*.

Prikazuje se informacija o statusu prvog kontakta na listi pretplaćenih imena. Informacija koju ta osoba želi da vide drugi može da sadrži tekst i neku od narednih ikonica:

 , ili označava da je osoba dostupna, zauzeta ili nedostupna.

 označava da nema informacija o prisutnosti osobe.

2. Pritisnite **Detalji** da pogledate detalje o odabranom kontaktu, ili pritisnite Opcije i odaberite:
 - *Pretpl. na novo*, da dodate novi kontakt u listu prijavljenih, "pretplaćenih" imena.
 - *Časkanje*, da započnete konverzaciju.
 - *Pošalji poruku*, da pošaljete tekstualnu poruku odabranom kontaktu.
 - *Pošalji SMS e-mail*, da pošaljete e-mail poruku odabranom kontaktu.
 - *Pošalji vizitkartu*, da pošaljete vizitkartu odabranom kontaktu.
 - *Otkazi pretplatu*, da odabrani kontakt uklonite iz liste prijavljenih, "pretplaćenih" imena.

Odjava prijave (pretplate) kontakta

- Da odjavu, "otkazivanje pretplate" kontakta obavite iz liste *Kontakti*, u pasivnom režimu pritisnite i dođite do kontakta koji želite da odjavite. Pritisnite **Detalji** pa ponovo **Detalji**, odaberite ID i pritisnite **Opcije**. Da odjavite, otkazete pretplatu, odaberite *Otkazi pretplatu* pa pritisnite **Da** da to potvrdite.

- Za odjavu, otkazivanje pretplate, preko menija *Pretplaćena imena*, vidite deo *Pregled prijavljenih*, "pretplaćenih" imena na stranici 97.

Kopiranje kontakata

Imena i telefonske brojeve možete prepisivati iz memorije telefonskog aparata u memoriju na svojoj SIM kartici i obratno. Imajte na umu da se tekstualni podaci u internom imeniku, kao što su e-mail adrese, neće kopirati u SIM karticu.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Kopiraj*.
2. Odaberite smer kopiranja, *Iz telefona u SIM karticu* ili *Iz SIM kartice u telefon*.
3. Odaberite *Jedno po jedno*, *Sve* ili *Uobičajeni brojevi*.
 - Ako odaberete opciju *Jedno po jedno*, dođite do imena koje želite da kopirate i pritisnite **Kopiraj**.

Uobičajeni brojevi se prikazuje kada kopirate iz telefonskog aparata u SIM karticu. Samo osnovni, uobičajeni brojevi će biti kopirani.
4. Da sačuvate ili obrišete izvorna imena i brojeve, odaberite *Sačuvaj original* odnosno *Premesti original*.
 - Ako odaberete *Sve* ili *Uobičajeni brojevi*, pritisnite **Da** kada se prikaže upit *Da kopiram kontakte?* ili *Da premestim kontakte?*

Slanje i prijem vizitkarti

Kontakt podatke neke osobe možete razmenjivati u formi vizitkarte sa kompatibilnim uređajima.

Kada primite vizitkartu, pritisnite **Prikaži** pa **Sačuvaj** da je sačuvate u memoriju telefonskog aparata. Da vizitkartu odbacite, pritisnite **Izađi** pa zatim **Da**.

Da pošaljete vizitkartu, potražite željeno ime i telefonski broj u *Kontakti*, pritisnite **Detalji** pa **Opcije** i odaberite *Pošalji vizitkartu*. Odaberite *Kroz tekst poruku* (mrežni servis) ili *Kroz multimediju* (mrežni servis) i *Uobičajeni broj* ili *Sve detalje*.

Slike se neće slati ako odaberete opciju *Kroz tekst poruku*.

Brza biranja

Da dodelite neki telefonski broj tasteru za brzo biranje, pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti*, pa *Brza biranja* i dođite do željenog numeričkog tastera za brzo biranje.

Pritisnite **Dodeli** ili, ako je neki broj već dodeljen tom numeričkom tasteru, pritisnite **Opcije** i odaberite *Promeni*. Pritisnite **Traži**, i odaberite prvo ime a zatim broj koji želite da dodelite tasteru. Ako je funkcija *Brzo biranje* isključena, telefon Vas pita da li želite da je aktivirate. Pogledajte i *Brzo biranje* u delu [Podešavanje poziva](#) na stranici 112.

Za pozivanje preko tastera za brzo biranje pogledajte [Brzo biranje nekog telefonskog broja](#) na stranici 38.

Biranje glasom

Telefonski broj možete pozvati i izgovaranjem glasovne komande(nadimka) koji mu je pridodat. Svaka izgovorena reč, ili više reči, kao što je ime(na) može biti glasovna komanda (nadimak). Možete uneti do deset glasovnih komandi (nadimaka).

Pre upotrebe glasovnih komandi imajte na umu:

- Glasovne komande ne zavise od jezika. One zavise od glasovnih karakteristika govornika.
- Ime morate izgovoriti upravo onako kako ste to uradili pri snimanju.
- Glasovne komande su osetljive na ambijentalnu buku. Glasovne komande snimajte i koristite u okruženju bez buke.
- Veoma kratka imena nisu pogodna. Koristite duža imena i izbegavajte upotrebu sličnih za različite brojeve telefona.

Napomena: Korišćenje glasovnih komandi može da bude teško u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Dodavanje i organizovanje glasovnih komandi (nadimaka)

Upišite ili kopirajte u memoriju telefonskog aparata kontakte kojima želite da dodate glasovnu komandu, nadimak. Glasovne komande (nadimke) možete da dodelite i imenima u SIM kartici ali ako zamenite SIM karticu novom, prvo ćete morati da obrišete stare glasovne komande (nadimke) da biste mogli da dodate nove.

Glasovne komande (nadimci) koriste zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

1. U pasivnom režimu pritisnite .
2. Dođite do kontakta kojem želite da dodate glasovnu komandu (nadimak) i pritisnite **Detalji**. Dođite do željenog telefonskog broja i pritisnite **Opcije**.
3. Odaberite *Dodaj nadimak*.

4. Pritisnite **Počni**, pa razgovetno izgovorite reč(i) koju želite da snimate kao glasovnu komandu (nadimak). Po snimanju, aparat reprodukuje snimljenu glasovnu komandu (nadimak).

Pošto glasovna komanda (nadimak) bude uspešno memorisan, prikazuje se *Govorni nadimak je sačuvan*, čuje se pisak, a iza telefonskog broja sa glasovnom komandom (nadimkom) se pojavljuje simbol .

Da proverite glasovne komande (nadimke), pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Govorni nadimci*. Dođite do željenog kontakta za koji postoji glasovna komanda (nadimak), pritisnite **Izaberi**, i prikazaće Vam se opcije da snimljenu glasovnu komandu (nadimak) preslušate, obrišete ili promenite.

Pozivanje koristeći glasovnu komandu (nadimak)

Ako neka aplikacija u telefonskom aparatu koristi GPRS vezu za slanje ili prijem podataka, da biste mogli da koristite glasovno biranje, prvo isključite tu aplikaciju.

1. U pasivnom režimu, pritisnite i držite desni selekcion taster. Čuće se kratki zvučni signal i pojaviće se tekst *Sada pričaj*.
2. Razgovetno izgovorite glasovnu komandu (nadimak). Telefonski aparat će reprodukovati prepoznatu glasovnu komandu (nadimak) i birati telefonski broj prepoznate komande posle 1,5 sekunde.

Ako koristite kompatibilne slušalice sa tasterom, pritisnite i držite taster na slušalicama da započnete biranje glasom.

Info brojevi i brojevi servisa

Vaš provajder je u vašu SIM karticu možda već ubacio info brojeve ili brojeve servisa. Ovi meniji se prikazuje jedino ako ih Vaša SIM kartica podržava.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa **Info brojevi** ili **Brojevi servisa**. Prolistajte neku kategoriju i dodite do željenog info broja ili broja servisa, pa pritisnite taster da taj broj pozovete.

Moji brojevi

Telefonski brojevi koji su dodeljeni vašoj SIM kartici čuvaju se u **Moji brojevi** ako to vaša SIM kartica dopušta. Da vidite te brojeve, pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa **Moji brojevi**. Dodite do željenog imena ili telefonskog broja i pritisnite **Vidi**.

Grupe pozivalaca

Imena i telefonske brojeve memorisane u **Kontakti** možete organizovati po grupama pozivalaca. Telefon možete podesiti tako da se za svaku grupu pozivalaca oglašava specifičnim tonom zvona i da na ekranu prikazuje određenu sličicu kada primite poziv sa nekog broja iz grupe, vidi dole. Da aparat podesite da zvuči samo na pozive od brojeva koji pripadaju izabranoj grupi pozivalaca, vidite **Upozoravaj na** u delu **Podešavanje tonova** na stranici 106.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Kontakti** pa **Grupe pozivača** i odaberite željenu grupu. Odaberite:

- **Naziv grupe**, ukucajte novi naziv grupe pozivalaca i pritisnite **OK**.
- **Ton zvona grupe** i odaberite ton zvona za grupu pozivalaca. **Uobičajena** je onaj zvuk, ili melodija, zvona koji je odabran za trenutno aktivni način rada.

- *Logo grupe* pa odaberite: *Uključen* da podesite telefon da prikazuje logo grupe, *Isključen* da ne prikazuje, ili *Vidi* da vidite logo.
- *Članovi grupe*; da dodate neko ime u grupu pozivača, pritisnite **Dodaj**. Dođite do imena koje želite da dodate grupi i pritisnite **Dodaj**.
Da ime izbacite iz grupe, dođite do imena koje želite da izbacite, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ukloni kontakt*.

■ Podešavanja

Načini rada

Vaš telefonski aparat nudi raznovrsne grupe parametara, načine rada, kojima možete po svom ukusu podesiti tonove odziva za razne situacije i okruženja. Prvo podesite po svom ukusu načine rada, a zatim je potrebno samo aktivirati željeni način rada. Na raspolaganju su Vam načini rada: *Opšti*, *Nečujan*, *Sastanak*, *Teren*, *Moj način 1* i *Moj način 2*.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Načini rada*. Dođite do nekog načina rada i pritisnite **Izaberi**.

- Da način rada aktivirate, odaberite *Aktiviraj*.
- Da način rada podesite svojim zahtevima, odaberite *Prilagodi*. Odaberite podešavanje koje želite da izmenite i izvršite izmene.

Za podešavanja tonova, melodija, vidite deo [Podešavanje tonova](#) na stranici 106.

Odaberite *Sekvence svetla* da uključite ili isključite svetlosne sekvence.

Da načinu rada promenite naziv, odaberite *Naziv načina*. Načinu rada *Opšti* se ne može menjati ime.

Da promenite svoj status prisutnosti, odaberite *Moja prisutnost*. Ovaj meni Vam je na raspolaganju ako ste za *Sinhronizuj sa načinima rada* odabrali opciju *Uključi*; vidite *Moja prisutnost* na stranici 94. Odaberite *Moja dostupnost* da izmenite status svoje dostupnosti, odnosno *Poruka o mojoj prisutnosti* da izmenite poruku o svom statusu.

- Da podesite način rada da bude aktivan samo određeno vreme, do 24 sata, odaberite *Ograniči trajanje* i podesite vreme prestanka. Kada podešeni period istekne, aktivira se prethodni način rada koji nije bio vremenski ograničen.

Savet: Da način rada brzo promenite u pasivnom režimu, pritisnite glavni prekidač , dođite do načina rada koji želite da aktivirate i pritisnite **Izaberi**.

Teme

Tema je paket podešavanja koji može da sadrži zaštitu ekrana (skrin sejver), pozadinsku sliku (tapet), melodiju zvona i kolor šeme, a kojim možete da telefon prilagodite svom ukusu kao i različitim događajima i okruženjima. Teme se sačuju u folderu *Galerija*.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Teme*.

- Da aktivirate željenu temu, odaberite *Izaberi temu* da pogledate folder *Teme* u *Galerija*. Otvorite folder i dođite do željene teme. Pritisnite **Opcije** pa odaberite *Primeni temu*. Pogledajte i deo *Galerija* na stranici 122.

- Da preuzmete nove teme, odaberite *Preuzimanja tema*. Pogledajte deo *Preuzimanje* na stranici 155.

Podešavanje tonova

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, pa *Podešavanje tonova*. Ista podešavanja ćete naći i u meniju *Načini rada*; vidite *Načini rada* na stranici 104. Imajte na umu da se izmene odnose na aktivirani način rada.

Odaberite *Upozorenje na dolazni poziv*, da odredite kako će Vas telefonski aparat obavještavati o dolaznom govornom pozivu. Opcije su: *Zvonjenje*, *Rastući zvuk*, *Jedno zvono*, *Kratak ton* i *Isključeno*.

Odaberite *Melodija* za dolazne govorne pozive. Da odaberete neki od tonova, melodija, zvona sačuvanih u *Galerija*, iz liste tonova, melodija zvona odaberite *Otvori Galeriju*.

Savet: Kada ton ili melodiju zvona preuzmete, možete je sačuvati u *Galerija*.

Odaberite *Jačina zvona* i *Vibracija* za dolazne govorne pozive i poruke. Upozorenje vibracijom ne funkcioniše kada je telefonski aparat prikopčan na punjač, stoni nosač, automobilski komplet, ili na neko drugo proširenje.

Odaberite *Ton upozorenja poruke* da podesite ton upozorenja za dolazne poruke, ili odaberite *Ton poruke ćaskanja* da podesite ton upozorenja za čet, instant, poruke. Odaberite *Tonovi tastature* ili *Tonovi upozorenja*, da podesite telefonski aparat da se oglašava zvučnim upozorenjem, recimo, kada je baterija pri kraju.

Odaberite *Upozoravaj na*, da podesite aparat da zvoni samo na pozive sa telefonskih brojeva koji pripadaju odabranoj grupi pozivalaca. Dodite do željene grupe ili odaberite *Sve pozive* pa pritisnite **Označi**.

Podešavanja svetla

Omogućava Vam da podesite da svetlosne sekvence prate funkcije telefona.

Pritisnite **Meni**, i odaberite *Podešavanja*, *Podešavanja svetla* pa *Sekvence svetla* da uključite ili isključite svetlosne efekte.

Lične prečice

Pomoću ličnih prečica možete brže pristupiti funkcijama koje najčešće koristite.

Desni selekциони taster

Desnom selekcionom tasteru možete da dodelite neku funkciju iz liste prethodno definisanih funkcija. Pogledajte i deo *Pasivni režim rada* na stranici 31. Ovaj meni se ne pojavljuje u nekim varijantama operatora.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Lične prečice* pa *Desni selekциони taster*. Odaberite neku funkciju iz liste. Zavisno od odabrane funkcije menja se i "naziv" desnog selekcionog tastera, tj. tekst koji se u pasivnom režimu prikazuje iznad njega na ekranu.

Opcije "Idi na"

Levom selekcionom tasteru možete dodeliti neku funkciju iz prethodno definisane liste funkcija.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Lične prečice*. Odaberite *Izbor opcija 'Idi na'* da odaberete funkcije koje želite da se prikazuju u listi prečica. Odaberite *Organizovanje opcija 'Idi na'* da preuredite funkcije koje želite u svojoj listi ličnih prečica. Pogledajte i deo *Pasivni režim rada* na stranici 31.

Komande glasom

Postoje funkcije telefonskog aparata koje se mogu aktivirati izgovaranjem govornog nadimka, glasovne komande. Do pet funkcija telefona može imati glasovnu komandu.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Lične prečice* pa *Komande glasom*. Odaberite folder željene funkcije, dođite do funkcije kojoj želite da dodate glasovnu komandu (govorni nadimak) i pritisnite **Dodaj**. Glasovna komanda (govorni nadimak) je obeležena sa . Pogledajte uputstva u delu *Dodavanje i organizovanje glasovnih komandi (nadimaka)* na stranici 101.

Za aktiviranje komande glasom, pogledajte deo *Pozivanje koristeći glasovnu komandu (nadimak)* na stranici 102.

Komandu glasom ne možete aktivirati, niti dodavati, u toku poziva ili kada neka aplikacija koristi (E)GPRS prenosni put za slanje ili prijem podataka.

Podešavanje ekrana

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje ekrana*.

- Odaberite *Pozadina*, da svoj telefon podesite tako da prikazuje neku sliku kao pozadinu, ili tapet, u pasivnom režimu. Neke slike su već memorisane u meniju *Galerija*. Slike možete i primati, recimo, preko multimedija poruka, ili ih

prenositi koristeći paket PC Suite iz svog PC računara, pa ih zatim memorisati u *Galerija*. Vaš telefon podržava grafičke formate JPG, GIF, WBMP, BMP i PNG, ali možda ne i sve varijante ovih formata datoteka.

Da odaberete pozadinu, odaberite *Izaberi pozadinu*, pa otvorite neki folder sa slikama. Dođite do slike koju biste želeli da postavite za pozadinu, pritisnite **Opcije**, pa odaberite *Post. za pozadinu*.

Da aktivirate/deaktivirate pozadinu, odaberite *Uključen*, odnosno *Isključen*.

Imajte na umu da se pozadina ne prikazuje kada se aktivira skrin sejver, zaštita ekrana.

- Odaberite *Zaštita ekrana* da podesite telefonski aparat da prikazuje skrin sejver, zaštitu ekrana, kada je u pasivnom režimu a funkcije telefona nisu korišćene određeno vreme.

Odaberite *Uključena* da uključite zaštitu ekrana, ili *Isključena* da je isključite.

U okviru opcije *Pauza* odaberite vremenski period posle kojeg će se zaštita ekrana, skrin sejver, aktivirati. U okviru opcije *Ostalo* možete da podesite vremenski period te pauze do aktiviranja zaštite, i to od 5 sekundi do 10 minuta (minuta:sekundi).

Preko opcije *Izaberi zaštitu*, za zaštitu ekrana, skrin sejver, možete odabrati neku sliku ili animaciju iz foldera *Galerija*.

Da deaktivirate zaštitu ekrana, pritisnite bilo koji taster. Skrin sejver se takođe deaktivira i kada je telefon izvan zone pokrivanja mreže.

Nezavisno od podešavanja zaštite ekrana, skrin sejvera, u cilju uštede energije, posle određenog perioda neaktivnosti telefona, na ekranu će se pojaviti digitalni sat. Vidite [Ušteda energije](#) na stranici 33.

Imajte na umu da će zaštita ekrana potisnuti sve grafičke ili tekstualne elemente u pasivnom režimu.

- Odaberite *Kolor šeme* da promenite boju nekim komponentama ekrana, na primer indikatorima i stubićima jačine signala i statusa napunjenosti baterije, kao i pozadinsku sliku koja se prikazuje kada koristite neku funkciju menija.
- Odaberite *Pregled menija* da podesite način na koji će telefon prikazivati glavni meni. Odaberite *Lista* za redni prikaz menija, odnosno *Tabela* za mrežasti, tabelarni prikaz.
- Odaberite *Logo operatora* da podesite telefon tako da prikazuje ili ne prikazuje logotip operatora mreže. Ako niste prethodno sačuvali logo operatora, meni *Logo operatora* je prigušen. Logo operatora mreže se ne prikazuje kada se aktivira skrin sejver, zaštita ekrana.

Za detaljnije podatke o raspoloživosti logotipa operatora, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu. Vidite i deo [PC Suite](#) na stranici 161.

Podešavanja vremena i datuma

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanja vremena i datuma*.

- Odaberite *Sat* pa *Prikaži sat* (ili *Skloni sat*) da se sat prikazuje, odnosno ne prikazuje, u gornjem desnom uglu ekrana u pasivnom režimu. Odaberite *Podesi*

vreme da podesite tačno vreme, *Vremenska zona* da postavite vremensku zonu ili *Oblik sata* da izaberete 12-časovni ili 24-časovni format prikaza vremena.

Sat koriste i funkcije *Poruke*, *Liste poziva*, *Alarm*, kao i vremenski definisane funkcije *Načini rada*, *Kalendar*, *Napomene* i *Zaštita ekrana*.

Ako se baterija izvadi iz aparata, ili ako je prazna, potrebno je ponovno podešavanje vremena.

- Odaberite *Datum* pa *Pokaži datum* (ili *Sakrij datum*) i datum će se prikazivati (odnosno, neće se prikazivati) na ekranu kad je telefon u pasivnom režimu. *Podesi datum*, da postavite datum. Možete izabrati i format prikaza datuma, kao i separator datuma.
- Odaberite *Autoažuriranje vremena i datuma* (mrežni servis), pa *Uključeno*, da podesite telefon da automatski ažurira vreme i datum prema trenutnoj vremenskoj zoni. Da podesite aparat da traži potvrdu pre ažuriranja, odaberite *Prvo potvrdi*.

Automatsko ažuriranje datuma i vremena ne menja vreme postavljeno za alarm, kalendar i alarmne poruke. Ta su vremena po lokalnoj vremenskoj zoni. Ažuriranje može dovesti do toga da su neka podešena alarmna vremena već istekla.

Za informacije o raspoloživosti ove funkcije obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Podešavanje poziva

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje poziva*. Odaberite:

- *Auto. kontrola jačine zvuka* i telefon će automatski podesiti jačinu zvuka u zvičniku u odnosu na ambijentalnu buku.
- *Preusmerenje* (mrežni servis). Ovom funkcijom možete preusmeriti svoje dolazne pozive na drugi broj, na primer, na broj svoje govorne pošte. Za detaljnije informacije, obratite se svom provajderu. Opcije preusmeravanja koje ne podržava Vaša SIM kartica ili Vaš operator mreže se ne prikazuju.

Odaberite željenu opciju preusmeravanja, na primer, odaberite *Preusmeri ako je zauzeto* da preusmerite govorne pozive kada je linija zauzeta ili kada odbijete dolazni poziv.

Da opciju preusmerenja uključite, odaberite *Aktiviraj*, pa zatim odaberite i vremenski period posle kojeg će se poziv preusmeriti, ako je to na raspolaganju za datu opciju preusmerenja. Da opciju preusmerenja isključite, odaberite *Poništi*, ili odaberite *Proveri stanje*, ako je na raspolaganju za datu opciju preusmerenja, da proverite da li je preusmerenje poziva uključeno ili ne. Istovremeno može biti aktivno nekoliko opcija preusmerenja.

Da vidite koje su oznake preusmerenja u pasivnom režimu, pogledajte deo *Pasivni režim rada* na stranici 31.

Ograničenje poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

- *Odgovor bilo kojim tasterom* i *Uključen* i na poziv možete da odgovorite kratkim pritiskom na bilo koji taster, osim na , selekcionione tastere i .

- *Automatsko ponavljanje biranja* i *Uključeno* i telefon će maksimalno deset puta pokušati da ponovo pozove neuspešno pozivani broj.
- *Brzo biranje* i *Uključeno* i imena i brojeve dodeljene tasterima za brzo biranje, od ZABC do WXYZ9, ćete moći da birate pritiskom i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera.
- *Poziv na čekanju* i *Aktiviraj* i mreža će Vas obavestavati o dolaznom pozivu u toku aktivne veze (mrežni servis). Vidite *Poziv na čekanju* na stranici 39.
- *Izveštaj po pozivu* i *Uključen* i telefon će pokazivati približno trajanje i cenu (mrežni servis) poziva na kraju razgovora.
- *Šalji moj identitet* pa *Da*, i Vaš broj telefona će se prikazivati pozvanoj strani (mrežni servis). Odaberite *Uobičajeno u mreži*, i koristiće se opcija ugovorena sa Vašim provajderom.
- *Linija za odlazne pozive* (mrežni servis); ovo je servis koji omogućava izbor linije 1 ili 2, tj. pretplatničkog broja, za odlazne pozive. Na primer, možete imati privatnu i poslovnu liniju, pretplatnički broj. Za detaljnije podatke o raspoloživosti ove funkcije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

Ukoliko odaberete *Linija 2*, a niste pretplaćeni na ovaj mrežni servis, nećete moći da pozivate. Međutim, bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći preuzimati na obe linije.

Ako to Vaša SIM kartica podržava, imate mogućnost zabrane izbora linije tako što ćete odabrati opciju *Zaključaj*.

Savet: U pasivnom režimu, ako imate na raspolaganju dve linije, sa jedne linije na drugu prelazite pritiskom i držanjem tastera **⬆️ #**.

Podešavanje telefona

Pritisnite **Meni**, i odaberite *Podešavanja*, *Podešavanje telefona*. Odaberite:

- *Jezik telefona*, da postavite jezik za ekranske tekstove, korisnički interfejs. Ako odaberete opciju *Automatski*, aparat bira jezik na osnovu informacija sa SIM kartice.
- *Automatska zaštita tastature*, da podesite da se tastatura Vašeg telefona automatski zaključava posle određenog vremenskog perioda neaktivnosti telefona u pasivnom režimu. Odaberite *Uključena* i taj period podesite u rasponu od 5 sekundi do 60 minuta.

Pogledajte i deo *Zaključavanje tastature* na stranici 36.

Kada je zaštita tastature uključena, možete pozivati broj službe pomoći.

Unesite broj službe pomoći i pritisnite .

- *Prikaz informacije o ćeliji*, pa *Uključeno*, da od operatora mreže primete obaveštenja vezana za komunikacionu ćeliju koju koristite (mrežni servis).
- *Pozdravna poruka*, da ukucate poruku koju želite da se prikazuje na kratko kod uključivanja aparata. Da je sačuvate, pritisnite **Sačuvaj**.
- *Izbor operatora*, pa *Automatski*, da telefonski aparat automatski bira jednu od celularnih mreža raspoloživih na Vašoj lokaciji.

Ako odaberete *Ručni*, moći ćete da sami birate mrežu koja ima sporazum o romingu sa operatorom Vaše matične mreže. Ako se prikaže *Nemaš pristup*, morate odabrati neku drugu mrežu. Telefon ostaje u režimu ručnog izbora mreže sve dok se ne odabere automatski, ili dok se u njega ne ubaci druga SIM kartica.

- *Potvrda akcija SIM servisa.* Vidite [SIM servisi](#) na stranici 160.
- *Pomoćna objašnjenja,* da podesite aparat da prikazuje ili ne prikazuje pomoćna objašnjenja. Vidite i deo [Korišćenje menija](#) na stranici 46.
- *Ton pri uključivanju,* da podesite aparat da se oglašava ili ne tonom pri uključivanju.

Povezivanje

Možete definisati i parametre za (E)GPRS priključne veze.

(E)GPRS

GPRS je mrežni servis koji omogućava upotrebu mobilnih telefona za slanje i prijem podataka putem mreže bazirane na IP, Internet protokolu. GPRS je nosilac podataka koji omogućava bežični pristup mrežama podataka kao što je Internet.

EGPRS (Poboljšani GPRS), poznat i kao EDGE tehnologija, je sličan GPRS-u. EDGE je modulaciona tehnika koja povećava brzine protoka podataka u GSM mrežama. Za više podataka o dostupnosti EGPRS servisa i brzinama prenosa podataka, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu servisa.

Aplikacije koje mogu da koriste (E)GPRS su multimedija poruke, časkanje, pretraživanje, e-mail (elektronska pošta), udaljena SyncML sinhronizacija, preuzimanje Java aplikacija i priključivanje na sistem (na primer Internet ili elektronsku poštu) preko PC računara.

Pre nego što budete mogli da koristite (E)GPRS tehnologiju:

- Obratite se svom operatoru mreže ili provajderu u vezi raspoloživosti i pretplate na (E)GPRS servis.

- Memorišite (E)GPRS parametre, podešavanja, za svaku aplikaciju koja se koristi preko (E)GPRS veze.

Za informacije o raspoloživosti ove funkcije obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Imajte na umu da ako ste odabrali GPRS kao nosilac podataka, telefon će umesto GPRS prenosnog puta koristiti EGPRS, ako je ovaj dostupan na mreži. Ne možete sami birati između EGPRS i GPRS opcije, ali za neke aplikacije imate mogućnost izbora između GPRS i *GSM podaci* (CSD, prenos podataka sa komutacijom linije).

(E)GPRS veza

Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja*, *Povezivanje*, *GPRS*, pa *GPRS veza*.

- Odaberite *Stalna veza* da podesite da se telefon automatski prijavljuje na (E)GPRS mrežu čim se uključi. Indikator se prikazuje u gornjem levom delu displeja kada je (E)GPRS veza na raspolaganju.

Kada startujete neku aplikaciju koja koristi (E)GPRS, uspostavlja se veza između telefona i mreže, prikazuje se indikator i moguć je prenos podataka. Kada aplikacija prekine sa radom, (E)GPRS veza se raskida ali ostaje aktivna prijava na (E)GPRS mrežu.

Ako u toku (E)GPRS veze primite poziv ili tekstualnu poruku ili uputite poziv, u gornjem desnom uglu ekrana prikazaće se ikonica koja označava da je (E)GPRS veza zadržana (stavljena na čekanje).

Imajte na umu da se GPRS i EGPRS veze ne označavaju zasebno; indikator je isti za GPRS i EGPRS.

- Odaberite *Po potrebi*, da se (E)GPRS prijava i veza uspostavljaju kada ih neka aplikacija koja koristi (E)GPRS zatreba, i raskidaju kada aplikacija prestane sa radom.

Podešavanje (E)GPRS modema

Svoj telefon možete preko kabla povezati sa kompatibilnim PC računarom i koristiti ga kao modem da biste omogućili (E)GPRS vezu sa svog računara.

Da definišete parametre, podešavanja (E)GPRS veze svog PC računara, pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja*, *Povezivanje*, *GPRS* pa *Podešavanja GPRS modema*.

- Odaberite *Aktivna tačka pristupa* i aktivirajte tačku pristupa koju želite da koristite.
- Odaberite *Izmeni aktivnu tačku pristupa* da izmenite parametre tačke pristupa.
 - Odaberite *Naziv tačke pristupa*. Ukucajte ime za aktiviranu pristupnu tačku i pritisnite **OK**.
 - Odaberite *GPRS tačka pristupa*. Unesite naziv pristupne tačke (APN) za povezivanje na (E)GPRS mrežu i pritisnite **OK**. Za APN, naziv pristupne tačke (tačke pristupa), obratite se operatoru mreže ili provajderu servisa.

Parametre (E)GPRS pristupa (APN) možete takođe podesiti i na svom PC računaru koristeći program Nokia Modem Options; vidite [PC Suite](#) na stranici 161. Ako ste parametre podesili i na računaru i u telefonskom aparatu, imajte na umu da će se u tom slučaju koristiti oni na računaru.

Podešavanje proširenja

Meni podešavanje proširenja se prikazuje jedino ako je na telefon priključeno, ili ranije bilo priključeno, kompatibilno mobilno proširenje, na primer, punjač ili hendsfri jedinica.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje proširenja*. Meni proširenja možete odabrati ako je na telefon trenutno priključeno, ili ranije bilo priključeno, neko odgovarajuće proširenje. Zavisno od samog proširenja, možete odabrati neku od narednih opcija:

- *Uobičajeni režim*, da odaberete način rada koji će se automatski aktivirati kada priključite odabrano proširenje. Dok je proširenje priključeno na aparat, možete odabrati i neki drugi način rada.
- *Automatski odgovor*, da podesite aparat da automatski odgovara na dolazni poziv posle pet sekundi. Ako je *Upozorenje na dolazni poziv* postavljeno na *Kratok ton* ili *Isključeno*, automatsko primanje poziva neće biti aktivno.
- *Osvetljenje*; da osvetljenje bude stalno uključeno, odaberite *Uključeno*. Odaberite *Automatsko*, da osvetljenje ostaje uključeno 15 sekundi po pritisku tastera.

Podešavanja konfiguracije

Neki od mrežnih servisa, kao što su mobilni Internet servis, MMS, čet poruke, E-Mail poruke ili Sinhronizacija, zahtevaju da su u telefon unešena adekvatna podešavanja konfiguracije. Pribavite ova podešavanja od svog provajdera servisa kao konfiguracionu poruku ili ručno ukucajte lična podešavanja. Do deset

konfiguracionih podešavanja od različitih provajdera servisa možete sačuvati u telefonu i koristiti u ovom meniju.

Da sačuvate konfiguraciona podešavanja primljena kao konfiguracionu poruku poslatu od provajdera servisa, pogledajte [Servis konfiguracionih podešavanja](#) na stranici 19.

Ova podešavanja možete videti i delimično menjati i u nekim drugim aplikacijama.

Pritisnite **Meni**, i odaberite *Podešavanja*, *Podešavanja konfiguracije*. Odaberite:

- *Uobičaj. podešavanja konfiguracije* da pogledate listu provajdera servisa sačuvanu u Vašem telefonu (uobičajeni provajder servisa je istaknut) i da odaberete drugog provajdera servisa kao uobičajenog. Dođite do provajdera i pritisnite **Detalji** da vidite listu aplikacija koje podržava. Da obrišete provajdera servisa iz liste, pritisnite **Opcije** i odabrite *Obriši*.
- *Aktiviraj uobičaj. u svim aplikacijama* da podesite da aplikacije koriste podešavanja uobičajenog provajdera servisa.
- *Preferencijalna pristupna tačka* da odaberete drugu tačku pristupa. Obično se koristi tačka pristupa Vašeg preferentnog operatora mreže.

Ručno unošenje parametara

Da ukucate, vidite i izmenite podešavanja ručno, pritisnite **Meni**, i odaberite *Podešavanja*, *Podešavanja konfiguracije* pa *Podešavanja lične konfiguracije*.

Da dodate novu konfiguraciju, pritisnite **Dodaj** ili pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj novi*. Odaberite jedan od tipova aplikacija iz liste i ukucajte sva neophodna podešavanja. Da aktivirate podešavanje, pritisnite **Nazad** pa **Opcije** i odaberite *Aktiviraj*.

Da pogledate ili izmenite uobičajeno korisničko podešavanje, odaberite aplikaciju koju želite da pogledate i odaberite podešavanje koje želite da izmenite.

Podešavanje zaštite

Kada se koriste opcije zaštite koje ograničavaju pozive (kao što su zabrana poziva, zatvorene grupe korisnika i fiksno biranje) i dalje imate mogućnost pozivanja broja službe pomoći koji je programiran u Vašem telefonu.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje zaštite*. Odaberite:

- *Zahtev za PIN šifrom*, da podesite aparat da zahteva PIN šifru pri svakom uključivanju. Neke SIM kartice ne dozvoljavaju isključivanje zahteva za PIN šifrom.
- *Usluga zabrane poziva* (mrežni servis), da ograničite dolazne i odlazne pozive. Za ovo Vam je neophodna šifra zabrane.
Ograničenje poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.
- *Fiksno biranje*, da ograničite odlazne pozive i tekstualne poruke samo na odabrane telefonske brojeve, ako to podržava Vaša SIM kartica. Neophodna Vam je PIN2 šifra.

Kada je aktivirano fiksno biranje, nisu moguće (E)GPRS veze osim slanja tekstualnih poruka putem (E)GPRS veze. U tom slučaju neophodno je da telefonski broj primaoca i centra za razmenu poruka budu ubačeni u listu fiksnog biranja.

- **Zatvorena grupa korisnika.** Zatvorena grupa korisnika je mrežni servis koji definiše grupu osoba koje jedino možete pozivati i samo od njih primati pozive. Za detaljnije informacije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.
- **Stepen zaštite.** Odaberite **Telefon** i aparat će zahtevati zaštitnu šifru uvek kad se u aparat ubaci nova SIM kartica.
Odaberite **Memorija**, i telefon će zahtevati sigurnosnu šifru kada se bira memorija SIM kartice i kada se želi promeniti aktivna memorija (vidite **Izbor podešavanja kontakata** na stranici 89) ili kopirati iz jedne memorije u drugu (**Kopiranje kontakata** na stranici 99).
- **Pristupne šifre**, da promenite sigurnosnu šifru, PIN šifru, PIN2 šifru i šifru za zabranu poziva. Šifre se mogu sastojati samo od cifara 0 do 9.

Vrati fabrička podešavanja

Da biste neke parametre menija vratili na prvobitne vrednosti, pritisnite **Meni**, odaberite **Podešavanja** pa **Vrati fabrička podešavanja**. Ukucajte sigurnosnu šifru i pritisnite **OK**. Imajte na umu da se ne brišu podaci koje ste Vi sami ukucali ili preuzeli u telefon, kao na primer imena i telefonski brojevi sačuvani u kontaktima.

■ Meni operatora

Ovaj meni Vam omogućava pristup svim servisima koje nudi Vaš operator komunikacione mreže. Ovaj meni je specifičan za svakog operatora. Ime i ikonica zavisi od samog operatora komunikacione mreže. Za detaljnije informacije, obratite se svom operatoru komunikacione mreže.

Operator može i da ažurira ovaj meni putem servisne poruke. Za dalje informacije, pogledajte deo [Servisni prijem](#) na stranici 155.

■ Galerija

U ovom meniju možete manipulirati vinjetama, slikama, video snimcima i audio zapisima, kao i melodijama i tonovima koje ste sačuvali, recimo iz primljenih multimedija poruka. Ove datoteke su organizovane u foldere.

Vaš telefon podržava DRM (Digital Rights Management, upravljanje pravima svojine nad digitalnim sadržajima) sistem za zaštitu sadržaja u uređaju. Deo sadržaja, recimo melodija zvona, može biti zaštićen i povezan sa određenim pravilima korišćenja, na primer, broj upotreba ili određeni vremenski period korišćenja. Ova pravila su definisana u okviru ključa za aktiviranje datog sadržaja koji se dobija ili u sklopu samog sadržaja ili zasebno, zavisno od provajdera servisa. Ove ključeve za aktiviranje možete obnavljati. Uvek proverite uslove isporuke svih sadržaja kao i ključ za aktiviranje pre same nabavke, pošto mogu podrazumevati plaćanje.

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosljeđivanje nekih slika, tonova i melodija zvona i drugog sadržaja.

1. Pritisnite **Meni** i odaberite **Galerija**. Prikazuje se lista foldera. *Fotografije, Video snimci, Teme, Slike, Melodije* i *Audio snimci* su originalni folderi u telefonu.
2. Dođite do željenog foldera i pritisnite **Otvori** da vidite listu datoteka u njemu, ili pritisnite **Opcije** i biće Vam na raspolaganju neke od narednih opcija:

- *Preuzimanja*, za preuzimanje dodatnih slika, melodija i video sadržaja. Odaberite *Preuzimanja slika*, *Preuzim. melodija*, *Preuzimanja videa* ili *Preuzimanja tema*. Prikazuje se lista raspoloživih adresa (bukmark oznaka) pretraživača. Odaberite *Još adresa*, da pristupite listi adresa (bukmark oznaka) u meniju *Servisi*; vidite deo *Adrese (bukmark oznake)* na stranici 154.

Odaberite odgovarajuću adresu (bukmark oznaku) za povezivanje na željeni sajt. Ako uspostavljanje veze ne uspe, verovatno je nemoguće pristupiti datoj stranici preko servisa čije parametre veze trenutno koristite. U tom slučaju, uđite u meni *Servisi* i aktivirajte drugi skup parametara servisa; vidite *Uspostavljanje veze sa servisom* na stranici 149. Pokušajte ponovo da se povežete na dati sajt.

Koji su Vam servisi na raspolaganju, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa. Sadržaje preuzimajte samo sa izvora, sajtova, u koje imate poverenje.

- *Obrisi folder*, *Premesti*, *Promeni naziv*, *Detalji*, *Vrsta pregleda*, *Složi*, *Dodaj folder* i *Lista ključeva*. Standardne foldere koji dolaze sa softverom telefona ne možete brisati, premeštati niti im menjati naziv.
 - *Stanje memorije* da vidite status, stanje, druge zajedničke memorije telefona. Vidite *Zajednička memorija* na stranici 16.
3. Ako ste otvorili neki folder, odaberite datoteku koju želite da vidite pa pritisnite **Otvori**. Ako ste pre toga odabrali *Teme*, dođite do teme i pritisnite **Vidi** da otvorite paket teme.

Odaberite i otvorite datoteku, ili pritisnite **Opcije** i iskoristite jednu od sledećih funkcija koje su dostupne za odabranu datoteku:

- *Obriši, Pošalji, Izmeni sliku, Premesti, Promeni naziv, Post. za pozadinu, Post. kao melodiju, Primeni temu, Detalji, Vrsta pregleda, Složi, Obriši sve, Otvori u nizu, Utišaj audio (Vrati audio), Podesi kontrast, Dodaj folder i Stanje memorije.*
- *Pošalji*, da pošaljete odabranu datoteku preko SMS servisa.
- *Obriši sve*, da obrišete sve podatke i foldere u odabranom folderu.
- *Izmeni sliku*, da dodate tekst, okvir ili vinjetu odabranoj slici, ili da je isečete.
- *Otvori u nizu*, da vidite datoteke u folderu pojedinačno.
- *Utišaj audio (Vrati audio)*, da utišate, isključite (uključite) zvuk audio datoteke.
- *Podesi kontrast*, da podesite kontrast slike.
- *Aktivir. sadržaja*, da obnovite, ažurirate, ključ za aktiviranje odabrane datoteke. Ova opcija se prikazuje jedino ako se dati ključ za aktiviranje može obnavljati, ažurirati.
- *Lista ključeva*, da vidite listu svih raspoloživih ključeva za aktiviranje. Ključeve za aktiviranje možete i obrisati, na primer, one koji su istekli.

■ Mediji

Kamera

Koristeći ugrađenu kameru svog telefonskog aparata, možete praviti fotografije i video snimke. Objektiv kamere se nalazi na zadnjoj strani telefona, a ekran telefona služi kao vizir. Kamera daje fotografije u JPEG formatu i video snimke u 3GP formatu.

Kada nema dovoljno memorije za nove snimke, neophodno je osloboditi memoriju brisanjem nekih ranijih snimaka ili datoteka u galeriji.

Aparat Nokia 3220 podržava slike u rezoluciji 640 x 480 piksela. Rezolucija slika u ovim materijalima može da izgleda drugačije.

Fotografisanje i snimanje video snimka

Pritisnite **Meni**, i odaberite **Mediji, Kamera**. Živa slika se pojavljuje na ekranu telefona koji možete koristiti kao vizir za kadriranje. Pritisnite ili da promenite režim snimanja: **Standardna fotog.**, **Portretna fotog.** ili **Video**, ili ako je osvetljenje slabo, odaberite **Noćni režim**. Ako nameravate da snimak dodelite imenu ili telefonskom broju u imeniku, odaberite **Portretna fotog.**

Savet: Da brzo otvorite meni Kamera, u pasivnom režimu pritisnite .

- Da napravite snimak, pritisnite **Slikaj**. Čučće se ton okidača. Telefonski aparat memorise snimak u folder **Fotografije** u meniju **Galerija**.

Ako fotografiju želite da pošaljete kao multimedija poruku, pritisnite **Pošalji**.

Ili odaberite **Nazad** da napravite još jednu fotografiju, ili pritisnite **Opcije** i odaberite, na primer, opciju da preimenujete ili zumirate sačuvanu fotografiju

ili da joj podesite kontrast, da vidite detalje, ili da postavite fotografiju kao pozadinu (tapet), da otvorite galeriju ili da je obrišete.

Savet: Za pravljenje pojedinačnih snimaka možete koristiti, aktivirati samookidač. Postavite kameru u režim za fotografisanje, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Samookidač*. Pritisnite **Start**, i posle određenog vremenskog perioda, kamera će napraviti snimak. Dok samookidač radi, čuje se pištanje.

- Da započnete snimanje video snimka, pritisnite **Snimi**. Dok snimate video snimak, u vrhu ekrana se prikazuje preostalo vreme za video snimak.

Da privremeno zaustavite snimanje, pritisnite **Pauza**, a da nastavite snimanje, pritisnite **Nastavi**. Da snimanje prekinete, pritisnite **Prekini**. Telefonski aparat memoriše snimak u folder *Video snimci* u meniju *Galerija*. Da pogledate snimljeni video snimak, pritisnite **Pusti**.

Odaberite **Nazad** da započnete sa snimanjem novog video snimka, ili pritisnite **Opcije** i odaberite, na primer, opciju da obrišete ili preimenujete sačuvani video snimak, da podesite kontrast, ili da vidite detalje, da ga pošaljete kao multimedija poruku, da otvorite galeriju, ili da isključite/uključite mikrofون.

Podešavanje kamere

Pritisnite **Meni**, i odaberite *Mediji, Kamera*. Pritisnite **Opcije** i, u zavisnosti od aktivnog režima kamere, prikazaće se naredne opcije:

- *Promeni režim*, da promenite režim rada kamere.
- *Samookidač*, da aktivirate saookidač.

- *Isključi mikrofoni/Uključi mikrofoni*, da isključite ili da uključite mikrofoni u video režimu rada.
- *Otvori Galeriju*, da otvorite meni *Galerija*.
- *Podešavanja*, da postavite podešavanja kamere:
 - *Uobičajeni režim*, da postavite uobičajeni režim rada kamere.
 - *Kvalitet slike*, da odredite koliko će grafička datoteka biti komprimirana kod memorisanja snimka. Odaberite *Visok*, *Normalan* ili *Osnovni*. *Visok* obezbeđuje najbolji kvalitet snimka ali i zauzima više memorije.
 - *Dužina video snimka*, da odaberete dužinu video snimaka koje pravite. Najveća dužina video snimka je 50 sekundi, zavisno od okolnosti. Kao multimedija poruke mogu se slati samo video snimci koji su standardne, podrazumevane, dužine, ili kraći.
 - *Zvuci kamere*, da podesite ton okidača i samookidača na *Uključeni* ili *Isključeni*.
 - *Svetla automatskog tajmera*, da podesite da se osvetljenje maske pali i gasi u ritmu tona samookidača.
 - *Uobičajeno ime*, da odredite koje će biti uobičajeno ime za memorisanje fotografije ili video snimka. Ako odaberete *Automatski*, koristeće se uobičajeni naziv, a ako odaberete *Moj naslov*, moći ćete da izmenite ili ukucate novo ime.

Diktafon

Imate mogućnost snimanja delova govora, zvuka ili aktivnog razgovora u trajanju do 3 minuta. Ovo je korisno, na primer, kada želite da snimate ime i broj da biste ih kasnije zapisali.

Rikorder (diktafon) se ne može koristiti dok je aktivna neka govorna ili GPRS veza.

Snimanje

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Mediji* pa *Diktafon*.
2. Da snimanje započnete, odaberite *Snimi*. Da snimanje započnete u toku veze, pritisnite **Opcije**, pa odaberite *Snimi*. Kada snimate telefonski razgovor, svi učesnici u vezi čuju tihi pisak na približno svakih pet sekundi.
Kada snimate telefonski razgovor, držite telefon u normalnom položaju, uz uvo.
3. Da snimanje prekinete, pritisnite **Prekini**. Telefonski aparat memoriše snimak u folder *Audio snimci* u meniju *Galerija*.
4. Da preslušate prethodni snimak, odaberite *Pusti posl. snimlj.*
5. Da pošaljete prethodni snimak, odaberite *Pošalji posl. snimlj.* Snimak se može poslati preko MMS servisa.

Lista snimaka

Pritisnite **Meni**, odaberite *Mediji*, *Diktafon* pa *Lista snimaka*. Prikazaće se lista foldera u okviru *Galerija*. Otvorite *Audio snimci* da pogledate listu snimaka. Pritisnite **Opcije** i možete odabrati neku od opcija za datoteke u *Galerija*. Vidite *Galerija* na stranici [122](#).

■ Rokovnik

Alarm

Alarm koristi format prikazivanja vremena koji je podešen za sat. Alarm funkcioniše i kada je telefon isključen, ako ima dovoljno energije u bateriji.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Rokovnik**, pa **Alarm**.

- Odaberite **Vreme alarma**, unesite vreme alarma i pritisnite **OK**.
Da izmenite vreme alarma, odaberite **Uključi**.
- Odaberite **Ponavljanje alarma** da podesite alarm za odabrane dane u nedelji.
- Odaberite **Ton alarma** i odaberite uobičajeni ton alarma, podesite ton alarma po svom ukusu tako što ćete ga izabrati iz liste melodiju u Galeriji.

Kada istekne vreme podešeno za alarm

Telefon će se oglasiti alarmom i paliti i gasiti **Alarm!** kao i trenutno vreme.

Da prekinete alarm, pritisnite **Prekini**. Ako pustite aparat da zvoni jedan minut, ili pritisnete **Ponovi**, alarm prestaje i obnavlja se posle desetak minuta.

Ako je u vreme podešeno za alarm aparat isključen, on će se automatski uključiti i oglasiti alarmom. Ako pritisnete **Prekini**, aparat Vas pita da li želite da ga aktivirate. Pritisnite **Ne** da aparat isključite, ili **Da** da biste mogli da pozivate i primete pozive. Ne pritikajte **Da** kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kalendar

Kalendar Vašeg telefonskog aparata Vam pomaže da vodite evidenciju o podsetnicama, pozivima koje imate obaviti, sastancima i rođendanima.

Kalendar koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik*, pa *Kalendar*.

Savet: Da brzo otvorite meni *Kalendar*, u pasivnom režimu pritisnite **▶**.

Dođite do željenog dana. Trenutni dan je uokviren. Ako su za dan postavljene neke napomene, on je ispisan masnim slovima. Da vidite napomene za taj dan, pritisnite **Vidi**. Da vidite neku sedmicu, pritisnite **Opcije** i odaberite *Sedmični pregled*.

- Da vidite određenu napomenu, dođite do nje i pritisnite **Vidi**. Pregled napomena Vam omogućava da pogledate detalje odabrane napomene. Napomenu možete prelistavati.
- Postoje i opcije kreiranja napomene, njenog slanja direktno u kalendar drugog kompatibilnog telefona u obliku tekstualne ili multimedija poruke.

Na raspolaganju su opcije brisanja, izmena, premeštanja i ponavljanja napomena kao i kopiranja napomene u neki drugi dan.

Da obrišete sve napomene iz kalendara, odaberite mesečni ili nedeljni pregled, pritisnite i odaberite *Obriši sve napom.*

Podešavanje, da postavite datum, vreme, format datuma i vremena, ili dan kojim počinje sedmica. Opcija *Auto. brisanje* Vam omogućava da podesite telefonski aparat da automatski posle određenog vremena briše stare

napomene. Međutim, napomene sa ponavljanjem, na primer rođendani, se neće brisati.

Unos napomene u kalendar

Za detalje o načinu unosa slova i brojeva pogledajte deo [Pisanje teksta](#) na stranici [41](#).

Pritisnite **Meni**, odaberite **Rokovnik**, pa **Kalendar**. Dođite do željenog datuma, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Stavi napomenu**. Odaberite jednu od sledećih vrsta napomena:

- **Sastanak** - Ukucajte tekst (ili pritisnite **Opcije** i potražite ime u kontaktima) pa pritisnite **Sačuvaj**. Unesite mesto održavanja sastanka pa pritisnite **Sačuvaj**. Unesite vreme i datum početka sastanka, pa zatim unesite vreme i datum završetka sastanka. Da biste postavili alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite **Sa zvukom** ili **Nečujan** (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- **Poziv** - Ukucajte telefonski broj i pritisnite **Sačuvaj**. Ukucajte ime i pritisnite **Sačuvaj**. (Umesto unosa broja telefona, pritisnite **Opcije** da ime i telefonski broj potražite u kontaktima.) Zatim unesite vreme za obavljanje poziva. Da biste postavili alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite **Sa zvukom** ili **Nečujan** (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- **Rođendan** - Ukucajte ime osobe (ili pritisnite **Opcije** pa ime potražite u kontaktima), i pritisnite **Sačuvaj**. Zatim ukucajte godinu rođenja i pritisnite **OK**. Da biste postavili alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite **Sa zvukom** ili **Nečujan** (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.

- **Memo** - Unesite tekst pa pritisnite **Sačuvaj**. Unesite početni i krajnji datum za napomenu, podsetnicu. Da biste postavili alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite **Sa zvukom** ili **Nečujan** (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- **Podsetnik** - Ukucajte predmet za podsetnicu i pritisnite **Sačuvaj**. Da postavite alarm za napomenu, odaberite **Alarm uključen** pa postavite vreme upozorenja, alarma.

Kada je postavljen alarm za napomenu, u pregledu se prikazuje indikator .

Kada Vas telefonski aparat upozorava alarmom na napomenu

Telefon pišti i prikazuje napomenu. Kada je na ekranu prikazana napomena tipa "poziv" , prikazani broj možete da pozovete pritiskom na taster .

- Da prekinete alarm a da ne pogledate napomenu, pritisnite **Izađi**.
- Da prekinete alarm i pogledate napomenu, pritisnite **Vidi**. Pritisnite **Ponovi** i alarm će se ponovo oglasiti za deset minuta.

Lista obaveza

Imate mogućnost da memorišete napomenu za neku obavezu, odredite stepen prioriteta napomene i da je markirate kao urađeno kada obavezu, zadatak obavite. Napomene možete razvrstavati po prioritetu ili po datumu.

Lista obaveza koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

Pritisnite **Meni**, odaberite **Rokovnik**, pa **Lista obaveza**.

Pritisnite **Dod. nap.** da biste uneli napomenu. Ukucajte tekst pa pritisnite **Sačuvaj**. Odaberite stepen prioriteta za napomenu, *Visok*, *Srednji*, ili *Nizak*. Telefon automatski postavlja rok bez alarma za napomenu. Da izmenite rok, prikažite napomenu pa odaberite opciju rok.

lli dođite do napomene i pritisnite **Vidi** ili pritisnite **Opcije**.

- Da dodate novu napomenu, odaberite *Dodaj*.
- Možete takođe pogledati i obrisati odabranu napomenu, kao i obrisati sve napomene koje ste označili kao obavljeno. Možete razvrstati napomene po prioritetu i roku, poslati poruku na drugi telefon, sačuvati poruku kao napomenu u kalendar ili pristupiti kalendaru.

U toku pregleda napomene, možete odabrati opciju izmene odabrane poruke, izmene roka ili prioriteta napomene, ili je označiti kao obavljeno.

Napomene

Ovu aplikaciju možete koristiti za sastavljanje i slanje napomena kompatibilnim uređajima preko MMS servisa.

Aplikacija Napomene koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 16.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik*, pa *Napomene*. Ako vreme i datum nisu podešeni, telefon će tražiti da to učinite pre početka sastavljanja, pisanja napomene.

Da dodate napomenu, pritisnite **Napom.** ili pritisnite **Opcije** i odaberite *Stavi napomenu*. Ukucajte napomenu, pa odaberite **Sačuvaj**.

Ili dođite do napomene i pritisnite **Vidi** ili pritisnite **Opcije** da biste videli opcije za napomene.

Sinhronizacija

Modul Sinhronizacija Vam omogućava da podatke iz svog kalendara i podatke o kontaktima sačuvate, prebacite na neki Internet server (mrežni servis) ili u kompatibilni PC računar. Ako ste podatke sačuvali na nekom Internet serveru, svoj telefon možete sinhronizovati startovanjem sinhronizacije sa telefona. Takođe možete sinhronizovati podatke kontakata, kalendara sa podacima i napomenama koje se nalaze u Vašem PC računaru, startovanjem sinhronizacije sa računara.

Napomena: Kontakti na SIM kartici se neće sinhronizovati.

Odgovaranje na dolazni poziv u toku sinhronizacije istu prekida, pa je potrebno da je startujete ponovo.

Sinhronizacija sa telefonskog aparata

Pre sinhronizovanja sa svog telefona, moraćete da se pretplatite na servis sinhronizacije i pribavite konfiguraciona podešavanja od svog provajdera. Za detalje u vezi raspoloživosti i parametre podešavanja servisa sinhronizacije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Da započnete sinhronizaciju sa svog telefonskog aparata:

1. Aktivirajte parametre, podešavanja veze neophodne za sinhronizaciju. Vidite [Podešavanja za sinhronizaciju sa Vašeg telefonskog aparata](#): na stranici 135.

2. Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik, Sinhronizacija* pa *Sinhronizacija preko servera* i *Podaci koji se sinhronizuju*. Markirajte podatke koje želite da sinhronizujete, pa pritisnite **Završi**.
3. Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik, Sinhronizacija, Sinhronizacija preko servera* pa *Sinhroniši*.
4. Pošto potvrdite, markirani podaci aktiviranog skupa će biti sinhronizovani. Imajte na umu da prva sinhronizacija, ili ponovljena prekinuta sinhronizacija, može potrajati i do 30 minuta ako su kontakti ili kalendar ispunjeni.

Podešavanja za sinhronizaciju sa Vašeg telefonskog aparata:

Konfiguracionu poruku za podešavanja sinhronizacije možete dobiti od operatora mreže ili od provajdera servisa. Za detalje u vezi raspoloživosti i parametre podešavanja servisa sinhronizacije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa. Za prijem podešavanja u formi konfiguracione poruke, vidite deo [Servis konfiguracionih podešavanja](#) na stranici 19. Za unos podešavanja ručno, pogledajte [Podešavanja konfiguracije](#) na stranici 118.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik, Sinhronizacija* pa *Sinhronizacija preko servera* i *Podešavanja sinhronizacije*. Odaberite:

1. Odaberite *Konfiguracija*, dođite do provajdera servisa čija podešavanja želite da aktivirate pa pritisnite **Izaberi**.
2. *Račun* da pogledate naloge koje nudi provajder usluga. Ako je prikazano više od jednog naloga, odaberite onaj koji želite da koristite.

Sinhronizacija sa kompatibilnog PC računara

Za sinhronizaciju kontakata, kalendara i napomena iz svog PC računara, koristite kabl za prenos podataka. Za to je neophodno i da je na PC računaru instaliran programski paket PC Suite. Startujte sinhronizaciju sa računara koristeći PC Suite programski paket.

Obratite pažnju da je telefon u pasivnom režimu i da su vreme i datum podešeni.

■ Aplikacije

Igre i aplikacije

Softver Vašeg aparata može da sadrži igre i aplikacije posebno programirane za ovaj Nokia telefon.

Startovanje igre ili aplikacije

Pritisnite **Meni**, izaberite *Aplikacije*, zatim *Igre* pa *Izaberi igru*, ili *Kolekcija* pa *Izaberi aplikaciju*. Dođite do igre ili aplikacije i pritisnite **Otvori** ili pritisnite .

Imajte na umu da igranje igara i upotreba aplikacija brže prazne bateriju (pa je eventualno potrebno telefon priključiti na punjač).

Opcije dostupne za igre ili aplikacije

Pritisnite **Meni**, i odaberite *Aplikacije*, *Igre* ili *Kolekcija*. Dođite do igre ili aplikacije i pritisnite **Opcije**. Na raspolaganju mogu biti i naredne opcije:

- *Obriši*, da obrišete aplikaciju ili skup aplikacija iz telefonskog aparata.

Imajte na umu da ako obrišete fabrički instalisanu igru ili aplikaciju, iste možete ponovo preuzeti u telefon sa dela za podršku Nokia veb sajta, na adresi www.nokia.com.

- *Detalji*, za dodatne informacije o igri ili aplikaciji.
- *Ažuriraj verziju*, da proverite da li je za preuzimanje na raspolaganju novija verzija (mrežni servis).
- *Web strana*, za dodatne informacije ili podatke na nekoj Internet strani. Ovu mogućnost mora da podržava komunikaciona mreža. Prikazuje se jedino ako je takva Internet adresa data sa igrom ili aplikacijom.
- *Pristup aplikaciji*, da ograničite pristup igre ili aplikacije mreži, kako biste izbegli neočekivane troškove. Odaberite *Komunikacija* ili *Pristup mreži*, *Slanje poruka* ili *Povezivanje*, ili odaberite *Pristup telefonu* ili *Auto-pokretanje*. Odaberite u svakoj kategoriji, ako je na raspolaganju, jednu od sledećih dozvola:
 - *Pitaj svaki put* i telefon će uvek pitati za pristup mreži.
 - *Pitaj samo prvi put* i telefon će pitati samo za prvi pokušaj pristupa mreži.
 - *Uvek dozvoljeno* da pristup mreži bude uvek dozvoljen.
 - *Nije dozvoljeno* da pristup mreži bude zabranjen.

Preuzimanje igre ili aplikacije

Vaš telefon podržava J2ME™ Java aplikacije. Pre preuzimanja neke aplikacije, proverite da je ona kompatibilna sa Vašim telefonom.

Važno: Instalirajte aplikacije samo iz onih izvora koji nude adekvatnu zaštitu od štetnog softvera.

Nove Java aplikacije možete preuzimati na više načina:

- Pritisnite **Meni**, izaberite *Aplikacije*, *Igre* pa *Dopuna igara*, ili *Kolekcija* pa *Dopuna aplikacija* i prikazaće se lista adresa (bukmark oznaka) koje su na raspolaganju. Odaberite *Još adresa* da pristupite listi adresa (bukmark oznaka) u meniju *Servisi*; vidite deo *Adrese (bukmark oznake)* na stranici 154.

Odaberite odgovarajuću adresu (bukmark oznaku) za povezivanje na željenu stranu. Ako uspostavljanje veze ne uspe, verovatno je nemoguće pristupiti datoj strani preko servisa čije parametre veze trenutno koristite. U tom slučaju, uđite u meni *Servisi* i aktivirajte drugi skup parametara servisa; vidite *Uspostavljanje veze sa servisom* na stranici 149. Pokušajte ponovo da se povežete na stranu.

Koji su Vam servisi na raspolaganju, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa.

- Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa *Linkovi preuzim..* Vidite *Preuzimanje* na stranici 155.
- Upotrebite program Nokia Application installer iz paketa PC Suite da preuzmete aplikacije u svoj aparat.

Imajte na umu da Nokia ne garantuje za aplikacije preuzete sa drugih, a ne sa svog sajta. Ako se odlučite da sa njih preuzimate Java aplikacije, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi sajt.

Imajte na umu da aplikacija koja se preuzima može da bude sačuvana u meni *Igre* umesto u meni *Aplikacije*.

Podešavanja igre

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Igre* pa *Podeš. aplikacije* da podesite zvuk, svetla i vibracije za igre.

Stanje memorije za igre i aplikacije

Da vidite količinu memorije raspoložive za instalisanje igre ili aplikacije (treća zajednička memorija), pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Igre* ili *Kolekcija*, pa zatim *Memorija*.

Igre i aplikacije koriste zajedničku memoriju; vidite *Zajednička memorija* na stranici 16.

Kalkulator

Kalkulator Vašeg telefonskog aparata sabira, oduzima, deli, množi, diže na kvadrat, izračunava kvadratni koren i konvertuje valute.

Napomena: Preciznost ovog kalkulatora je ograničena i on je namenjen samo za jednostavne proračune.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Kalkulator*.
2. Kada se na ekranu pokaže "0" unesite prvi broj računске operacije; pritisnite **⌘ #** za decimalni zarez.

3. Pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj, Oduzmi, Pomnoži, Podeli, Kvadriraj, Kvadratni koren* ili *Promeni znak*.

Savet: Ili, pritisnite ***+** jednom za sabiranje, dva puta za oduzimanje, tri puta za množenje i četiri puta za deljenje.

4. Unesite drugi broj.
5. Da pogledate rešenje, pritisnite **Rezultat**. Ponovite potreban broj puta korake 3 do 5.
6. Da biste započeli novi proračun, prvo pritisnite i držite **Obriši**.

Izračunavanje konverzije valuta

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Kalkulator*.
2. Da sačuvate kurs, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Kurs*. Odaberite jednu od prikazanih opcija. Ukucajte kurs valuta, pritisnite **↕ #** za decimalni zarez, pa **OK**. Kurs ostaje u memoriji dok ga ne promenite drugom vrednošću.
3. Da sprovedete konverziju valuta, ukucajte iznos valute koju konvertujete, pritisnite **Opcije**, i odaberite *U domaću* ili *U stranu*.

Napomena: Kada promenite osnovnu valutu, morate da unesete nove kurseve pošto se svi prethodno uneti poništavaju.

Savet: Konverziju valuta možete uraditi i u pasivnom režimu. Ukucajte iznos valute koji konvertujete, pritisnite **Opcije**, i odaberite *U domaću* ili *U stranu*.

Tajmer

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Tajmer*. Unesite vreme alarma u satima, minutima i sekundama i pritisnite **OK**. Po želji, napišite napomenu koja će se prikazati kada istekne postavljeno vreme, i pritisnite **Počni** da startujete tajmer.

- Da promenite vremenski period za odbrojavanje, odaberite *Izmeni vreme*, ili da zaustavite tajmer, odaberite *Zaustavi tajmer*.

Ako je aparat u pasivnom režimu kada istekne vreme alarma, on će se oglasiti alarmom i paliti i gasiti tekst napomene ako je ona postavljena, ili u suprotnom, *Vreme tajmera je isteklo*. Alarm prekidate pritiskom na bilo koji taster. Ako se ne pritisne nijedan taster, alarm se automatski prekida u roku od 30 sekundi. Da zaustavite alarm i obrišete napomenu, pritisnite **Izađi**.

Štoperica

Koristeći štopericu možete meriti vreme, meriti prolazna ili međuvremena. U toku merenja vremena, mogu se koristiti ostale funkcije telefonskog aparata. Da ostavite štopovanje vremena u pozadini, pritisnite taster .

Upotreba štoperice, ili njen rad u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Praćenje i deljenje vremena

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci, Štoperica* pa *Merenje iz delova*. Ako ste postavili merenje vremena u pozadini, možete odabrati *Nastavi*.

2. Pritisnite **Počni** da počnete praćenje vremena. Pritisnite **Podeli** uvek kada želite da očitete međuvreme. Lista međuvremena se prikazuje na ekranu ispod isteklog vremena. Možete ih pregledati prelistavanjem.
3. Pritisnite **Prekini** da prekinete praćenje vremena.
4. Da vremena sačuvate, pritisnite **Sačuvaj** pa unesite ime.
Ili, pritisnite **Opcije** i odaberite **Počni** da ponovo započnete praćenje vremena. Novo vreme se dodaje prethodnom. Odaberite **Poništi** da vreme poništite bez memorisanja.

Prolazna vremena

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci, Štoperica* pa *Merenje prolaza*. Pritisnite **Počni** da započnete praćenje vremena, a **Prolaz** da očitete prolazno vreme. Pritisnite **Prekini** da prekinete merenje prolaznih vremena. Da vremena sačuvate, pritisnite **Sačuvaj** pa unesite ime. Ili pritisnite **Opcije** da započnete merenje ili da poništite prolazna vremena. Pogledajte deo [Praćenje i deljenje vremena](#) na stranici 141.

Pregled i brisanje vremena

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Štoperica*.

Ako štoperica nije poništena, možete odabrati *Pokaži zadnje* da pogledate poslednje izmereno vreme. Odaberite *Vidi vremena* i prikazaće Vam se lista imena ili konačnih vremena skupa merenja, pa Vi odaberite koji skup želite da pogledate.

Da obrišete memorisana vremena, odaberite *Obriši vremena*. Odaberite *Obriši sve* pa pritisnite **OK**, ili odaberite *Jedno po jedno*, dođite do vremena koje želite da obrišete, pritisnite **Obriši**, pa **OK**.

Novčanik

U modulu *Novčanik* možete da memorišete lične podatke, na primer, brojeve kreditnih kartica i adrese. Podacima koji se čuvaju u novčaniku se lako pristupa u toku pretraživanja i oni se mogu koristiti za automatsko popunjavanje podataka, na primer, pri onlajn kupovini ako provajder podržava funkciju novčanika. Ovdje takođe možete čuvati i pristupne šifre za razne mrežne servise za koje se traži korisničko ime i lozinka.

Podaci u novčaniku su zaštićeni šifrom novčanika koju definišete kada mu prvi put pristupite. Kada se prikaže *Kreiraj šifru novčanika*: ukucajte šifru i pritisnite **OK** da je potvrdite, pa u *Potvrdi šifru novčanika*: ukucajte tu šifru ponovo i pritisnite **OK**. Vidite i deo *Šifra novčanika (4 do 10 cifara)* na stranici 18.

Ako želite da obrišete sve podatke u novčaniku, kao i šifru novčanika, u pasivnom režimu ukucajte *#7370925538# (ili slovima *#res wallet#). Biće Vam potrebna i sigurnosna, zaštitna šifra telefonskog aparata; vidite *Pristupne šifre* na stranici 17.

Da biste uneli, ili izmenili neke podatke u novčaniku, pristupite meniju Novčanik. Da biste koristili podatke u novčaniku za onlajn servise, pristupite Novčaniku iz pretraživača; vidite *Servisi* na stranici 148.

Pristupanje meniju Novčanik

Da pristupite novčaniku, pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Novčanik*. Unesite svoju šifru novčanika i pritisnite **OK**; vidite *Podešavanja novčanika* na stranici 146. Odaberite:

- *Nač. novčanika*, da kreirate kombinacije kartica za različite servise. Način, skup novčanika je koristan ako neki servis zahteva unos velikog broja podataka.

Možete da odaberete odgovarajući skup novčanika umesto da pojedinačno birate različite kartice sa podacima.

- **Kartice**, da memorišete lične podatke kartice. Za platne kartice, popustne kartice (pojedinih lanaca prodavnica) i pristupne kartica možete memorisati podatke kao što su, na primer, kombinacije korisničkih imena i lozinki, kao i adresni i lični podaci korisnika. Vidite [Memorisanje detalja kartice](#) na stranici 144.
- **Karte**, da sačuvate obaveštenja o elektronskim ulaznicama koje ste kupili preko nekog mobilnog, onlajn servisa. Da pogledate ulaznice, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Vidi**.
- **Računi**, da sačuvate priznanice onlajn kupovina.
- **Lične napomene**, da sačuvate razne lične podatke koje želite da budu zaštićeni PIN šifrom novčanika. Vidite [Lične napomene](#) na stranici 145.
- **Podešavanje**; vidite [Podešavanje novčanika](#) na stranici 146.

Memorisanje detalja kartice

Pristupite novčaniku i odaberite **Kartice**. Odaberite tip kartice čije detalje želite da memorišete: **Platne kartice**, **Kart. lojalnosti**, **Kartice pristupa**, **Kar. s info o kor.**, ili **Adrese**. Ako još nijedna kartica nije dodata, pritisnite **Dodaj**, u suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite **Dodaj novu**. Popunite polja podacima, pa pritisnite **Završi**.

Ako to podržava Vaš provajder servisa, podatke kartice možete primati u telefon kao konfiguracionu poruku. Bićete obavešteni kojoj kategoriji data kartica

pripada. Za mogućnost dobijanja kartičnih podataka u formi konfiguracione poruke, obratite se izdavaocu kartice ili provajderu servisa.

Lične napomene

Takođe možete memorisati i lične podatke, kao što su brojevi bankovnih računa, lozinke, šifre ili napomene.

Pristupite novčaniku i odaberite *Lične napomene*. Pritisnite **Opcije** da pogledate, dodate ili izmenite odabranu napomenu, kao i da napomene razvrstate po nazivu ili datumu, ili da ih obrišete. Dok gledate neku napomenu, možete je izmeniti ili obrisati. Opcija *Pošalji kao tekst* služi za kopiranje napomene u tekstualne poruke, a opcija *Kopiraj u kalendar* za kopiranje napomene u kalendar. *Uzmi detalje*, služi za preuzimanje brojeva, e-mail adresa i veb adresa iz napomene.

Kreiranje skupa novčanika

Pošto sačuvate svoje lične podatke kartice, možete ih objediniti u neki skup novčanika. Skup novčanika možete koristiti da u toku pretraživanja preuzmete podatke novčanika iz različitih kartica.

1. Pristupite novčaniku i odaberite *Nač. novčanika*.
2. Da kreirate novi način, skup novčanika ako još nijedan nije dodat, pritisnite **Dodaj**. U suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj novu*.
3. Popunite naredna polja, pa pritisnite **Završi**. Neka polja sadrže podatke koji se biraju iz novčanika. Te podatke morate sačuvati, memorisati, pre nego što budete mogli da kreirate neki skup, način rada novčanika.
 - *Sledeće izaberite platnu karticu* - odaberite neku karticu iz liste platnih kartica.

- *Sledeće izaberite karticu lojalnosti* – odaberite neku karticu iz liste internih, popustnih kartica.
- *Sledeće izaberite karticu pristupa* – odaberite neku karticu iz liste pristupnih kartica.
- *Sledeće izaberite karticu s info o korisniku* – odaberite neku karticu iz liste korisničkih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu placanja* – odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu isporuke* – odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu isporuke računa* – odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite metodu isporuke računa* – odaberite način dostave priznanice; *Na broj telefona* ili *Na e-mail adresu*.
- *Ime načina novčanika*: unesite ime za dati skup.

Neka polja sadrže podatke koji se biraju iz novčanika. Te podatke morate sačuvati, memorisati, pre nego što budete mogli da kreirate neki skup, način rada novčanika.

Podešavanje novčanika

Pristupite novčaniku i odaberite *Podešavanje*. Odaberite *Promeni šifru*, da promenite šifru novčanika. Odaberite *ID radio frekven*, da podesite RFID ID telefona pomoću *Šifra ID-a radio frekvencije* i *Vrsta ID-a radio frekvencije*. (RFID –

radiotalasna identifikacija, je tehnologija za bezbednije sprovođenje komercijalnih transakcija preko Vašeg telefona)

Vodič za plaćanje pomoću novčanika

- Da biste obavili kupovinu, pristupite sajtu željenog servisa koji podržava korišćenje novčanika. Neophodno je da servis podržava ECML (jezik za modeliranje elektronske trgovine) specifikaciju. Vidite [Uspostavljanje veze sa servisom](#) na stranici 149.

Odaberite proizvod koji želite da kupite i pre kupovine pažljivo pročitajte sve informacije koje su date.

Tekst možda ne staje u jedan ekran. Zato obavezno prelistajte i pročitajte kompletan tekst pre same kupovine.

- Da biste platili svoju kupovinu, telefon Vas pita da li želite da koristite novčanik ili ne. Telefon takođe traži i Vašu PIN šifru novčanika.
- Odaberite karticu kojom želite da platite iz liste platnih kartica. Pod uslovom da obrazac koji primite od provajdera servisa podržava ECML specifikaciju, telefon automatski popunjava podatke iz kreditne kartice ili skupa novčanika u novčaniku.
- Potvrdite kupovinu i informacija će se proslediti.
- Eventualno ćete primiti potvrdu prijema ili digitalnu priznanicu za kupovinu.
- Da zatvorite novčanik, odaberite *Zatvori novčanik*. Ako novčanik ne koristite 5 minuta, on se automatski zatvara.

Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos

lozinke, ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Podaci ili servisi kojima ste pristupali su upisani u keš memoriju.

Za pražnjenje keš memorije, vidite [Keš memorija](#) na stranici 156.

■ Servisi

Koristeći pretraživač svog telefona možete pristupati različitim servisima mobilnog Interneta. Na primer, ti servisi mogu biti izveštaji o vremenu, vesti, redovi letenja ili finansijske informacije.

Za raspoloživost servisa, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže i/ili provajdera servisa čiji servis želite da koristite. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih usluga.

Koristeći pretraživač svog telefona možete pretraživati sajtove koji koriste Wireless Mark-Up Language (WML) ili Extensible HyperText Markup Language (xHTML) jezik. Izgled stranica može da bude različit zavisno od veličine ekrana. Imajte na umu da nećete moći da vidite sve detalje neke Internet prezentacije, stranice.

Osnovni koraci za pristup i korišćenje servisa

1. Memorišite parametre servisa koji su neophodni za pristup servisu koji želite da koristite. Vidite stranicu [149](#).
2. Uspostavite vezu sa datim servisom. Vidite stranicu [149](#).
3. Započnite pretraživanje strana servisa. Vidite stranicu [150](#).
4. Pošto završite pretraživanje, prekinite vezu sa servisom. Vidite stranicu [152](#).

Podešavanje telefonskog aparata za neki servis

Vaš telefon može imati sačuvana neka servisna podešavanja. Dodatna podešavanja se mogu primiti preko konfiguracione poruke od provajdera servisa koji nudi servis koji želite da koristite.

Za prijem podešavanja servisa u formi konfiguracione poruke, pogledajte deo [Servis konfiguracionih podešavanja](#) na stranici 19 i [Podešavanja konfiguracije](#) na stranici 118.

Za više informacija i pravilne parametre, podešavanja, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu koji nudi servis koji želite da koristite.

Uspostavljanje veze sa servisom

1. Proverite da su aktivirana podešavanja servisa koji želite da koristite. Da aktivirate parametre:
Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi, Podešavanja*, pa *Podešavanja konfiguracije*.
Odaberite *Konfiguracija* i odaberite skup konfiguracije koji želite da aktivirate.
2. Uspostavite vezu sa datim servisom. Postoje tri načina za povezivanje:
 - Otvorite početnu stranu, houpmejdž, provajdera servisa:
Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa *Početna strana*, ili u pasivnom režimu, pritisnite i držite .
 - Izaberite bukmark, adresu, datog servisa:
Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi*, pa *Adrese* i odaberite bukmark, adresu.

Ako adresa (bukmark oznaka) ne funkcioniše sa trenutno aktivnim parametrima servisa, aktivirajte neki drugi skup parametara servisa i pokušajte ponovo.

- Odaberite poslednji URL:
Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi*, *Zadnja web adr.*
- Ukucajte adresu servisa:
Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa zatim *Idi na adresu*. Ukucajte adresu servisa i pritisnite **OK**.

Pretraživanje strana servisa

Pošto ste uspostavili vezu sa servisom, možete početi pretraživanje njegovih strana. Funkcije tastera telefonskog aparata se mogu razlikovati od jednog do drugog servisa. Pratite tekst uputstva na ekranu telefonskog aparata. Za više informacija se obratite svom provajderu servisa.

Imajte na umu da ako je za tip veze, nosilac podataka, odabran GPRS, u toku pretraživanja se prikazuje ikonica u levom gornjem uglu ekrana. Ako u toku (E)GPRS veze primite poziv ili tekstualnu poruku ili uputite poziv, u gornjem levom uglu ekrana prikazaće se ikonica koja označava da je (E)GPRS veza zadržana (stavljena na čekanje). Po završetku poziva, telefon pokušava da povрати (E)GPRS vezu.

Upotreba tastera telefonskog aparata u toku pretraživanja

- Za kretanje po stranama koristite tastere za pretragu.

- Da odaberete neku istaknutu stavku, pritisnite , ili pritisnite **Opcije** pa odaberite opciju otvaranja linka.
- Da unesete slova ili cifre, koristite tastere - -

pristupali su upisani u keš memoriju. Za pražnjenje keš memorije, vidite [Keš memorija](#) na stranici [156](#).

Direktno pozivanje

Pretraživač podržava funkcije kojima možete da pristupate u toku pretraživanja. Možete da uputite govorni poziv, da pošaljete DTMF tonske sekvence u toku govornog poziva i da sačuvate ime i telefonski broj sa neke strane.

Raskinite vezu sa servisom

Da prekinete pretraživanje i raskinete vezu, pritisnite **Opcije** i odaberite *Prekini*. Kada se prikaže *Prekini pretraživanje?* pritisnite **Da**.

Ili, pritisnite dva puta, ili pritisnite i držite .

Podešavanje izgleda pretraživača

U toku pretraživanja, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ostale opcije* pa *Podešav. izgleda*, ili u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi, Podešavanja* pa *Podešavanje izgleda*. Odaberite:

- *Prelom teksta*. Odaberite *Uključen* i tekst će se nastavljati u naredni red. Ako odaberete *Isključen*, tekst će biti skraćen.
- Odaberite *Veličina slova* i odaberite veličinu.
- *Prikaz slika*. Odaberite *Ne*, pa se neće prikazivati slike koje se pojavljuju na stranama. Ovo može da ubrza pretraživanje strana koje sadrže dosta slika.
- *Upozorenja*, odaberite *Upozor. za vezu koja nije bezbed.* pa zatim *Da* da podesite telefon da Vas upozorava kada u toku pretraživanja prelazite sa

bezbedne (štićene) na neštićenu (otvorenu) vezu. Odaberite *Upozor. za stavke koje nisu bezbed.* pa zatim *Da* da podesite telefon da Vas upozorava kada se na nekoj bezbednoj (štićenoj) strani sajta nalaze neštićeni elementi, stavke. Imajte na umu da ova upozorenja ne garantuju bezbednost, zaštitu veze. Za dalje informacije, pogledajte deo *Sigurnost, zaštita pretraživača* na stranici 157.

- *Kodiranje znakova*, da odaberete koji će kodni raspored pretraživač koristiti za prikaz teksta na stranama koje same ne daju takvu informaciju kao i da odaberete da li će se za slanje veb adresa na kompatibilne telefone uvek koristiti UTF-8 kodni raspored.

Kukice

Kukica, ili "kolačić", je podatak koji neki sajt, lokacija, unosi u keš memoriju pretraživača Vašeg telefona. Taj podatak mogu biti, na primer, Vaše korisničke informacije ili vaše preference u pretraživanju. Kukice, "kolačići", se čuvaju dok ne ispraznite keš memoriju; vidite *Keš memorija* na stranici 156.

1. U toku pretraživanja pritisnite **Opcije**, odaberite *Ostale opcije, Zaštita*, pa *Podešav. kukica*, ili, u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi, Podešavanja, Podešavanje zaštite*, pa *Kukice*.
2. Odaberite *Dozvoljene* ili *Odbacuju se*, da dopustite, odnosno zabranite primanje "kolačića", kukica.

Adrese (bukmark oznake)

Imate mogućnost čuvanja adresa strana u obliku bukmark oznaka, adresa, u memoriji aparata.

1. U toku pretraživanja pritisnite **Opcije** i odaberite **Adrese**, ili, u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite **Servisi**, pa **Adrese**.
2. Dođite do adrese, bukmark oznake, koju želite da koristite i pritisnite **Izaberi** da se povežete na stranu na koju se odnosi ta adresa.

Ili odaberite **Opcije** da pogledate naziv i IP adresu odabrane adrese, bukmark oznake, da je izmenite ili obrišete, ili da je pošaljete direktno na drugi telefon kao bukmark oznaku, ili kao tekstualnu poruku, ili da kreirate novu adresu.

U Vašem uređaju postoje neke adrese, bukmark oznake, koje nisu ni u kakvoj vezi sa firmom Nokia. Nokia ne odobrava niti garantuje za ove sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

Primanje adrese

Kada primite adresu, bukmark oznaku (poslatu kao bukmark, adresa), prikazuje se obaveštenje **1 adresa je primljena**. Pritisnite **Prikaži** da pogledate adresu. Da sačuvate adresu, pritisnite **Sačuvaj**, ili pritisnite **Opcije** i odaberite **Vidi** da pogledate detalje ili **Obriši** da je odbacite. Da neku adresu, bukmark oznaku, odbacite čim je primite, pritisnite **Izađi** pa **OK**.

Preuzimanje

Da preuzmete dodatne melodije, slike, igre, video snimke, teme ili aplikacije u svoj telefon (mrežni servis), pritisnite **Meni**, i odaberite **Servisi** pa **Linkovi preuzim**.

Odaberite **Preuzim. melodija**, **Preuzimanja slika**, **Dopuna igara**, **Preuzimanja videa**, **Preuzimanja tema** ili **Dopuna aplikacija**.

Važno: Instalirajte aplikacije samo iz onih izvora koji nude adekvatnu zaštitu od štetnog softvera.

Koji su Vam servisi na raspolaganju, cene i pretplatu proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa.

Servisni prijem

Telefonski aparat može da prima servisne poruke (dostavljene bez Vašeg zahteva) koje Vam šalje provajder (mrežni servis). Servisne poruke su obaveštenja o, na primer glavnim vestima, naslovima i mogu da sadrže tekstualnu poruku ili adresu nekog servisa.

Da u pasivnom režimu pristupite funkciji **Servisni prijem**, kada primite servisnu poruku, pritisnite **Prikaži**.

Ako pritisnete **Izadi**, poruka se premešta u **Servisni prijem**. Da opciji **Servisni prijem** pristupite naknadno, pritisnite **Meni**, odaberite **Servisi** pa **Servisni prijem**.

Da opciji **Servisni prijem** pristupite u toku pretraživanja, pritisnite **Opcije** i odaberite **Ostale opcije**, pa **Servisni prijem**. Dođite do poruke koji želite, pritisnite **Preuzmi** da aktivirate pretraživač i da preuzmete markirani sadržaj ili pritisnite

Opcije i odaberite *Detalji* da Vam se prikažu detaljne informacije o servisnom obaveštenju, ili odaberite *Obrisi* da je obrišete.

Podешavanje servisnog prijema

Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi*, *Podешavanja*, pa *Podешavanje servisnog prijema*.

- Odaberite *Servisne poruke* pa *Uključene* (ili *Isključene*) da podesite telefon da prima (odnosno, da ne prima) servisne poruke.
- Odaberite *Filter za poruke* i *Uključene* da podesite telefon da prima servisne poruke samo od onih autora sadržaja koje odobrava provajder servisa. Da vidite listu odobrenih autora sadržaja, odaberite *Provereni kanali*.
- Odaberite *Automatska veza*. Ako ste telefon podesili da prima servisne poruke i odaberete *Uključi*, telefon će automatski, iz pasivnog režima, aktivirati pretraživač kada primi servisnu poruku.

Ako odaberete opciju *Isključi*, telefon će aktivirati pretraživač tek kada odaberete *Preuzmi* pošto primite servisnu poruku.

Keš memorija

Podaci kao i servisi kojima ste pristupali čuvaju se u keš memoriji Vašeg aparata. Keš memorija je baferski memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Da ispraznite keš memoriju:

- u toku pretraživanja, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ostale opcije* pa *Obrisi keš*, ili
- u pasivnom režimu, pritisnite **Meni** odaberite *Servisi* pa *Obrisi keš*.

Sigurnost, zaštita pretraživača

Sigurnosna zaštita je neophodna za neke servise kao što su bankarski servisi i onlajn kupovina. Za takve vrste veza neophodni su Vam sigurnosni sertifikati i eventualno sigurnosni, zaštitni modul koji se može nalaziti na Vašoj SIM kartici. Za više informacija, obratite se svom provajderu.

Zaštitni modul

Zaštitni modul može da sadrži sertifikate kao i privatne i javne ključeve. Svrha zaštitnog modula je da poboljša bezbednost aplikacija koje se koriste iz pretraživača i omogućava upotrebu digitalnog potpisivanja. Sertifikate u zaštitni modul upisuje provajder servisa.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi*, *Podešavanja*, *Podešavanje zaštite* pa *Podešavanje zaštitnog modula*. Odaberite:

- *Detalji zaštitnog modula*, da se prikaže naziv zaštitnog modula, status, proizvođač i serijski broj.
- *Zahetv za PIN šifrom modula*, da podesite telefon da zahteva PIN šifru modula kada se koriste funkcije, servisi zaštitnog modula. Ukucajte šifru pa odaberite *Uključen*. Da deaktivirate zahtev za unos PIN šifre modula, odaberite *Isključen*.
- *Promeni PIN modula*, da promenite PIN šifru modula, ako to zaštitni modul dopušta. Unesite trenutnu PIN šifru modula, zatim unesite novu šifru dva puta.
- *Promeni potpisni PIN*. Odaberite potpisni PIN koji želite da promenite. Unesite trenutnu PIN šifru, zatim unesite novu šifru dva puta.

Vidite i deo [Pristupne šifre](#) na stranici 17.

Sertifikati

Postoje tri vrste sertifikata: serverski sertifikati, sertifikati ovlastioca i korisnički sertifikati.

- Telefon koristi serverski sertifikat da bi uspostavio bezbedniju vezu sa serverom na kojem se nalazi sadržaj. Telefon prima serverski sertifikat od provajdera servisa pre uspostavljanja veze i njegova ispravnost se proverava preko sertifikata ovlastioca koji su memorisani u telefonu. Serverski sertifikati se ne memorišu.

Ako je ikonica sigurne veze prikazana u toku veze, prenos podataka između telefonskog aparata i servera na kojem se nalazi sadržaj je šifrovan.

Ikonica sigurnosti (zaštite) ne označava da je prenos podataka između mrežnog prolaza i servera na kojem se nalazi sadržaj (ili mesta na kojem se nalazi traženo) bezbedan. Provajder servisa štiti prenos podataka između mrežnog prolaza i servera sa sadržajem.

- Sertifikate ovlastioca koriste neki servisi, kao što su bankarski servisi, za proveru autentičnosti drugih sertifikata. Sertifikate ovlastioca ili u zaštitni modul upisuje provajder servisa, ili se oni preuzimaju sa mreže ako dati servis podržava upotrebu sertifikata ovlastioca.
- Korisničke sertifikate korisnik dobija od Davaoca sertifikata (Certifying Authority). Korisnički sertifikati su potrebni, na primer, za digitalne potpise i oni povezuju korisnika sa jedinstvenim privatnim ključem zaštitnog modula.

Važno: Imajte na umu da, mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instalisanja softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se prikaže upozorenje "Sertifikat je istekao" ili "Sertifikat nije važeći", mada bi trebalo da je ispravan, proverite da li su u aparatu postavljeni tačan datum i tačno vreme.

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Digitalni potpis

Koristeći svoj telefon možete stavljati digitalne potpise ako Vaša SIM kartica ima zaštitni modul. Potpis se može identifikovati kao Vaš preko privatnog ključa zaštitnog modula i korisničkog sertifikata koji je korišćen za potpisivanje. Upotreba digitalnog potpisa može biti isto kao i stavljanje potpisa na papirni račun, ugovor ili neki drugi dokument.

Da stavite digitalni potpis, odaberite neki link na datoj stranici, na primer, naslov knjige koju želite da kupite i njenu cenu. Prikazaće se tekst za potpis (eventualno i iznos, datum, itd.).

Proverite da je u tom momentu tekst u zaglavlju *Čitaj* i da je prikazana ikonica digitalnog potpisa .

Napomena: Ako se ikonica digitalnog potpisa ne pojavi, znači da je došlo do povrede tajnosti, sigurnosti, i ne bi trebalo da unosite nikakve lične podatke kao što je Vaš potpisni PIN.

Da tekst potpišete, prvo ga kompletnog pročitate pa onda možete da odaberete **Potpiši**.

Tekst možda ne staje u jedan ekran. Zato obavezno prelistajte i pročitate kompletan tekst pre potpisivanja.

Odaberite korisnički sertifikat koji želite da upotrebite. Ukucajte potpisni PIN (vidite deo **Opšte informacije** na stranici 14) i pritisnite **OK**. Ikonica digitalnog potpisa će se izgubiti, a dati servis može eventualno da prikaže potvrdu obavljene kupovine.

■ SIM servisi

Pored funkcija koje nudi telefonski aparat i Vaša SIM kartica može nuditi dodatne usluge, servise kojima pristupate iz ovog menija koji će se prikazivati samo ako ga Vaša SIM kartica podržava. Nazivi i sadržaji menija u potpunosti zavise od SIM kartice.

Za podatke u vezi raspoloživosti, cene i informacije o načinu korišćenja SIM servisa obratite se prodavcu SIM kartice, tj. operatoru mreže, provajderu ili drugom dobavljaču.

U zavisnosti od operatora imate mogućnost da svoj telefonski aparat podesite tako da Vam prikazuje poruke koje se razmenjuju između Vašeg telefonskog aparata i mreže kada koristite SIM servise, izborom opcije **Da** u okviru menija **Potvrda akcija SIM servisa** u **Podešavanje telefona**.

Imajte na umu da pristup ovim servisima može da podrazumeva slanje poruke ili obavljanje telefonskog poziva koji se naplaćuju.

7. Komunikacija sa PC računarem

Kada je Vaš telefon povezan na kompatibilni PC računar preko kabla, možete slati i primati e-mail poruke i pristupati Internetu. Svoj telefon možete da koristite sa velikim brojem programa za povezivanje sa PC računarem i data komunikacije. Koristeći programski paket PC Suite možete, na primer, da sinhronizujete kontakte, kalendare i napomene svog telefona i kompatibilnog PC računara ili nekog Internet servera (mrežni servis).

Dodatne informacije kao i datoteke za preuzimanje, na primer paket PC Suite, možete naći u delu podrške na Nokia veb sajtu, www.nokia.com.

■ PC Suite

PC Suite sadrži sledeće aplikacije (po abecednom redu):

- **HTML Help** kao pomoć u korišćenju aplikacije.
- **Nokia 3220 data modem drivers** Vam omogućavaju korišćenje Vašeg telefona kao modema.
- **Nokia Application Installer**, koji služi za instalisanje J2ME Java aplikacija sa kompatibilnog PC računara u telefonski aparat, recimo igara i rečnika.
- **Nokia Connection Manager** služi za biranje tipa veze između PC računara i telefona.
- **Nokia Contacts Editor** za izmene kontakata u Vašem telefonu.

- **Nokia Content Copier** za pravljenje rezervnih kopija podataka telefona na PC računaru, kao i za njihovu rekonstrukciju, povraćaj u telefon. Takođe omogućava i prenos podataka, sadržaja, u drugi kompatibilni Nokia telefon.
- **Nokia Image Converter**, koji služi za konverziju grafičkih datoteka u podržane formate pogodne za primenu u multimedija porukama ili za pozadine, tapete, kao i za njihovo prebacivanje u telefonski aparat.
- **Nokia Modem Options** sadrži parametre, podešavanja za HSCSD i GPRS veze.
- **Nokia Multimedia Player** za puštanje melodija, slika, video snimaka i multimedija poruka na PC računaru. Multimedia Player Vam omogućava da prikazujete multimedijalne sadržaje primljene preko telefona ili e-maila.
- **Nokia PC Sync**, koji služi za sinhronizovanje, usaglašavanje kontakata, kalendara i lista obaveza Vašeg telefona i kompatibilnog PC računara.
- **Nokia Phone Browser**, koji služi za pregled sadržaja foldera Galerija Vašeg telefona na kompatibilnom PC računaru. Možete pretraživati grafičke i audio datoteke, vršiti izmene datoteka u memoriji Vašeg telefona, kao i prenositi datoteke iz telefona u PC računar i obrnuto.
- **Nokia Phone Editor**, koji služi za slanje tekstualnih poruka i vršenje izmena kontakata u Vašem telefonskom aparatu.
- **Nokia Sound Converter**, koji služi za optimizaciju tonskih zapisa podržanih formata kako bi bili kompatibilni sa Vašim telefonskim aparatom, kao i za njihovo prebacivanje u telefonski aparat.

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosljeđivanje nekih slika, tonova i melodija zvona i drugog sadržaja.

(E)GPRS, HSCSD i CSD

Svoj telefon možete koristiti i za (E)GPRS (poboljšani GPRS), GPRS (opšti paketski prenos podataka), HSCSD (brzi prenos podataka sa komutacijom linije) i CSD (prenos podataka sa komutacijom linije, *GSM podaci*), komunikacione servise za prenos podataka.

Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na data servise (prenos podataka) obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

Imajte na umu da korišćenje HSCSD servisa prazni bateriju Vašeg aparata brže od standardnih govornih i data veza. Za vreme prenosa podataka telefon ćete morati eventualno prikopčati na punjač.

Vidite [Podešavanje \(E\)GPRS modema](#) na stranici **117**.

■ Korišćenje komunikacionih programa za prenos podataka

Informacije u vezi upotrebe komunikacionih programa za prenos podataka potražite u dokumentaciji koja ide uz njih.

Imajte na umu da se ne preporučuje pozivanje ili primanje poziva dok je aparat povezan na računar pošto može dovesti do prekida rada.

Da biste ostvarili bolje rezultate, u toku prenosa podataka aparat postavite na stabilnu podlogu sa tastaturom okrenutom nadole. Nemojte aparat pomerati držeći ga u ruci u toku prenosa podataka.

8. Informacije o bateriji

■ Punjenje i pražnjenje

Vaš aparat se napaja energijom iz punjive baterije. Pone eksploatacione karakteristike nove baterije se postižu tek posle dva ili tri kompletna ciklusa punjenja i pražnjenja. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada se aktivno vreme i vreme u pasivnom režimu značajno skrate, kupite novu bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih samo punjačima koje je Nokia odobrila za ovaj model aparata.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz aparata. Ne ostavljajte bateriju povezanu na punjač. Prekomerno punjenje može da joj skрати životni vek. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti. Ekstremni temperaturni uslovi mogu da utiču na sposobnost punjenja baterije.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, novčić, spajalica ili pero, napravi direktan kontakt pozitivnog (+) i negativnog (-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se ošteti baterija ili predmet kojim se spaja.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Bateriju držite uvek na temperaturi između 15°C i 25°C (59°F i 77°F). Aparat sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru! Baterije odlažite u skladu sa lokalnim propisima. Molimo da ih po mogućstvu reciklirate. Ne odlažite ih kao kućni otpad.

ČUVANJE I ODRŽAVANJE

Vaš aparat je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i njime treba postupati pažljivo. Naredne sugestije će Vam pomoću da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Aparat održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se aparat pokvasi, izvadite bateriju i ostavite aparat da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Ne upotrebljavajte aparat, niti ga držite na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Nemojte držati aparat na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Nemojte držati aparat na mestima sa niskom temperaturom. Kada se aparat zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da ošteti ploče sa elektronskim kolima.
- Ne pokušavajte da otvarate aparat osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Aparat nemojte da ispuštate, protresate ili udarate. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Za čišćenje aparata ne upotrebljavajte jake hemikalije, rastvarače za čišćenje, ili jake deterdžente.
- Ne bojte telefon. Boja može da blokira pokretne delove aparata i da omete pravilan rad.
- Za čišćenje sočiva (kamera, senzor rastojanja i senzor osvetljenja) koristite meku, čistu i suhu tkaninu.

- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete aparat i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.

Sve gornje sugestije se u istoj meri odnose na ovaj aparat, na punjač i na sva proširenja. Ako neki aparat ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

DODATNE INFORMACIJE U VEZI BEZBEDNOSTI

■ Bezbednost saobraćaja

Ne koristite mobilni telefon držeći ga u ruci dok vozite motorno vozilo. Uvek osigurajte telefon u njegovom držaču; ne stavljajte telefon na putničko sedište ili na mesta sa kojih u slučaju sudara ili iznenadnog kočenja može da sklizne.

Zapamtite, bezbednost saobraćaja je uvek na prvom mestu!

■ Radno okruženje

Imajte na umu da treba da se pridržavate svih posebnih propisa koji važe na datoj lokaciji i da isključite svoj aparat uvek kada je zabranjena njegova upotreba, ili kada ona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost. Koristite aparat samo u njegovim normalnim radnim položajima. Da biste očuvali usklađenost sa smernicama o izloženosti zračenju radiofrekventnih talasa, koristite samo proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj aparat. Kada je aparat uključen i nosi se prislonjen uz telo, uvek koristite odobrenu futrolu ili torbicu.

Delovi ovog aparata imaju magnetna svojstva. Ovaj aparat privlači metalne delove; zato osobe sa slušnim aparatima ne treba da ga drže na uhu na kojem je slušni aparat. Aparat uvek držite u držaču pošto zvučnica može da privuče metalne materijale. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu telefona pošto se tako mogu izbrisati podaci koji se nalaze na njima.

■ Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnih uređaja, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj aparat u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Pejsmejkери

Proizvođači pejsmejкера preporučuju minimalno rastojanje od 6 inči (15,3 cm) između bežičnog telefona i pejsmejкера kako bi se izbegle moguće smetnje kod rada pejsmejкера. Ove preporuke se poklapaju sa nezavisnim istraživanjima i preporukama Wireless Technology Research. Osobe sa pejsmejkerima treba da:

- aparat, kada je uključen, uvek drže na rastojanju većem od 6 inči (15,3 cm) od svog pejsmejкера,
- ne nose aparat u džepu na grudima, i
- da aparat drže na uhu na suprotnoj strani od pejsmejкера kako bi mogućnost stvaranja smetnji svele na minimum.

Ukoliko imate bilo kakav razlog da posumnjate da dolazi do smetnji, odmah isključite ovaj aparat.

Slušni aparati

Neki digitalni bežični aparati mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

■ Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalisane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrzavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazдушnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj aparat ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instalisanje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj aparat. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog aparata u vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj aparat, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazдушnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazдушnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je bežični uređaj za automobil nepropisno instalisan a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba ovog aparata u avionu je zabranjena u toku leta. Isključite svoj aparat pre ulaska u avion. Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

■ Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj aparat kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne

povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj aparat na mestima dolivanja goriva; u blizini pumpi u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One obuhvataju potpalublja plovnih objekata, objekte za prenos ili skladištenje hemikalija, vozila na tečni gas (propan ili butan gas), kao i zone u kojima se u vazduhu nalaze hemijska isparenja ili čestice kao što su žitarice, prašina ili metalni prah.

■ Hitni pozivi

Važno:

Bežični telefoni, uključujući i ovaj aparat, za svoj rad koriste radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga se ne može garantovati uspostavljanje veze u svim uslovima. Ne bi trebalo da se nikada oslanjate isključivo na bežični aparat za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Slanje hitnih poziva:

1. Uključite aparat ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.
U nekim komunikacionim mrežama je potrebno da je važeća SIM kartica pravilno uložena u aparat.
2. Pritisnite potreban broj puta da obrišete sadržaj ekrana i aktivirate aparat za telefoniranje.
3. Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju. Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
4. Pritisnite taster .

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite da biste mogli da uputite poziv službi pomoći. Ako je u aparatu aktiviran način rada "isključen" ili "let", morate ga prvo promeniti i aktivirati telefonsku funkciju da biste mogli da uputite hitni poziv. Pogledajte ovo uputstvo ili se obratite svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Kada šaljete poziv službi pomoći, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični aparat može da bude jedino sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

■ Informacije o sertifikaciji (SAR)

OVAJ APARAT ZADOVOLJAVA MEĐUNARODNE SMERNICE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOST RADIO TALASIMA

Vaš mobilni aparat je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan i proizveden tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti energiji radiofrekventnih talasa koje preporučuju međunarodne smernice (ICNIRP). Te granične vrednosti su deo sveobuhvatnih smernica i one određuju dopuštene nivoe energije radiofrekventnih talasa za opštu populaciju. Ove smernice su razvile nezavisne naučne organizacije putem periodičnih i detaljnih procena naučnih studija. Ove smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu koja je namenjena da osigura bezbednost svih osoba bez obzira na starosnu dob ili zdravstveno stanje.

Standard za izloženost za mobilne aparate koristi jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim međunarodnim smernicama iznosi 2,0 W/kg*. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa aparatom koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Mada je SAR vrednost ustanovljena za najveći atestirani nivo snage, stvarna SAR vrednost aparata u radu može da bude značajno ispod te maksimalne vrednosti. Ovo je stoga što je ovaj aparat projektovan da radi na više nivoa snage kako bi koristio samo onoliko snagu koja je potrebna da dospe do mreže. Generalno, što ste bliže baznoj stanici, snaga predaje aparata je niža.

Najviša SAR vrednost za ovaj aparat pri testiranju za držanje na uhu iznosi 0,78 W/kg. Ovaj aparat zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uho, ili kada je odvojen od tela najmanje 2,2 cm. Kada se koristi futrola, kopča za pojas ili držač za nošenje na telu, isti ne bi trebalo da sadrži metal i trebalo bi da održava proizvod odvojen od tela najmanje 2,2 cm.

Za slanje datoteka ili poruka, ovom aparatu je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja ispoštuju sve dok se predaja ne završi.

* SAR granična vrednost za mobilne aparate u javnoj upotrebi iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) u proseku raspoređeno na deset grama telesnog tkiva. Smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu radi dodatne zaštite ljudi kao i na račun kompenzacije mogućih odstupanja u izmerenim vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Podatke o SAR vrednostima u drugim regionima možete naći u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.